

ปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนเอกชน
สอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา

รอปียัต มามู

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

พ.ศ. 2556

**Problems in Curriculum Management as Perceived by Teachers at Islamic
Private Schools in Office of Private Education
in Muang District, Yala Province.**

ROBEEYAT MAMU

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of

The Requirements for the Master of Education

Field in Educational Administration

Graduate School

Yala Rajabhat University

2013

ชื่อเรื่องการค้นคว้าอิสระ(ภาษาไทย)	ปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะ ของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงาน การศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา
ชื่อเรื่องการค้นคว้าอิสระ(ภาษาอังกฤษ)	Problems in Curriculum Management as Perceived by Teachers at Islamic Private Schools in Office of Private Education in Muang District, Yala Province.
ชื่อผู้ทำการค้นคว้าอิสระ	รอปียัต มามู
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระหลัก	คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ
..... (ดร. เนาวรัตน์ ตรีไพบูลย์)	 ประธาน (ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมศักดิ์ ด้านเดชา)
อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระร่วม	 กรรมการ
..... (ดร. จรุณี เก้าเอี้ยน)	(ดร. เนาวรัตน์ ตรีไพบูลย์)
	 กรรมการ
	(ดร. จรุณี เก้าเอี้ยน)

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา อนุมัติให้นับการค้นคว้าอิสระฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

.....คณบดีคณะครุศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เกสรี ลัดเลีย)
วันที่ เดือน พ.ศ.....

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องการค้นคว้าอิสระ	ปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ของครูโรงเรียนเอกชน สอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดยะลา
ชื่อผู้ทำการค้นคว้าอิสระ	รอปิยัต มามู
ชื่อปริญญา	ครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา	2556

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

1. ดร.เนาวรัตน์ ศรีไพบูลย์	ประธานกรรมการ
2. ดร.จรูณี แก้วเอี่ยม	กรรมการ

การค้นคว้าอิสระครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาระดับปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา (2) เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จำแนกตามวุฒิการศึกษา ขนาดของโรงเรียนและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และ (3) เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา โดยศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา จำนวน 296 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคำนวณหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเอฟ(F-test)และทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Test)

ผลการค้นคว้าอิสระ พบว่า

1. ปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง
2. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาจำแนกตามวุฒิการศึกษา และขนาดของโรงเรียน ภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ส่วนประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ข้อเสนอแนะต่อปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ดังนี้ ด้านการบริหาร และบริการหลักสูตร คือควรพัฒนาบุคลากรด้านหลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตาม หลักสูตร คือ ควรนำหลักสูตรที่จัดทำขึ้นไปปฏิบัติจริง และด้านการนิเทศ ติดตามและ ประเมินผลการใช้หลักสูตร คือ ควรนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง และเป็นระบบ

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

Abstract

Independent study Title Problems in Curriculum Management as Perceived by Teachers at Islamic Private Schools in Office of Private Education in Muang District, Yala Province.

Researcher Robeeyat Mamu

Degree Sought Master of Education

Major Educational Administration

Academic Year 2013

Independent study Advisors

1. Dr. Naowarat Treepaiboon	Chairperson
2. Dr. Jarunee Kao-ian	Committee

The objectives of this study are to identify problems in curriculum management in Private Schools under the Office of the Private Education, Muang district, Yala province; and to provide suggested solutions to the problems. Simple random sampling was employed to select the sample of 296 teachers in Islamic private schools in the area. Percentage, mean, standard deviation, F-test and Scheffe's Method were employed as tools for the analysis of the data obtained from survey-based questionnaire.

The findings show that:

1. In general, the problems in Curriculum Management as Perceived by Teachers at Islamic Private Schools in Office of Private Education in Muang District, Yala Province. was rated "medium"

2. The finding showed there were no statistically significant differences in the curriculum management problems among the teachers of different academic qualification and size of the schools. As for teaching experience, the finding revealed that, there was statistically significant difference significant at .05 level of significance.

3. It was suggested to the curriculum management problem as follow. In term of curriculum management and service, the curriculum workforce should be developed. The prepared core curriculum should be truly applied in the learning process and the curriculum implementation should be supervised, monitored and evaluated regularly and systematically.

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระนี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์ของบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายแห่ง ซึ่งไม่อาจนำมากล่าวได้ทั้งหมด ผู้มีพระคุณท่านแรก คือ ดร.เนาวรัตน์ ตรีไพบูลย์ ประธานกรรมการที่ปรึกษาที่ให้ความช่วยเหลืออย่างดียิ่งโดยได้เอาใจใส่ตรวจแก้การค้นคว้าอิสระเพื่อให้สมบูรณ์ที่สุด และให้กำลังใจแก่ผู้ค้นคว้าอิสระตลอด และท่านที่สอง คือ ดร.จรัญ เก้ายื่น ซึ่งเป็นที่ปรึกษาอีกท่านหนึ่งที่เสียสละเวลาให้คำปรึกษาและช่วยเหลือให้ข้อคิดแง่มุมต่าง ๆ แก่ผู้ค้นคว้าอิสระเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณคณาจารย์สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาทุกท่าน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือตลอดทั้งได้ให้กำลังใจในการค้นคว้าอิสระจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์สมศักดิ์ ดำนเดชา อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา นายพันเทพ สุวรรณจันทร์ ผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดยะลา นายอัฒพลพิต๊ะห์ ดอมอลอ ผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา นางรพีเื้อ คงทอง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนิคมสร้างตนเองพัฒนาภาคใต้ 5 และนางสาวมาเรียม บูงอ ครูชำนาญการ โรงเรียนบ้านชะเมาสามต้น ที่กรุณาตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ ตลอดจนผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลาทุกท่านที่ให้ข้อมูลและให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากครูโดยได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่ง

รอปียัต มามู

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฌ
สารบัญตาราง.....	ฎ
สารบัญภาพ.....	ฏ
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการค้นคว้าอิสระ.....	4
ความสำคัญของการค้นคว้าอิสระ.....	4
ขอบเขตของการค้นคว้าอิสระ.....	5
1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	5
2. ขอบเขตด้านเนื้อหา.....	5
3. ขอบเขตด้านตัวแปร.....	5
3.1 ตัวแปรต้น.....	5
3.2 ตัวแปรตาม.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	9
1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับหลักสูตร.....	9
2. ขอบข่ายของการบริหารหลักสูตร.....	48
2.1 การบริหารและบริการหลักสูตร.....	53
2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร.....	56
2.3 การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตร.....	58
3. การจัดการศึกษาเอกชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้.....	64

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 2 (ต่อ)	
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	69
1. งานวิจัยในประเทศ.....	69
2. งานวิจัยต่างประเทศ.....	73
กรอบแนวคิดการค้นคว้าอิสระ.....	75
สมมติฐานการค้นคว้าอิสระ.....	75
บทที่ 3 วิธีดำเนินการค้นคว้าอิสระ	
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	76
เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ.....	77
1. ลักษณะเครื่องมือ.....	77
2. วิธีการสร้างเครื่องมือ.....	78
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	79
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	80
1. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล.....	80
2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	81
2.1 สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ.....	81
2.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	81
แผนปฏิบัติการค้นคว้าอิสระ.....	82
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	83
ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	83
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	84
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการค้นคว้าอิสระ.....	102
อภิปรายผล.....	104

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ข้อเสนอแนะ.....	115
1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการค้นคว้าอิสระไปใช้.....	115
2. ข้อเสนอแนะในการทำการค้นคว้าอิสระครั้งต่อไป.....	116
บรรณานุกรม.....	117
ภาคผนวก.....	124
ภาคผนวก ก สถิติที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ.....	125
ภาคผนวก ข ค่า IOC ในการค้นคว้าอิสระ.....	129
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ.....	136
ภาคผนวก ง ค่าความเชื่อมั่น.....	146
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการค้นคว้าอิสระ.....	148
ภาคผนวก ฉ รายชื่อหน่วยงานที่ให้ทดลองเครื่องมือ.....	154
ภาคผนวก ช รายชื่อหน่วยงานที่ทำการค้นคว้าอิสระ.....	156
ภาคผนวก ซ รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	158
ประวัติผู้ทำการค้นคว้าอิสระ.....	161

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 โครงสร้างเวลาเรียน.....	33
2 การสังเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารหลักสูตร.....	50
3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม โรงเรียน.....	77
4 แผนปฏิบัติการค้นคว้าอิสระ.....	82
5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวุฒิการศึกษา ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน.....	84
6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับและอันดับที่ปัญหาการบริหาร หลักสูตรสถานศึกษา.....	85
7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับและอันดับที่ปัญหาการบริหาร หลักสูตรสถานศึกษาจำแนกตามด้านการบริหารและบริการหลักสูตร..	86
8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับและอันดับที่ปัญหาการบริหาร หลักสูตรสถานศึกษาจำแนกตามด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตาม หลักสูตร.....	89
9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับและอันดับที่ปัญหาการบริหาร หลักสูตรสถานศึกษาจำแนกตามด้านการนิเทศ ติดตาม และ ประเมินผลการใช้หลักสูตร.....	91
10 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะ ของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษา เอกชน อำเภอเมือง จังหวัดยะลา จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	93
11 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะ ของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดยะลา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	94
12 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะ ของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษา เอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา จำแนกตามประสบการณ์ในการ ปฏิบัติงาน...	95

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
13	ข้อเสนอแนะการแก้ปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะ ของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร.....	96
14	ข้อเสนอแนะการแก้ปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะ ของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา สำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร..	97
15	ข้อเสนอแนะการแก้ปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะ ของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอ เมือง จังหวัดยะลา ด้านการนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้ หลักสูตร.....	98

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการค้นคว้าอิสระ.....	75

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นกระบวนการให้ การรับรู้ และประสบการณ์ การปรับเปลี่ยนทัศนคติ การสร้างจิตสำนึก การเพิ่มพูนทักษะ การทำความเข้าใจให้กระจ่าง การปลูกฝังค่านิยม การถ่ายทอดศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม การพัฒนาความคิด โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะให้บุคคลมีความเจริญงอกงามทางปัญญา มีความรู้ ความสามารถที่เหมาะสม มีค่านิยมที่ดีและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างปกติสุข อีกทั้งยังพัฒนาคนให้เป็นไปในแนวทางที่ถูกต้อง เหมาะสมกับสภาพความต้องการทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรมของประเทศจนสามารถสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าให้สังคมไทย ทั้งยังสร้างความสมดุลและความกลมกลืนในการพัฒนาระหว่างด้านต่างๆ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2535 : 1) จึงถือได้ว่า การศึกษาเป็นตัวเร่งที่สำคัญที่สุดที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาสิ่งต่างๆ ในสังคม ซึ่งพัฒนาการที่เด่นที่สุดอันเป็นผลของการศึกษาในปัจจุบันคือ การพัฒนาทางเศรษฐกิจ การเมืองและเทคโนโลยีการสื่อสาร (บุญเลี้ยง ทุมทอง, 2553 : 3)

การพัฒนาการศึกษาแห่งชาตินั้นจำเป็นต้องคำนึงถึงองค์ประกอบหลายๆ ด้าน ดังปรากฏในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช, 2542 : 12) เพื่อพัฒนาให้ทรัพยากรบุคคลของชาติเป็นผู้มีความรู้ ทักษะ คุณธรรมและจริยธรรม สามารถเรียนรู้ได้อย่างเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงในกระแสโลกาภิวัตน์ โดยมีหลักสูตรเป็นองค์ประกอบสำคัญและถือได้ว่าเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และคุณภาพการเรียนการสอนที่ดีย่อมส่งผลในเชิงบวกต่อการพัฒนาคุณภาพคนในประเทศนั้นๆ (ประสาธน์ เนืองเฉลิม, 2553 : 17) ทั้งนี้เพราะหลักสูตรทำหน้าที่สำคัญหลายประการดังนี้ หลักสูตรในฐานะที่เป็น “เข็มทิศ” ที่ชี้ทางไปสู่เป้าหมายคุณภาพของผู้เรียนโดยรวม หลักสูตรในฐานะเป็น “แผนที่” ที่ช่วยให้เห็นเส้นทางในการพัฒนาที่ต้องร่วมกับการเดินทางไกลเพื่อให้ทุกฝ่ายเดินทางไปสู่เป้าหมายทิศทางเดียวกัน หลักสูตรในฐานะเป็น “พิมพ์เขียว” ที่แสดงให้เห็นโครงสร้างการจัดหลักสูตร และการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนในมิติต่างๆ ช่วยให้ผู้เกี่ยวข้องนำไปขยายรายละเอียด

ลงมือปฏิบัติจริง และนำไปสู่ผลที่เป็นคุณภาพของผู้เรียนนั้นด้วย (เฉลิมชัย พันธุ์เลิศ, 2551 : 64) จึงสำคัญอย่างยิ่งที่ผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาจะต้องใช้หลักสูตรเป็นเครื่องมือที่ถ่ายทอดเจตนารมณ์หรือเป้าประสงค์ของการจัดการศึกษาของชาติลงสู่การปฏิบัติในระดับโรงเรียน และจำเป็นที่จะต้องพัฒนาหลักสูตรเป็นให้เป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน สังคม และเหมาะสมกับสภาพของสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง โดยการนำข้อมูลจากการปฏิบัติในชั้นเรียนมาสะท้อนย้อนกลับปรับปรุงหลักสูตรให้มีความเหมาะสมมากขึ้น

หลักสูตรจึงสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้การจัดการศึกษابรรลุผลตามจุดหมายที่กำหนดไว้ เพราะหลักสูตรมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมความเจริญงอกงามของบุคคล สามารถปลูกฝังพฤติกรรม คุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนวางรากฐานความคิดที่เป็นการสนับสนุนและสอดคล้องกับสภาพสังคม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง เพื่อให้ผู้เรียนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม สามารถทำให้ผู้เรียนค้นพบความสามารถ ความสนใจ ความถนัดที่แท้จริงของตนเอง และพัฒนาได้เต็มตามศักยภาพ นอกจากนี้ยังเป็นโครงการ แผนงาน ข้อกำหนดที่ชี้แนะให้ผู้บริหารการศึกษา ครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง นำไปดำเนินการสู่การปฏิบัติอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

การจัดการศึกษาของประเทศไทย พบว่าหลักสูตรได้มีวิวัฒนาการมาตามลำดับตั้งแต่สุโขทัยเป็นต้นมา ในช่วงแรกๆ จะไม่มีระบบแบบแผน มุ่งเน้นให้คนได้เป็นนักปฏิบัติโดยศึกษาพระธรรมวินัย หลักสูตรการเรียนเน้นเนื้อหาสาระของพระธรรมวินัย ต่อมาพ่อขุนรามคำแหงมหาราชทรงประดิษฐ์อักษรไทยขึ้นมา หลักสูตรที่ใช้จึงยึดแบบเรียนเป็นหลัก ต่อมาจึงได้มีการปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสม ดังเช่น หลักสูตรการศึกษาในโรงเรียนที่ประกาศใช้ พ.ศ. 2503 ได้เริ่มวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจขึ้น ทำให้มีการวางแผนการศึกษาให้มีความสอดคล้องกับการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองการปกครอง (ยุวดี สุรรัชดาพันธ์, 2548 : 2) และได้มีการปรับปรุงเรื่อยมาจนปัจจุบันเป็นหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เริ่มใช้ในปีการศึกษา 2552 ในโรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และโรงเรียนที่มีความพร้อมและแสดงเจตน์จำนงค์ที่จะใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยปีการศึกษา 2552 จะใช้ในระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 และมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 4 และจะทยอยใช้ในระดับชั้นที่สูงขึ้นในปีถัดไป จนครบทุกชั้นในปีการศึกษา 2554 สำหรับโรงเรียนทั่วไปเริ่มใช้ในปีการศึกษา 2553 พร้อมกันทั่วประเทศ(กระทรวงศึกษาธิการ, 2553 : 5) รวมถึงโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนด้วย

โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเป็นโรงเรียนเอกชนในระบบประเภทหนึ่งสังกัดกองโรงเรียนนโยบายพิเศษ ตามมาตรา 15(1) และมาตรา 15(2)แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน

พุทธศักราช 2545 แปรสภาพมาจาก “ปอเนาะ” (สถานที่ทำการสอนศาสนาโดยโต๊ะครู) และมีจำนวนมากใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ นราธิวาส ปัตตานี และยะลา ซึ่งปัจจุบันได้จัดการเรียนการสอนแบบชั้นเรียนทั้งวิชาศาสนาและวิชาสามัญ บุคลากรในโรงเรียนประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียนได้แก่ ผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ ครูใหญ่ ข้าราชการครูที่ส่งไปช่วยสอนและครูที่โรงเรียนจ้างสอนวิชาศาสนาและวิชาสามัญ(ชาร์รีฟ สือณี , 2545 : 1) โรงเรียนประเภทนี้มาจากโรงเรียนปอเนาะซึ่งเป็นสถานที่สอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ ต่อมาแปรสภาพเป็นโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลามตามมาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ. 2497 และเปลี่ยนเป็นโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525 โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 : 57) คือ (1) โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม 15(2) เป็นโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนการสอน 2 ลักษณะคือ เน้นวิชาศาสนาอย่างเดียวซึ่งจะไม่ได้รับเงินอุดหนุนจากกระทรวงศึกษาธิการ และโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนวิชาศาสนาควบคู่วิชาสามัญหรือวิชาชีพ ซึ่งจะได้รับเงินอุดหนุนจากกระทรวงศึกษาธิการบางส่วน และ(2) โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามมาตรา 15(1) ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ผ่านการประเมินมาตรฐานขั้นต่ำให้เปลี่ยนสภาพจากโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม 15(2) เป็นโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม 15(1) มีการจัดการเรียนการสอนวิชาศาสนาควบคู่วิชาสามัญได้รับเงินอุดหนุนจากกระทรวงศึกษาธิการเป็นเงินรายหัวนักเรียน

โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามควบคู่สามัญ ในปัจจุบันได้เปิดสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พร้อมๆกับการเปิดสอนวิชาศาสนาอิสลามในลักษณะ 2 รูปแบบ ดังนี้คือ

1. เปิดสอนตามหลักสูตรอิสลามศึกษา โดยแยกศึกษาดังหาก มีตั้งแต่ระดับอิสลามศึกษาตอนต้นถึงระดับอิสลามศึกษาตอนปลาย
2. เปิดสอนในลักษณะบูรณาการระหว่างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกับหลักสูตรศาสนาอิสลามโดยจัดเวลาเรียนคละกัน

เนื่องจากเป็นโรงเรียนที่สอนสองหลักสูตร ลักษณะการบริหารงานวิชาการจึงแตกต่างจากโรงเรียนทั่วไป ประกอบกับโรงเรียนประเภทนี้ส่วนใหญ่ผู้บริหารเป็นผู้ที่จบการศึกษาด้านศาสนาเป็นหลัก จึงขาดความชำนาญในด้านการบริหารหลักสูตร อีกทั้งบุคลากรของโรงเรียนมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา อันเนื่องมาจากค่าตอบแทนด้านเงินเดือนค่อนข้างต่ำกว่าโรงเรียนของรัฐ ทำให้ขาดแคลนทรัพยากรบุคคลที่มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้ทันในการนำไปใช้ในปีการศึกษา 2553 ซึ่งผู้จัดทำจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ไม่เช่นนั้นแล้วจะส่งผลต่อการนำหลักสูตร ไปใช้ และส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพการศึกษาของชาติ ซึ่งจะเห็นได้จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่ามาตรฐาน

นักเรียนที่สอบเข้าเรียนในระดับอุดมศึกษามีจำนวนน้อยและมีอัตราการเรียนต่ออยู่ในระดับต่ำ นอกจากนั้น โรงเรียนส่วนใหญ่ไม่ผ่านการประเมินภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานการศึกษา (สมศ.) (สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา , 2552 : 3)

ด้วยความสำคัญและเหตุผลดังกล่าว ผู้ค้นคว้าจึงสนใจศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา เพราะเป็นเรื่องที่หน่วยงานการศึกษา ผู้บริหาร ครู และผู้เกี่ยวข้องต้องให้ความสำคัญ ผู้ค้นคว้าในฐานะครูผู้สอน ซึ่งเป็นผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตรโดยตรง จึงได้ศึกษาปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา เพื่อต้องการทราบปัญหาการบริหารหลักสูตรที่แท้จริง โดยพิจารณาจากการบริหารหลักสูตร 3 ด้าน คือ ด้านการบริการหลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร และด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตร เพื่อนำผลการวิจัยในครั้งนี้เป็นข้อมูลในการหาแนวทางแก้ปัญหการบริหารหลักสูตร อันจะส่งผลต่อการนำหลักสูตรไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลในการบริหารจัดการหลักสูตรของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการค้นคว้าอิสระ

1. เพื่อศึกษาระดับปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา จำแนกตามวุฒิการศึกษา ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน
3. เพื่อประมวลข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา

ความสำคัญของการค้นคว้าอิสระ

1. ทำให้ทราบระดับปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา เพื่อเป็นแนวทางให้สถานศึกษาใช้หลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ทำให้ทราบผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา จำแนก

ตามวุฒิการศึกษา ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน เพื่อให้สามารถนำผลการค้นคว้าอิสระไปใช้ในการพัฒนาฝึกอบรมครูให้มีความรู้ ความเข้าใจในการใช้หลักสูตรมากขึ้น

3. ทำให้ทราบแนวทางและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและบริหารหลักสูตรสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

ขอบเขตของการค้นคว้าอิสระ

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระครั้งนี้ เป็นครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2554 ที่ใช้หลักสูตรสถานศึกษา จำนวน 13 โรงเรียน ซึ่งมีจำนวนรวมทั้งสิ้น 1,127 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระครั้งนี้ เป็นครูผู้สอนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2554 ที่ใช้หลักสูตร จำนวน 296 คน ใช้สูตร Yemane' เพื่อกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นสุ่มแบบชั้นภูมิและดำเนินการขั้นสุดท้าย โดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การค้นคว้าอิสระในครั้งนี้มุ่งศึกษาปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทศนะ ของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา โดยศึกษาปัญหา 3 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร 2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร และ 3) ด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตร

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระครั้งนี้ จำแนกได้ดังนี้

3.1 ตัวแปรต้น (Independent variables) ในการค้นคว้าครั้งนี้ คือ

3.1.1 วุฒิการศึกษา จำแนกเป็น 3 ระดับ คือ

3.1.1.1 ปริญญาตรี

3.1.1.2 ประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู

3.1.1.3 ปริญญาโทหรือสูงกว่า

3.1.2 ขนาดของโรงเรียน จำแนกเป็น 3 ขนาด ได้แก่

3.1.2.1 ขนาดเล็ก (นักเรียนไม่เกิน 500 คน)

3.1.2.2 ขนาดกลาง (นักเรียน 501 – 1000 คน)

3.1.2.3 ขนาดใหญ่ (นักเรียน 1001 คนขึ้นไป)

3.1.3 ประสบการณ์ในการทำงาน จำแนกเป็น 3 ระดับ คือ

3.1.3.1 น้อยกว่า 5 ปี

3.1.3.2 5 – 10 ปี

3.1.3.3 มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม (Dependent variables) ในการค้นคว้าอิสระครั้งนี้ ได้แก่ ปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทักษะของครู โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ

3.2.1 ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร

3.2.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร

3.2.3 ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร

นิยามศัพท์เฉพาะ

การค้นคว้าอิสระเรื่อง ปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรทักษะของครู โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา ผู้ค้นคว้าได้นิยามศัพท์เฉพาะดังนี้

ปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง ข้อขัดข้องและอุปสรรคต่อการดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารต้องดำเนินการใน 3 ด้าน ได้แก่

1. การบริหารและบริการหลักสูตร หมายถึง การดำเนินงานของผู้บริหารเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรและการบริการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร เช่น การเตรียมบุคลากร การจัดครูเข้าสอนตามหลักสูตร การบริหารและบริการเอกสารเกี่ยวกับหลักสูตร สื่อการเรียนการสอนทุกชนิด และการบริการหลักสูตรภายในโรงเรียน

2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร หมายถึง การดำเนินงานของผู้บริหารเพื่อให้เกิดการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่ถูกกำหนดเป็นแบบแผนการเรียนรู้ ได้แก่ การปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น การจัดทำตารางสอน การจัดทำโครงสร้างรายวิชา ออกแบบหน่วยการเรียนรู้ การจัดทำแผนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้

3. การนิเทศ ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร หมายถึง กระบวนการจัดกิจกรรมแนะนำช่วยเหลือและการให้คำปรึกษา เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนได้ตามมาตรฐานที่กำหนด

อันจะนำไปสู่จุดหมายปลายทางที่พึงประสงค์ โดยใช้หลักการและเทคนิควิธีที่หลากหลาย และเป็นการติดตามการปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่รับผิดชอบและประเมินผลการใช้หลักสูตรโดยใช้วิธีการต่างๆ เพื่อหาคำตอบว่า หลักสูตรสัมฤทธิ์ผลตามที่กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายหรือไม่ มากน้อยเพียงใด และอะไรเป็นสาเหตุ

ครู หมายถึง ผู้สอนที่ใช้หลักสูตรสถานศึกษา จัดการเรียนการสอนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา

โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา หมายถึง สถานศึกษาที่ดำเนินการโดยเอกชน จัดการเรียนการสอนวิชาศาสนาควบคู่วิชาสามัญ ภายใต้การดูแลของสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา จำนวน 13 โรงเรียน

วุฒิการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุดของครู จำแนกเป็น 3 ระดับ คือ ปริญญาตรี ประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู และ ปริญญาโทหรือสูงกว่า

ขนาดโรงเรียน หมายถึง การแบ่งขนาดโรงเรียนใช้เกณฑ์การประกวดโรงเรียนเพื่อขอรับรางวัลพระราชทาน(สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน, 2550 : 3) แบ่งออกเป็น 3 ขนาด คือ โรงเรียนขนาดเล็ก มีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 500 คน โรงเรียนขนาดกลาง มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 501 – 1,000 คน และโรงเรียนขนาดใหญ่ มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,001 คน ขึ้นไป

ประสบการณ์ในปฏิบัติงาน หมายถึง ระยะเวลาที่ครูได้ปฏิบัติงานสอน แบ่งได้ 3 ระดับคือน้อยกว่า 5 ปี , 5-10 ปี และมากกว่า 10 ปี ขึ้นไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ที่เกี่ยวกับการค้นคว้าอิสระเรื่อง ปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา ผู้ค้นคว้าอิสระได้ค้นคว้ารวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และเสนอตามลำดับดังนี้

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับหลักสูตร
 - 1.1 ความหมายของหลักสูตร
 - 1.2 ความสำคัญของหลักสูตร
 - 1.3 องค์ประกอบของหลักสูตร
 - 1.4 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
 - 1.5 หลักสูตรสถานศึกษา
2. ขอบข่ายของการบริหารหลักสูตร
 - 2.1 การบริหารและบริการหลักสูตร
 - 2.2 การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร
 - 2.3 การนิเทศ ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร
3. การจัดการศึกษาเอกชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้
 - 3.1 สภาพการจัดการศึกษาเอกชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้
 - 3.2 โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม
 - 3.3 กฎหมายที่เกี่ยวกับการศึกษาเอกชน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ
2. งานวิจัยต่างประเทศ

กรอบแนวคิดการค้นคว้าอิสระ

สมมติฐานการค้นคว้าอิสระ

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับหลักสูตร

หลักสูตรเป็นเป็นเครื่องมือที่จะทำให้การจัดการศึกษาบรรลุผลตามจุดหมายที่กำหนดไว้ โดยหลักสูตรมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมความเจริญงอกงามของบุคคล สามารถปลูกฝังพฤติกรรม คุณธรรม จริยธรรม วางรากฐานความคิดที่เป็นการสนับสนุนและสอดคล้องกับสภาพสังคม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง เพื่อให้ผู้เรียนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม สามารถทำให้ผู้เรียนค้นพบความสามารถ ความสนใจ ความถนัดที่แท้จริงของตนและพัฒนาได้เต็มศักยภาพ นอกจากนี้ยังเป็นโครงการ แผนงาน ข้อกำหนด ที่ชี้แนะให้ผู้บริหารการศึกษา ครู อาจารย์ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องนำไปดำเนินงานสู่การปฏิบัติอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ

1.1 ความหมายของหลักสูตร

หลักสูตรเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ นักการศึกษาได้ให้ความหมายหลักสูตรไว้ ดังนี้

สังัด อุทรานันท์ (2532 : 16) กล่าวว่า หลักสูตรมีความหมายในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ดังนี้

1. หลักสูตรคือ สิ่งที่สร้างขึ้นในลักษณะของรายวิชาซึ่งประกอบด้วยเนื้อหาสาระที่ได้จัดเรียงลำดับยากง่ายหรือเป็นขั้นตอนอย่างดีแล้ว
2. หลักสูตรประกอบด้วยประสบการณ์ทางการเรียนซึ่งได้วางแผนไว้เป็นการล่วงหน้า เพื่อมุ่งหวังจะให้เด็กได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ต้องการ
3. หลักสูตรเป็นสิ่งที่สังคมสร้างขึ้นสำหรับให้ประสบการณ์ทางการศึกษาแก่เด็กในโรงเรียน
4. หลักสูตรประกอบด้วยประสบการณ์ทั้งหมดของผู้เรียน ซึ่งเขาได้ทำ ได้รับรู้ และได้ตอบสนองต่อการแนะแนวทางของโรงเรียน

ธำรง บัวศรี (2542 : 7) ให้ความหมายว่า หลักสูตร คือ แผนซึ่งได้ออกแบบจัดทำขึ้นเพื่อแสดงถึงจุดหมายการจัดเนื้อหา กิจกรรมและมวลประสบการณ์ในแต่ละโปรแกรมการศึกษาเพื่อผู้เรียนมีพัฒนาการในด้านต่างๆตามจุดหมายที่กำหนดไว้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543 : 25) กล่าวว่า หลักสูตรมีความหมาย 3 ประการ คือ

1. หลักสูตรเป็นศาสตร์ที่มีทฤษฎี หลักการและการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนตามที่มุ่งหมายไว้

2. หลักสูตรเป็นระบบในการจัดการศึกษา โดยมีปัจจัยนำเข้า (Input) ได้แก่ ครู นักเรียน วัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ กระบวนการ(Process) ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผลผลิต (Output) ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสำเร็จทางการศึกษา เป็นต้น

3. หลักสูตรเป็นแผนการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งประสงค์จะอบรมฝึกฝนผู้เรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ต้องการ

นอกจากนั้นสมนึก ธาตุทอง (2548 : 4) กล่าวว่า หลักสูตร คือ การบูรณาการศิลปะการเรียนรู้ มวลประสบการณ์ต่างๆ เข้าด้วยกัน ซึ่งสามารถนำไปสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามสิ่งที่สังคมคาดหวัง และมีการกำหนดแผนงานไว้ล่วงหน้า โดยสามารถปรับปรุง พัฒนา ให้เอื้อประโยชน์ต่อผู้เรียนได้มีความรู้ ความสามารถ สูงสุดตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

ธีระ รุญเจริญ (2550 : 280) ได้ให้คำจำกัดความของคำว่าหลักสูตรดังนี้

1. หลักสูตร หมายถึง ประสบการณ์ทั้งหมดที่จัดให้นักเรียนโดยการควบคุมแนะนำของสถานศึกษาอันเป็นเครื่องมือช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือความคาดหวังทางการศึกษาที่ตั้งไว้

2. หลักสูตรเป็นสื่อในการสอนที่โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ในการเรียนรู้เพื่อบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่วางไว้

สันติ บุญภิรมย์ (2552 : 43) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ทั้งกิจกรรมทางวิชาการและกิจกรรมอื่นๆ ที่อยู่ในความรับผิดชอบของสถานศึกษา เพื่อนำไปใช้เป็นหลักในการจัดการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนได้บรรลุไปตามความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาแต่ละระดับ แต่ละประเภท

นอกจากนั้น ประสาท เนืองเฉลิม (2553 : 19) ได้กล่าวไว้ว่า หลักสูตร หมายถึง เอกสารและแนวทางในการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของหลักสูตร เนื้อหาสาระ การจัดกิจกรรมหรือประสบการณ์ที่จะให้แก่ผู้เรียน และกระบวนการประเมินผลการเรียนรู้ที่จะเกิดขึ้นแก่ผู้เรียนที่กำหนดโดยผู้พัฒนาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรนั้นๆ

กูด (Good, 1973 ; อ้างถึงในนิศยา เปลื้องนุช, 2554) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ 3 ประการ คือ

1. หลักสูตร คือ เนื้อหาวิชาที่จัดได้เป็นระบบ ให้ผู้เรียนได้ศึกษา เช่น หลักสูตรภาษาไทย หลักสูตรคณิตศาสตร์ เป็นต้น ซึ่งก็คือหลักสูตรเป็นวิชา

2. หลักสูตร คือ คำโครงของเนื้อหาหรือข้อบ่งชี้เฉพาะที่จะต้องสอนซึ่งโรงเรียนต้องจัดให้แก่ผู้เรียนเพื่อให้มีความรู้การศึกษาแต่ละระดับ หรือได้รับวุฒิปริญญาเพื่อสามารถเข้า

ศึกษาต่อในสายอาชีพต่อไป ความหมายในข้อนี้ จึงหมายถึงหลักสูตรทั้งฉบับ ซึ่งรวมทุกวิชาเข้าด้วยกัน

3. หลักสูตร คือ กลุ่มวิชาและประสบการณ์ที่กำหนดไว้ นักเรียนจะต้องได้เล่าเรียนภายใต้การแนะนำของโรงเรียน และสถาบันที่ศึกษา ความหมายในข้อนี้คือ หลักสูตรทั้งฉบับซึ่งประกอบด้วยเนื้อหาวิชาส่วนหนึ่ง และประสบการณ์อีกส่วนหนึ่ง

ทรัมป์และมิลเลอร์ (Trump and Miller, 1968 ; อ้างถึงใน สุนีย์ ภูพันธ์, 2546 : 11) กล่าวว่า หลักสูตร คือกิจกรรมการเรียนการสอนชนิดต่างๆ ที่เตรียมการไว้ และจัดให้แก่เด็กนักเรียนหรือระบบโรงเรียน

จากแนวคิดของนักการศึกษา สรุปได้ว่า หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ทั้งปวงที่อยู่ในความรับผิดชอบของสถานศึกษา โดยมีเนื้อหาสาระสำคัญ กิจกรรมต่างๆ ที่ออกแบบขึ้น เพื่อนำไปใช้เป็นหลักในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้บรรลุไปตามความมุ่งหมายของการจัดการศึกษา โดยสามารถปรับปรุงพัฒนา ให้เอื้อประโยชน์ต่อผู้เรียนได้มีความรู้ ความสามารถสูงสุดตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

1.2 ความสำคัญของหลักสูตร

หลักสูตรเป็นองค์ประกอบอันสำคัญอย่างหนึ่งของการจัดการศึกษา การจัดการศึกษาประเภทใดและระดับใดก็ควรจะขาดหลักสูตรไม่ได้ เพราะหลักสูตรจะเป็นโครงร่างกำหนดไว้ว่าจะให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์อะไรบ้างจึงจะเป็นประโยชน์ต่อตัวผู้เรียน และสังคม อีกทั้งยังเป็นแนวทางที่จะสร้างความเจริญเติบโตให้แก่ผู้เรียน นอกจากนี้ หลักสูตรยังเป็นเครื่องชี้ให้เห็นภาพของสังคมในอนาคตว่าจะเป็นอย่างไรรอีกด้วย

สุนีย์ ภูพันธ์ (2546 : 17) ได้สรุปความสำคัญของหลักสูตรไว้เป็นข้อๆ ดังนี้

1. หลักสูตรเป็นเสมือนเบ้าหลอมพลเมืองให้มีคุณภาพ
2. หลักสูตรเป็นมาตรฐานของการจัดการศึกษา
3. หลักสูตรเป็นโครงการและแนวทางในการให้การศึกษา
4. ในระดับโรงเรียนหลักสูตรจะเป็นแนวปฏิบัติแก่ครู
5. หลักสูตรเป็นแนวทางในการส่งเสริมความเจริญงอกงามและพัฒนาการของเด็กตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา
6. หลักสูตรเป็นเครื่องกำหนดแนวทางในการจัดประสบการณ์ว่า ผู้เรียนและสังคมควรจะได้รับสิ่งใดบ้างที่จะเป็นประโยชน์แก่เด็กโดยตรง

7. หลักสูตรเป็นเครื่องมือกำหนดว่า เนื้อหาวิชาอะไรบ้างที่จะช่วยให้เด็กมีชีวิตอยู่ในสังคมอย่างราบรื่น เป็นพลเมืองที่ดีของประเทศไทย และบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่สังคม

8. หลักสูตรเป็นเครื่องมือกำหนดว่า วิธีการดำเนินชีวิตของเด็กให้เป็นไปด้วยความราบรื่นและผาสุกเป็นอย่างไร

9. หลักสูตรย่อมทำนายลักษณะของสังคมในอนาคตว่าเป็นอย่างไร

10. หลักสูตรย่อมกำหนดแนวทางความรู้ ความสามารถ ความประพฤติ ทักษะ และเจตคติของผู้เรียนในอันที่จะอยู่ร่วมในสังคม และบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและชาติบ้านเมือง

นนท์ ธาดาทอง (2550 : 9) กล่าวว่าหลักสูตรสำคัญต่อการจัดการศึกษา 3 ระดับคือ

1. ระดับประเทศ เป็นการชี้ให้เห็นถึงแนวทางการจัดการศึกษาโดยภาพรวมและเป็นตัวบ่งชี้ให้เห็นแนวโน้มสังคมกับการจัดการศึกษาในอนาคต

2. ระดับสถานศึกษา ซึ่งนับได้ว่าหลักสูตรเป็นหัวใจและจุดเด่นของการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษานั้นๆ

3. ระดับห้องเรียน ซึ่งมีความสำคัญต่อการนำไปสู่การปฏิบัติ เพื่อจัดการเรียนรู้ที่ เกิดกับผู้เรียนโดยตรง โดยมีรายละเอียดและเอกสารประกอบที่กำหนดแนวทางว่าจะสอนใคร เรื่องใด เพื่ออะไร

สันติ บุญภิรมย์ (2552 : 44-45) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรไว้ดังนี้

1. หลักสูตรเป็นตัวกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ของผู้เรียนในแต่ละระดับ เช่น หลักสูตรปฐมวัย หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหลักสูตรระดับอุดมศึกษา เป็นต้น

2. หลักสูตรช่วยให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัย

3. หลักสูตรเป็นตัวชี้วัดความเจริญงอกงามของผู้เรียนที่มีความสัมพันธ์ ต่อเนื่องกัน

4. หลักสูตรเป็นตัวชี้แนะในการรวบรวมเนื้อหาสาระของรายวิชาที่ผู้สอนนำมาใช้ สอนผู้เรียนให้ครบตามหลักสูตรที่ต้องการ

5. หลักสูตรเป็นตัวบ่งบอกถึงพฤติกรรมที่คาดหวังที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

6. หลักสูตรช่วยให้ผู้สอนได้ดำเนินการสอนอย่างถูกต้อง ไม่หลงประเด็น

7. หลักสูตรเป็นเครื่องมือของผู้บริหารการศึกษา เพื่อใช้สำหรับการติดตาม ควบคุม และประเมินผลทางวิชาการของสถานศึกษา

8. หลักสูตรเป็นเอกสารของทางราชการที่แปลความมาจากความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาให้แก่พลเมืองของประเทศ

9. หลักสูตรเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาคนให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศในอนาคต

นอกจากนั้น ประสาท เนืองเฉลิม (2553 : 20) ได้สรุปความสำคัญของหลักสูตรไว้ดังนี้

1. หลักสูตรเปรียบเสมือนแม่พิมพ์ของคนในชาตินั้นๆ ซึ่งเมื่อจบการศึกษาในแต่ละระดับแล้ว หลักสูตรจะเป็นตัวสะท้อนคุณลักษณะของผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับนั้น
2. หลักสูตรเป็นมาตรฐานของการศึกษา ถ้าประเทศหรือการศึกษาระดับใดมีหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ ก็ย่อมสะท้อนถึงการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพเช่นกัน
3. หลักสูตรเป็นแนวทางของการจัดการศึกษา ซึ่งผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกระดับสามารถใช้เป็นเครื่องมือประกอบการกำกับ ดูแล และติดตามผลของการศึกษา
4. หลักสูตรเป็นแนวปฏิบัติการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรเป็นตัวกำหนดคุณลักษณะของผู้เรียนให้ได้มาตรฐานเดียวกัน แต่กระบวนการออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้นั้น ผู้สอนต้องจัดให้หลากหลายและตอบสนองความมุ่งหมายตามที่หลักสูตรกำหนดไว้
5. หลักสูตรเป็นเครื่องทำนายอนาคตการศึกษาของชาติ และอนาคตของชาดีย่อมเกิดจากวิสัยทัศน์ของหลักสูตรการศึกษาที่มีการกำหนดกรอบเนื้อหา และแนวทางที่เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า หลักสูตรมีความสำคัญต่อการพัฒนาคนในสังคมให้มีคุณลักษณะที่สังคมคาดหวัง เป็นเครื่องมือที่จะทำให้การจัดการศึกษาบรรลุผลตามจุดหมายที่กำหนดไว้ โดยหลักสูตรมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมความเจริญงอกงามของบุคคลสามารถปลูกฝังพฤติกรรม คุณธรรมจริยธรรมแก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม นอกจากนั้นแล้ว หลักสูตรยังเป็น โครงการ แผนงาน ข้อกำหนด ที่ชี้แนะให้ผู้บริหารการศึกษา ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องนำไปดำเนินงานสู่การปฏิบัติอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลให้ผู้เรียนค้นพบความสามารถ ความสนใจ ความถนัดที่แท้จริงของตนเอง และพัฒนาได้เต็มตามศักยภาพ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศชาติสืบไป

1.3 องค์ประกอบของหลักสูตร

องค์ประกอบของหลักสูตร นับเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้หลักสูตรมีความสมบูรณ์ครบถ้วน จากแนวคิดของนักการศึกษาหลายท่าน กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรดังนี้

ทาบา (Taba, 1962 ; อ้างถึงใน บุญเลี้ยง ทุมทอง, 2553 : 14)กล่าวว่า หลักสูตรควรมีองค์ประกอบอยู่ 4 อย่าง คือ

1. วัตถุประสงค์ทั่วไปและวัตถุประสงค์เฉพาะวิชา
2. เนื้อหาวิชาและจำนวนชั่วโมงที่สอนแต่ละวิชา
3. กระบวนการสอนและการเรียนหรือการนำหลักสูตรไปใช้
4. โครงการประเมินผลการสอนตามหลักสูตร

ไทเลอร์ (Tyler, 1949 ; อ้างถึงใน มนพัทธ์ ทองนาม, 2554 : 22) กล่าวว่า โครงสร้างของหลักสูตร 4 ประการ คือ

1. จุดมุ่งหมาย (Educational Purpose) ที่โรงเรียนต้องการให้ผู้เรียนเกิดผล
2. ประสบการณ์ (Educational Experience) ที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อให้จุดมุ่งหมายบรรลุ
3. วิธีการจัดประสบการณ์ (Organizational of Educational Experience) เพื่อให้การสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
4. วิธีการประเมิน (Determination of what Evaluate) เพื่อตรวจสอบจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

สังค อุทรานันท์ (2532 : 244) ได้เสนอว่า ควรแบ่งหลักสูตรออกเป็น 7 ส่วน คือ

1. เหตุผลและความจำเป็นของหลักสูตร
2. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร
3. เนื้อหาสาระและประสบการณ์
4. การเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนการสอน
5. การเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิชาในชุมชน
6. การประเมินผล
7. การเสนอแนะเกี่ยวกับการช่วยเหลือและส่งเสริมผู้เรียน

ธารง บัวศรี (2542 : 8-9) กล่าวว่า หลักสูตรมีองค์ประกอบดังนี้

1. เป้าประสงค์และนโยบายการศึกษา (Educational goals and policies) เป็นสิ่งที่รัฐต้องการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในเรื่องที่เกี่ยวกับการศึกษา

2. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร(Curriculum aims) เป็นผลส่วนรวมที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนหลังจากเรียนจบหลักสูตรแล้ว

3. รูปแบบและโครงสร้างหลักสูตร (Types and structures) เป็นลักษณะและแผนผังที่แสดงการแจกแจงรายละเอียดวิชาหรือกลุ่มวิชา หรือกลุ่มประสบการณ์

4. จุดประสงค์ของวิชา (Subject objectives) เป็นผลลัพธ์ที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนหลังจากที่ได้เรียนวิชานั้นไปแล้ว

5. เนื้อหา (Content) เป็นสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และความสามารถที่ต้องการให้เกิดขึ้น รวมทั้งประสบการณ์ที่ต้องการให้ได้รับ

6. จุดประสงค์ของการเรียนการสอน (Instructional objectives) เป็นการระบุถึงสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ มีทักษะ และความสามารถหลังจากเรียนรู้เนื้อหาที่กำหนด

7. ยุทธศาสตร์การเรียนการสอน (Instructional strategies) เป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมอย่างมีหลักเกณฑ์ เพื่อให้บรรลุผลตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้

8. การประเมิน (Evaluation) เป็นการประเมินผลการเรียนรู้เพื่อใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน

9. วัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน(Curriculum materials and instructional media) ได้แก่ เอกสารสิ่งพิมพ์ แผ่นฟิล์ม แถบวีดิทัศน์ ฯลฯ และวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ รวมทั้งอุปกรณ์โสตทัศนศึกษา เทคโนโลยีการศึกษา และอื่นๆ ที่ช่วยส่งเสริมคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน

กมล ภูประเสริฐ (2544 : 23) กล่าวว่า หลักสูตรมีส่วนประกอบ 3 ส่วน ได้แก่

1. วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
2. กิจกรรมด้านการสอน
3. งานประเมินผล

พนัส หันนาคินทร์ (2544 : 193) กล่าวว่า หลักสูตรที่จัดดำเนินการขึ้นควรมีองค์ประกอบดังนี้

1. ความมุ่งหมายของหลักสูตร
2. หลักการและโครงสร้างของหลักสูตร
3. เนื้อหาหลักสูตร
4. การนำหลักสูตรไปใช้
5. การประเมินหลักสูตร

สุนีย์ ภูพันธ์ (2546 : 18-19) กล่าวว่า องค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตร มีดังนี้

1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร (Curriculum Aims)
2. เนื้อหา (Content)
3. การนำหลักสูตรไปใช้ (Curriculum Implementation)
4. การประเมินผลหลักสูตร (Evaluation)

นิตยา เปลื้องนุช (2554 : 9) กล่าวว่าองค์ประกอบหลักๆของหลักสูตรประกอบด้วยส่วนสำคัญ 5 ประการ คือ

1. ความมุ่งหมายของหลักสูตร
2. โครงสร้างของหลักสูตร
3. เนื้อหาของหลักสูตร
4. วัสดุประกอบหลักสูตร
5. กระบวนการเรียนการสอนให้เป็นไปตามหลักสูตร

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กรมวิชาการ, 2552) ได้กำหนดองค์ประกอบของหลักสูตร คือ วิสัยทัศน์ หลักการ จุดหมาย สมรรถนะผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การจัดเวลาเรียน การจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ การจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดผลและการประเมินผลการเรียนรู้ เกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียน การเทียบโอนผลการเรียนและการบริหารจัดการหลักสูตร

จากความคิดเห็นของผู้ค้นคว้าอิสระเกี่ยวกับองค์ประกอบของหลักสูตรที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า องค์ประกอบของหลักสูตรจะต้องประกอบด้วย จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผลหลักสูตร

1.4 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นเครื่องมือและกรอบทิศทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นคนดี มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีขีดความสามารถสู่การแข่งขันในเวทีโลก(กระทรวงศึกษา, 2544) พร้อมกันนี้ได้ปรับกระบวนการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจทางการศึกษาให้ท้องถิ่นและสถานศึกษาได้มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น

1.4.1 วิสัยทัศน์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความ เป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้ง เจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษា ต่อการประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความ เชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

1.4.2 หลักการ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

1. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและ มาตรฐานการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และ คุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล
2. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับ การศึกษาอย่างเสมอภาค และมีคุณภาพ
3. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
4. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้าน สาระการเรียนรู้ เวลาและการจัดการเรียนรู้
5. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
6. เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตาม อรรถาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

1.4.3 จุดหมาย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มี ปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้ เกิดกับผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มี วินัยและปฏิบัติตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง

2. มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต
3. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย
4. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคมและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

1.4.4 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ในการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550 : 6-7) ดังนี้

1.4.4.1 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคมรวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม
2. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม
3. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ

ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่างๆไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคลการจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่างๆอย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือก แลใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเอง และสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ถูกต้องเหมาะสม และมีคุณธรรม

1.4.4.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

นอกจากนี้ สถานศึกษาสามารถกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพิ่มเติมให้สอดคล้องตามบริบทและจุดเน้นของตนเอง

1.4.5 มาตรฐานการเรียนรู้

การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความสมดุล ต้องคำนึงถึงหลักพัฒนาการทางสมอง และพหุปัญญา หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดให้ผู้เรียนเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนี้

1. ภาษาไทย
2. คณิตศาสตร์
3. วิทยาศาสตร์
4. สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
5. สุขศึกษาและพลศึกษา
6. ศิลปะ
7. การงานอาชีพและเทคโนโลยี
8. ภาษาต่างประเทศ

ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานการเรียนรู้ระบุสิ่งที่ผู้เรียนพึงรู้ ปฏิบัติได้ มีคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยม ที่พึงประสงค์เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากนั้น มาตรฐานการเรียนรู้ยังเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาการศึกษาทั้งระบบ เพราะมาตรฐานการเรียนรู้จะสะท้อนให้ทราบว่าต้องการอะไร จะสอนอย่างไร และประเมินอย่างไร รวมทั้งเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้ระบบการประเมินคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งรวมถึงการทดสอบระดับเขตพื้นที่การศึกษา และการทดสอบระดับชาติ ระบบการตรวจสอบดังกล่าวเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยสะท้อนภาพการจัดการศึกษาว่าสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่มาตรฐานการเรียนรู้กำหนดเพียงใด

1.4.6 ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดระบุสิ่งที่นักเรียนพึงรู้และปฏิบัติได้ รวมทั้งคุณลักษณะของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น ซึ่งสะท้อนถึงมาตรฐานการเรียนรู้ มีความเฉพาะเจาะจงและมีความเป็นรูปธรรมนำไปใช้ในการกำหนดเนื้อหา จัดทำหน่วยการเรียนรู้ จัดการเรียนการสอน และเป็นเกณฑ์สำคัญสำหรับการวัดประเมินผลเพื่อตรวจสอบคุณภาพผู้เรียน

1. ตัวชี้วัดชั้นปี เป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนแต่ละชั้นปีในระดับการศึกษาภาคบังคับ (ประถมศึกษาปีที่ 1 – มัธยมศึกษาปีที่ 3)

2. ตัวชี้วัดช่วงชั้น เป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (มัธยมศึกษาปีที่ 4 -6)

หลักสูตรได้มีการกำหนดรหัสกำกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด เพื่อความเข้าใจและให้สื่อสารตรงกัน ดังนี้

ว 1.1 ป. 1/2

↑ ↑ ↑	ป.1/2	ตัวชี้วัดชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ข้อที่ 2
↑	1.1	สาระที่ 1 มาตรฐานข้อที่ 1
ว		กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์

ต 2.2 ม.4-6/ 3

↑ ↑ ↑	ม.4-6/3	ตัวชี้วัดชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ข้อที่ 3
↑	2.3	สาระที่ 2 มาตรฐานข้อที่ 2
ต		กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

1.4.7 สาระการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้ ประกอบด้วย องค์ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการเรียนรู้ และคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ ซึ่งกำหนดให้ผู้เรียนทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำเป็นต้องเรียนรู้ โดยแบ่งเป็น 8กลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนี้

ภาษาไทย : ความรู้ ทักษะและวัฒนธรรมการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ความชื่นชม การเห็นคุณค่าภูมิปัญญาไทยและภูมิใจในภาษาประจำชาติ

คณิตศาสตร์ : การนำความรู้ ทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ไปใช้ในการแก้ปัญหา การดำเนินชีวิต และการศึกษาต่อ การมีเหตุผล มีเจตคติต่อคณิตศาสตร์ พัฒนาการคิดอย่างเป็นระบบและสร้างสรรค์

วิทยาศาสตร์ : การนำความรู้และกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ไปใช้ในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ การคิดอย่างเป็นเหตุเป็นผล คิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์และจิตวิทยาศาสตร์

สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม : การอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข การเป็นพลเมืองดี ศรัทธาในหลักธรรมของศาสนา การเห็นคุณค่าของทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม ความรักชาติ

สุขศึกษาและพลศึกษา : ความรู้ ทักษะ และเจตคติในการสร้างเสริมสุขภาพพลานามัยของตนเองและผู้อื่น การป้องกันและปฏิบัติต่อสิ่งต่างๆ ที่มีผลต่อสุขภาพอย่างถูกวิธีและทักษะในการดำเนินชีวิต

ศิลปะ : ความรู้และทักษะในการคิดริเริ่มจินตนาการสร้างสรรค์ งานศิลปะสุนทรียภาพและการเห็นคุณค่าทางศิลปะ

การงานอาชีพและเทคโนโลยี : ความรู้ ทักษะและเจตคติในการทำงาน การจัดการ การดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ และการใช้เทคโนโลยี

ภาษาต่างประเทศ : ความรู้ ทักษะ เจตคติและวัฒนธรรมการใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร การแสวงหาความรู้และการประกอบอาชีพ

1.4.8 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 67 มาตรฐาน ดังนี้

1. ภาษาไทย

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณ และสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษา ภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดี และวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

2. คณิตศาสตร์

สาระที่ 1 จำนวนและการดำเนินการ

มาตรฐาน ค 1.1 เข้าใจถึงความหลากหลายของการแสดงจำนวนและการใช้จำนวนในชีวิตจริง

มาตรฐาน ค 1.2 เข้าใจถึงผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการของจำนวนและความสัมพันธ์ระหว่าง การดำเนินการต่าง ๆ และใช้การดำเนินการในการแก้ปัญหา

มาตรฐาน ค 1.3 ใช้การประมาณค่าในการคำนวณและแก้ปัญหา

มาตรฐาน ค 1.4 เข้าใจระบบจำนวนและนำเสนอสมบัติเกี่ยวกับจำนวนไปใช้

สาระที่ 2 การวัด

มาตรฐาน ค 2.1 เข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับการวัด วัดและคาดคะเนขนาดของสิ่งที่ต้องการวัด

มาตรฐาน ค 2.2 แก้ปัญหาเกี่ยวกับการวัด

สาระที่ 3 เรขาคณิต

มาตรฐาน ค 3.1 อธิบายและวิเคราะห์รูปเรขาคณิตสองมิติและสามมิติ

มาตรฐาน ค 3.2 ใช้การนึกภาพ (visualization) ใช้เหตุผลเกี่ยวกับปริภูมิ (spatial reasoning) และใช้แบบจำลองทางเรขาคณิต (geometric model) ในการแก้ปัญหา

สาระที่ 4 พีชคณิต

มาตรฐาน ค 4.1 เข้าใจและวิเคราะห์แบบรูป (pattern) ความสัมพันธ์ และฟังก์ชัน

มาตรฐาน ค 4.2 ใช้นิพจน์ สมการ อสมการ กราฟและตัวแบบเชิงคณิตศาสตร์ (mathematical model) อื่นๆ แทนสถานการณ์ต่างๆ ตลอดจนแปลความหมาย และนำไปใช้แก้ปัญหา

สาระที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลและความน่าจะเป็น

มาตรฐาน ค 5.1 เข้าใจและใช้วิธีการทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

มาตรฐาน ค 5.2 ใช้วิธีการทางสถิติและความรู้เกี่ยวกับความน่าจะเป็นในการคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผล

มาตรฐาน ค 5.3 ใช้ความรู้เกี่ยวกับสถิติและความน่าจะเป็นช่วยในการตัดสินใจและแก้ปัญหา

สาระที่ 6 ทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์

มาตรฐาน ค 6.1 มีความสามารถในการแก้ปัญหา การให้เหตุผล การสื่อสาร การสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์ และการนำเสนอ การเชื่อมโยงความรู้ต่างๆทางคณิตศาสตร์และเชื่อมโยงคณิตศาสตร์กับศาสตร์อื่น ๆ และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

3. วิทยาศาสตร์

สาระที่ 1 สิ่งมีชีวิตกับกระบวนการดำรงชีวิต

มาตรฐาน ว 1.1 เข้าใจหน่วยพื้นฐานของสิ่งมีชีวิต ความสัมพันธ์ของโครงสร้าง และหน้าที่ของระบบต่างๆ ของสิ่งมีชีวิตที่ทำงานสัมพันธ์กัน มีกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ สื่อสารสิ่งที่เรียนรู้และนำความรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิตของตนเองและดูแลสิ่งมีชีวิต

มาตรฐาน ว 1.2 เข้าใจกระบวนการและความสำคัญของการถ่ายทอดลักษณะทางพันธุกรรม วิวัฒนาการของสิ่งมีชีวิต ความหลากหลายทางชีวภาพ การใช้เทคโนโลยีชีวภาพที่มีผลกระทบต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อม มีกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ และจิตวิทยาศาสตร์ สื่อสารสิ่งที่เรียนรู้และนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

สาระที่ 2 ชีวิตกับสิ่งแวดล้อม

มาตรฐาน ว 2.1 เข้าใจสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับสิ่งมีชีวิต ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ ในระบบนิเวศ มีกระบวนการสืบเสาะหาความรู้และจิตวิทยาศาสตร์สื่อสารสิ่งที่เรียนรู้และนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

มาตรฐาน ว 2.2 เข้าใจความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติ การใช้ทรัพยากรธรรมชาติในระดับท้องถิ่น ประเทศ และโลกนำความรู้ไปใช้ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

สาระที่ 3 สารและสมบัติของสาร

มาตรฐาน ว 3.1 เข้าใจสมบัติของสาร ความสัมพันธ์ระหว่างสมบัติของสารกับโครงสร้างและแรงยึดเหนี่ยวระหว่างอนุภาค มีกระบวนการสืบเสาะหาความรู้และจิตวิทยาศาสตร์สื่อสารสิ่งที่เรียนรู้ นำความรู้ไปใช้ประโยชน์

มาตรฐาน ว 3.2 เข้าใจหลักการและธรรมชาติของการเปลี่ยนแปลงสถานะของสาร การเกิดสารละลาย การเกิดปฏิกิริยา มีกระบวนการสืบเสาะหาความรู้และจิตวิทยาศาสตร์สื่อสารสิ่งที่เรียนรู้ และนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

สาระที่ 4 แรงและการเคลื่อนที่

มาตรฐาน ว 4.1 เข้าใจธรรมชาติของแรงแม่เหล็กไฟฟ้า แรงโน้มถ่วง และแรงนิวเคลียร์ มีกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ สื่อสารสิ่งที่เรียนรู้และนำความรู้ไปใช้ประโยชน์อย่างถูกต้องและมีคุณธรรม

มาตรฐาน ว 4.2 เข้าใจลักษณะการเคลื่อนที่แบบต่างๆ ของวัตถุในธรรมชาติมีกระบวนการ สืบเสาะหาความรู้และจิตวิทยาศาสตร์ สื่อสารสิ่งที่เรียนรู้และนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

สาระที่ 5 พลังงาน

มาตรฐาน ว 5.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างพลังงานกับการดำรงชีวิต การเปลี่ยนรูปพลังงาน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสารและพลังงาน ผลของการใช้พลังงานต่อชีวิต และสิ่งแวดล้อม มีกระบวนการ การสืบเสาะหาความรู้ สื่อสารสิ่งที่เรียนรู้และ นำความรู้ไปใช้ประโยชน์

สาระที่ 6 กระบวนการเปลี่ยนแปลงของโลก

มาตรฐาน ว 6.1 เข้าใจกระบวนการต่างๆที่เกิดขึ้นบนผิวโลกและภายในโลก ความสัมพันธ์ของกระบวนการต่างๆที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ ภูมิประเทศ และสัณฐานของโลก มีกระบวนการสืบเสาะหาความรู้และจิตวิทยาศาสตร์ สื่อสารสิ่งที่เรียนรู้และนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

สาระที่ 7 ดาราศาสตร์และอวกาศ

มาตรฐาน ว 7.1 เข้าใจวิวัฒนาการของระบบสุริยะ กาแล็กซีและเอกภพ การปฏิสัมพันธ์ภายในระบบสุริยะและผลต่อสิ่งมีชีวิตบนโลก มีกระบวนการสืบเสาะหาความรู้และจิตวิทยาศาสตร์ การสื่อสารสิ่งที่เรียนรู้และนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

มาตรฐาน ว 7.2 เข้าใจความสำคัญของเทคโนโลยีอวกาศที่นำมาใช้ในการสำรวจอวกาศและทรัพยากรธรรมชาติ ด้านการเกษตรและการสื่อสาร มีกระบวนการสืบเสาะ หาความรู้และจิตวิทยาศาสตร์ สื่อสารสิ่งที่เรียนรู้และนำความรู้ไปใช้ประโยชน์อย่างมีคุณธรรมต่อชีวิตและสิ่งแวดล้อม

สาระที่ 8 ธรรมชาติของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

มาตรฐาน ว 8.1 ใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และจิตวิทยาในการสืบเสาะหาความรู้ การแก้ปัญหา รู้ว่าปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่มีรูปแบบที่แน่นอน สามารถอธิบายและตรวจสอบได้ ภายใต้อข้อมูลและเครื่องมือที่มีอยู่ในช่วงเวลานั้นๆ เข้าใจว่า วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สังคม และสิ่งแวดล้อม มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน

4. สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส 1.1 รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสนา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

มาตรฐาน ส 1.2 เข้าใจตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดีและธำรงรักษาพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และ สังคมโลกอย่างสันติสุข

มาตรฐาน ส 2.2 เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส 3.1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ

มาตรฐาน ส 3.2 เข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจต่างๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ และความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส 4.1 เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆ อย่างเป็นระบบ

มาตรฐาน ส 4.2 เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนปัจจุบันใน ด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญ และสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

มาตรฐาน ส 4.3 เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญา ไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส 5.1 เข้าใจลักษณะของโลกทางกายภาพ และความสัมพันธ์ ของสรรพสิ่งซึ่งมีผล ต่อกันและกันในระบบของธรรมชาติ ใช้แผนที่และเครื่องมือทาง ภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ สรุป และใช้ข้อมูลภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน ส 5.2 เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อม ทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วัฒนธรรม มีจิตสำนึก และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

5. สุขศึกษาและพลศึกษา

สาระที่ 1 การเจริญเติบโตและพัฒนาการของมนุษย์

มาตรฐาน พ 1.1 เข้าใจธรรมชาติของการเจริญเติบโตและพัฒนาการ ของมนุษย์

สาระที่ 2 ชีวิตและครอบครัว

มาตรฐาน พ 2.1 เข้าใจและเห็นคุณค่าตนเอง ครอบครัว เพศศึกษา และ มีทักษะในการดำเนินชีวิต

สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล

มาตรฐาน พ 3.1 เข้าใจ มีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกม และกีฬา

มาตรฐาน พ 3.2 รักการออกกำลังกาย การเล่นเกม และการเล่นกีฬา ปฏิบัติเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ มีวินัย เคารพสิทธิ กฎ กติกา มีน้ำใจนักกีฬา มีจิตวิญญาณใน การแข่งขัน และชื่นชมในสุนทรียภาพของการกีฬา

สาระที่ 4 การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพและการป้องกันโรค

มาตรฐาน พ 4.1 เห็นคุณค่าและมีทักษะในการสร้างเสริมสุขภาพ การ ดำรงสุขภาพ การป้องกันโรคและการสร้างเสริมสมรรถภาพเพื่อสุขภาพ

สาระที่ 5 ความปลอดภัยในชีวิต

มาตรฐาน พ 5.1 ป้องกันและหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยง พฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ อุบัติเหตุ การใช้ยาสารเสพติด และความรุนแรง

6. ศิลปะ

สาระที่ 1 ทักษะศิลป์

มาตรฐาน ศ 1.1 สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ตามจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจัยคุณค่างานทัศนศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่องานศิลปะอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ศ 1.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างทัศนศิลป์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่างานทัศนศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

สาระที่ 2 ดนตรี

มาตรฐาน ศ 2.1 เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจัยคุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ศ 2.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

สาระที่ 3 นาฏศิลป์

มาตรฐาน ศ 3.1 เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจัยคุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ศ 3.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่า ของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

7. การงานอาชีพและเทคโนโลยี

สาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว

มาตรฐาน ง 1.1 เข้าใจการทำงาน มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะกระบวนการทำงาน ทักษะการจัดการ ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา ทักษะการทำงานร่วมกัน

และทักษะ การแสวงหาความรู้ มีคุณธรรม และลักษณะนิสัยในการทำงาน มีจิตสำนึก ในการใช้พลังงาน ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม เพื่อการดำรงชีวิตและครอบครัว

สาระที่ 2 การออกแบบและเทคโนโลยี

มาตรฐาน ง 2.1 เข้าใจเทคโนโลยี ออกแบบและสร้างสิ่งของเครื่องใช้ เข้าใจเทคโนโลยีและกระบวนการเทคโนโลยี ออกแบบและสร้างสิ่งของ หรือวิธีการตาม กระบวนการเทคโนโลยีอย่างมีความคิดสร้างสรรค์ เลือกใช้เทคโนโลยีในทางสร้างสรรค์ต่อ ชีวิต สังคม สิ่งแวดล้อม และมี ส่วนร่วมในการจัดการเทคโนโลยีที่ยั่งยืน

สาระที่ 3 เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

มาตรฐาน ง 3.1 เข้าใจ เห็นคุณค่าและใช้กระบวนการเทคโนโลยี สารสนเทศในการสืบค้นข้อมูล การเรียนรู้ การสื่อสาร การแก้ปัญหา การทำงาน และอาชีพอย่าง มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และมีคุณธรรม

สาระที่ 4 การอาชีพ

มาตรฐาน ง 4.1 เข้าใจ มีทักษะที่จำเป็น มีประสบการณ์ เห็นแนวทาง ในงานอาชีพใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาอาชีพ มีคุณธรรม และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ

8. ภาษาต่างประเทศ

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภท ต่างๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

มาตรฐาน ต 1.2 มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน ต 1.3 นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และ ความ คิดเห็นในเรื่องต่างๆ โดยการพูดและการเขียน

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ต 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของ เจ้าของภาษา และนำไปใช้ได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ

มาตรฐาน ต 2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษา และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างถูกต้องและ เหมาะสม

สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

มาตรฐาน ต 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน ต 4.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม

มาตรฐาน ต 4.2 ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

1.4.9 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ พัฒนาอย่างรอบด้านเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เสริมสร้างให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม สามารถจัดการตนเองได้ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แบ่งเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

1. กิจกรรมแนะแนว

เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง รู้รักษ์สิ่งแวดล้อม สามารถคิดตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา กำหนดเป้าหมาย วางแผนชีวิตทั้งด้านการเรียนและอาชีพ สามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังช่วยให้ครูรู้จักและเข้าใจผู้เรียน ทั้งยังเป็นกิจกรรมที่ช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมพัฒนาผู้เรียน

2. กิจกรรมนักเรียน

เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาความมีระเบียบวินัย ความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกัน การรู้จักแก้ปัญหา การตัดสินใจที่เหมาะสม ความมีเหตุผล การช่วยเหลือแบ่งปันกัน เอื้ออาทร และสมานฉันท์ โดยจัดให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน ให้ได้ปฏิบัติด้วยตนเองในทุกขั้นตอน ได้แก่ การศึกษา วิเคราะห์วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมินและปรับปรุงการทำงาน เน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับวุฒิภาวะของผู้เรียน บริบทของสถานศึกษาและท้องถิ่น กิจกรรมนักเรียนประกอบด้วย

1) กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และนักศึกษาวิชาทหาร

2) กิจกรรมชุมนุม ชมรม

3. กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน และท้องถิ่นตามความสนใจในลักษณะอาสาสมัคร เพื่อแสดงถึงความรับผิดชอบ ความดีงาม ความเสียสละต่อสังคม มีจิตสาธารณะ เช่น กิจกรรมอาสาพัฒนาต่างๆ กิจกรรมสร้างสรรค์สังคม

1.4.10 ระดับการศึกษา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จัดระดับการศึกษาเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1. ระดับประถมศึกษา (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6) การศึกษาระดับนี้เป็นช่วงแรกของการศึกษาภาคบังคับ มุ่งเน้นทักษะพื้นฐานด้านการอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ ทักษะการคิดพื้นฐาน การติดต่อสื่อสาร กระบวนการเรียนรู้ทางสังคม และพื้นฐานความเป็นมนุษย์ การพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างสมบูรณ์และสมดุลทั้งในด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม และวัฒนธรรม โดยเน้นจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

2. ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3) เป็นช่วงสุดท้ายของการศึกษาภาคบังคับ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้สำรวจความถนัดและความสนใจของตนเอง ส่งเสริมการพัฒนาบุคลิกภาพส่วนบุคคล มีทักษะในการคิดวิจารณ์ญาณ คิดสร้างสรรค์ และคิดแก้ปัญหา มีทักษะในการดำเนินชีวิต มีทักษะการใช้เทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความดีงาม และมีความภูมิใจในความเป็นไทย ตลอดจนใช้เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพหรือการศึกษาต่อ

3. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6) การศึกษาระดับนี้เน้นการเพิ่มพูนความรู้และทักษะเฉพาะด้าน สนองตอบความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียนแต่ละคนทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ มีทักษะในการใช้วิทยาการและเทคโนโลยี ทักษะกระบวนการคิดขั้นสูง สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ มุ่งพัฒนาตนและประเทศตามบทบาทของตน สามารถเป็นผู้นำ และผู้ให้บริการชุมชนในด้านต่าง ๆ

1.4.11 การจัดเวลาเรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดกรอบโครงสร้างเวลาเรียนขั้นต่ำสำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งสถานศึกษาสามารถเพิ่มเติมได้ตามความพร้อมและจุดเน้น โดยสามารถปรับให้เหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษา และสภาพของผู้เรียน ดังนี้

1. ระดับชั้นประถมศึกษา (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6) ให้จัดเวลาเรียนเป็นรายปี โดยมีเวลาเรียนวันละ ไม่เกิน 5 ชั่วโมง
2. ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3) ให้จัดเวลาเรียนเป็นรายภาค มีเวลาเรียนวันละไม่เกิน 6 ชั่วโมง คำนวณน้ำหนักของรายวิชาที่เรียนเป็นหน่วยกิต ใช้เกณฑ์ 40 ชั่วโมงต่อภาคเรียน มีค่าน้ำหนักวิชา เท่ากับ 1 หน่วยกิต (นก.)
3. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6) ให้จัดเวลาเรียนเป็นรายภาค มีเวลาเรียน วันละไม่น้อยกว่า ๖ ชั่วโมง คำนวณน้ำหนักของรายวิชาที่เรียนเป็นหน่วยกิต ใช้เกณฑ์ 40 ชั่วโมงต่อภาคเรียน มีค่าน้ำหนักวิชา เท่ากับ หน่วยกิต (นก.)

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

ตารางที่ 1 โครงสร้างเวลาเรียน หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดกรอบ
โครงสร้าง เวลาเรียน ดังนี้

กลุ่มสาระการเรียนรู้/ กิจกรรม	เวลาเรียน									
	ระดับประถมศึกษา						ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น			ระดับ มัธยมศึกษา ตอนปลาย
	ป. 1	ป. 2	ป. 3	ป. 4	ป. 5	ป. 6	ม. 1	ม. 2	ม. 3	ม. 4 – 6
● กลุ่มสาระการเรียนรู้										
ภาษาไทย	200	200	200	160	160	160	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)	240 (6นก.)
คณิตศาสตร์	200	200	200	160	160	160	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)	240 (6 นก.)
วิทยาศาสตร์	80	80	80	80	80	80	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)	240 (6 นก.)
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	80	80	80	80	80	80	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)	240 (6 นก.)
สุขศึกษาและพลศึกษา	80	80	80	80	80	80	80 (2 นก.)	80 (2 นก.)	80 (2 นก.)	120 (3 นก.)
ศิลปะ	80	80	80	80	80	80	80 (2 นก.)	80 (2 นก.)	80 (2 นก.)	120 (3 นก.)
การงานอาชีพและ เทคโนโลยี	๔๐	๔๐	๔๐	80	80	80	80 (2 นก.)	80 (2 นก.)	80 (2 นก.)	120 (3 นก.)
ภาษาต่างประเทศ	๔๐	๔๐	๔๐	80	80	80	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)	240 (6 นก.)
รวมเวลาเรียน (พื้นฐาน)	180	180	180	180	180	180	840 (21 นก.)	840 (21นก)	840 (21นก)	1,560 (39 นก.)
● กิจกรรมได้แก่ผู้เรียน	120	120	120	120	120	120	120	120	120	360
● รายวิชา / กิจกรรมที่ สถานศึกษาจัดเพิ่มเติม ตามความพร้อมและจุดเน้น	ปีละไม่เกิน 80 ชั่วโมง						ปีละไม่เกิน 240 ชั่วโมง			ไม่น้อย กว่า 1,560 ชั่วโมง
รวมเวลาเรียนทั้งหมด	ไม่เกิน 1,000 ชั่วโมง/ปี						ไม่เกิน 1,200 ชั่วโมง/ปี			รวม 3 ปี ไม่น้อย กว่า 3,600 ชั่วโมง

ที่มา : กระทรวงศึกษาธิการ (2550:23)

การกำหนดโครงสร้างเวลาเรียนพื้นฐานและเพิ่มเติม สามารถดำเนินการ ดังนี้

ระดับประถมศึกษา สามารถปรับเวลาเรียนพื้นฐานของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ ต้องมีเวลาเรียนรวมตามที่กำหนดไว้ใน โครงสร้างเวลาเรียนพื้นฐาน และผู้เรียนต้องมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนด

ระดับมัธยมศึกษา ต้องจัดโครงสร้างเวลาเรียนพื้นฐานให้เป็นไปตามที่กำหนดและสอดคล้องกับเกณฑ์การจบหลักสูตร

สำหรับเวลาเรียนเพิ่มเติม ทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ให้จัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติมหรือกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยพิจารณาให้สอดคล้องกับความพร้อม จุดเน้นของสถานศึกษาและเกณฑ์การจบหลักสูตร เฉพาะระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 สถานศึกษาอาจจัดให้เป็นเวลาสำหรับสาระการเรียนรู้พื้นฐานในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่กำหนดไว้ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ละครึ่ง 120 ชั่วโมง และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 360 ชั่วโมงนั้น เป็นเวลาสำหรับปฏิบัติกิจกรรมแนะแนวกิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ในส่วนกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ให้สถานศึกษาจัดสรรเวลาให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้

ระดับประถมศึกษา (ป.1-6)	รวม 6 ปี	จำนวน 60 ชั่วโมง
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-3)	รวม 3 ปี	จำนวน 45 ชั่วโมง
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-6)	รวม 3 ปี	จำนวน 60 ชั่วโมง

1.4.12 การจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ

การจัดการศึกษาบางประเภทสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ เช่น การศึกษาเฉพาะทาง การศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ การศึกษาทางเลือก การศึกษาสำหรับผู้ด้อยโอกาส การศึกษาตามอัธยาศัย สามารถนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานไปปรับใช้ได้ตามความเหมาะสม กับสภาพและบริบทของแต่ละกลุ่มเป้าหมาย โดยให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

1.4.13 การจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชน

ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณสมบัติตามเป้าหมายหลักสูตร ผู้สอนพยายาม คัดสรร กระบวนการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้โดยช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านสาระที่กำหนดไว้ใน หลักสูตร 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมทั้งปลูกฝังเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พัฒนา ทักษะต่างๆ อันเป็นสมรรถนะสำคัญให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย

1. หลักการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตาม มาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ใน หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยยึดหลักว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดเชื่อว่าทุกคนมี ความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ยึดประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียน กระบวนการจัดการ เรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ กำนึงถึงความ แตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง เน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้ และคุณธรรม

2. กระบวนการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญผู้เรียนจะต้องอาศัย กระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เป็นเครื่องมือที่จะนำพาตนเองไปสู่เป้าหมายของหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน อาทิ กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ กระบวนการสร้างความรู้กระบวนการคิด กระบวนการทางสังคม กระบวนการเผชิญ สถานการณ์และแก้ปัญหา กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง กระบวนการปฏิบัติ ลงมือ ทำจริง กระบวนการจัดการ กระบวนการวิจัย กระบวนการเรียนรู้การเรียนรู้ของตนเอง กระบวนการพัฒนาลักษณะนิสัย

กระบวนการเหล่านี้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนควร ได้รับการฝึกฝน พัฒนา เพราะจะสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี บรรลุเป้าหมายของ หลักสูตร ดังนั้น ผู้สอนจึงจำเป็นต้องศึกษาทำความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อให้ สามารถเลือกใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. การออกแบบการจัดการเรียนรู้

ผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาให้เข้าใจถึงมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์และสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสม

กับผู้เรียน แล้วจึงพิจารณาออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยเลือกใช้วิธีสอนและเทคนิคการสอน สื่อ/แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพและบรรลุตาม เป้าหมายที่กำหนด

4. บทบาทของผู้สอนและผู้เรียน

การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามเป้าหมายของหลักสูตร ทั้งผู้สอนและผู้เรียนควรมีบทบาท ดังนี้

1) บทบาทของผู้สอน

1.1) ศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล แล้วนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ท้าทายความสามารถของผู้เรียน

1.2) กำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ด้านความรู้ และทักษะกระบวนการที่เป็นความคิดรวบยอด หลักการ และความสัมพันธ์ รวมทั้งคุณลักษณะ อันพึงประสงค์

1.3) ออกแบบการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง เพื่อนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมาย

1.4) จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้

1.5) จัดเตรียมและเลือกใช้สื่อให้เหมาะสมกับกิจกรรม นำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

1.6) ประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย เหมาะสมกับธรรมชาติของวิชาและระดับพัฒนาการของผู้เรียน

1.7) วิเคราะห์ผลการประเมินมาใช้ในการซ่อมเสริมและพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของตนเอง

2) บทบาทของผู้เรียน

2.1) กำหนดเป้าหมาย วางแผนและรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง

2.2) เสาะแสวงหาความรู้ เข้าถึงแหล่งการเรียนรู้วิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อความรู้ ตั้งคำถาม คิดหาคำตอบหรือหาแนวทางแก้ปัญหาด้วยวิธีการต่างๆ

2.3) ลงมือปฏิบัติจริง สร้างสิ่งที่ได้เรียนรู้ด้วยตนเองและนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่างๆ

2.4) มีปฏิสัมพันธ์ ทำงาน ทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มและครู

2.5) ประเมินและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่อง

1.4.14 สื่อการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้เป็นเครื่องมือส่งเสริมสนับสนุนการจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเข้าถึงความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะตามมาตรฐานของหลักสูตร ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สื่อการเรียนรู้มีหลากหลายประเภท ทั้งสื่อธรรมชาติ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี และเครือข่าย การเรียนรู้ต่างๆ ที่มีในท้องถิ่น การเลือกใช้สื่อควรเลือกให้มีความเหมาะสมกับระดับพัฒนาการ และลีลาการเรียนรู้ที่หลากหลายของผู้เรียน

การจัดหาสื่อการเรียนรู้ ผู้เรียนและผู้สอนสามารถจัดทำและพัฒนาขึ้นเอง หรือปรับปรุงเลือกใช้อย่างมีคุณภาพจากสื่อต่างๆ ที่มีอยู่รอบตัวเพื่อนำมาใช้ประกอบในการจัดการเรียนรู้ที่สามารถส่งเสริมและสื่อสารให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยสถานศึกษาควรจัดให้มีอย่างพอเพียง เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้มีหน้าที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรดำเนินการดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550 : 27)

1. จัดให้มีแหล่งการเรียนรู้ ศูนย์สื่อการเรียนรู้ ระบบสารสนเทศการเรียนรู้ และเครือข่ายการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพทั้งในสถานศึกษาและในชุมชน เพื่อการศึกษา ค้นคว้าและการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ ระหว่างสถานศึกษา ท้องถิ่น ชุมชน สังคม โลก
2. จัดทำและจัดหาสื่อการเรียนรู้สำหรับการศึกษาค้นคว้าของผู้เรียน เสริมความรู้ให้ผู้สอน รวมทั้งจัดหาสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้
3. เลือกและใช้สื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ มีความเหมาะสม มีความหลากหลาย สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ ธรรมชาติของสาระการเรียนรู้และความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน
4. ประเมินคุณภาพของสื่อการเรียนรู้ที่เลือกใช้อย่างเป็นระบบ
5. ศึกษา ค้นคว้า วิจัย เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน
6. จัดให้มีการกำกับ ติดตาม ประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพเกี่ยวกับสื่อและการใช้สื่อการเรียนรู้เป็นระยะๆ และสม่ำเสมอ

ในการจัดทำ การเลือกใช้ และการประเมินคุณภาพสื่อการเรียนรู้ที่ใช้ในสถานศึกษา ควรคำนึงถึงหลักการสำคัญของสื่อการเรียนรู้ เช่น ความสอดคล้องกับหลักสูตร

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียน เนื้อหา มีความถูกต้องและทันสมัย ไม่กระทบความมั่นคงของชาติ ไม่ขัดต่อศีลธรรม มีการใช้ภาษาที่ ถูกต้อง รูปแบบการนำเสนอที่เข้าใจง่ายและน่าสนใจ

1.4.15 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องอยู่บนหลักการพื้นฐาน สองประการคือการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและเพื่อตัดสินผลการเรียน ในการพัฒนาคุณภาพ การเรียนรู้ของผู้เรียนให้ประสบผลสำเร็จนั้น ผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนาและประเมินตาม ตัวชี้วัดเพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ สะท้อนสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ของผู้เรียนซึ่งเป็นเป้าหมายหลักในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในทุกระดับไม่ว่า จะเป็นระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ การวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ เป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูล และสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน ตลอดจนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิด การพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มตาม ศักยภาพ

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้แบ่งออกเป็น 4 ระดับ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550 : 28-29) ได้แก่ ระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่ การศึกษา และระดับชาติ มีรายละเอียด ดังนี้

1. การประเมินระดับชั้นเรียน เป็นการวัดและประเมินผลที่อยู่ใน กระบวนการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนดำเนินการเป็นปกติและสม่ำเสมอ ในการจัดการเรียนการ สอน ใช้เทคนิคการประเมินอย่างหลากหลาย เช่น การซักถาม การสังเกต การตรวจการบ้าน การประเมินโครงงาน การประเมินชิ้นงาน/ ภาระงาน แฟ้มสะสมงาน การใช้แบบทดสอบ ฯลฯ โดยผู้สอนเป็นผู้ประเมินเองหรือเปิดโอกาส ให้ผู้เรียนประเมินตนเองเพื่อประเมินเพื่อน ผู้ปกครองร่วมประเมิน ในกรณีที่ไม่ว่านตัวชี้วัดให้มีการสอนซ่อมเสริม

การประเมินระดับชั้นเรียนเป็นการตรวจสอบว่า ผู้เรียนมีพัฒนาการ ความก้าวหน้าในการเรียนรู้ อันเป็นผลมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือไม่ และ มากน้อยเพียงใด มีสิ่งที่จะต้องได้รับการพัฒนาปรับปรุงและส่งเสริมในด้านใด นอกจากนี้ยังเป็น ข้อมูลให้ผู้สอนใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนของตนด้วย ทั้งนี้โดยสอดคล้องกับมาตรฐาน การเรียนรู้และตัวชี้วัด

2. การประเมินระดับสถานศึกษา เป็นการประเมินที่สถานศึกษาดำเนินการเพื่อตัดสินผล การเรียนของผู้เรียนเป็นรายปี/รายภาค ผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน นอกจากนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษา ของสถานศึกษา ว่าส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนตามเป้าหมายหรือไม่ ผู้เรียนมีจุดพัฒนาในด้านใด รวมทั้งสามารถนำผลการเรียนของผู้เรียนในสถานศึกษาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ระดับชาติ ผลการประเมินระดับสถานศึกษาจะเป็นข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการปรับปรุงนโยบาย หลักสูตร โครงการ หรือวิธีการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ตามแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาและการรายงานผลการจัดการศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและชุมชน

3. การประเมินระดับเขตพื้นที่การศึกษา เป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับเขตพื้นที่การศึกษาตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาตามภาระความรับผิดชอบ สามารถดำเนินการโดยประเมินคุณภาพผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนด้วยข้อสอบมาตรฐานที่จัดทำและดำเนินการโดยเขตพื้นที่การศึกษาหรือด้วยความร่วมมือกับหน่วยงานต้นสังกัด ในการดำเนินการจัดสอบ นอกจากนี้ยังได้จากการตรวจสอบทบทวนข้อมูลจากการประเมินระดับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

4. การประเมินระดับชาติ เป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับชาติตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนที่เรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เข้ารับการประเมิน ผลจากการประเมินใช้เป็นข้อมูลในการเทียบเคียงคุณภาพการศึกษาในระดับต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา ตลอดจนเป็นข้อมูลสนับสนุน การตัดสินใจในระดับนโยบายของประเทศ

ข้อมูลการประเมินในระดับต่างๆข้างต้นเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาในการตรวจสอบทบทวนพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ถือเป็นภาระความรับผิดชอบของสถานศึกษาที่จะต้องจัดระบบดูแลช่วยเหลือ ปรับปรุงแก้ไข ส่งเสริมสนับสนุนเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพบนพื้นฐานความแตกต่างระหว่างบุคคลที่จำแนกตามสภาพปัญหาและความต้องการ ได้แก่ กลุ่มผู้เรียนทั่วไป กลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ กลุ่มผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กลุ่มผู้เรียนที่มีปัญหาด้านวินัยและพฤติกรรม กลุ่มผู้เรียนที่พิเศษ โรงเรียน กลุ่มผู้เรียนที่มีปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคม กลุ่มพิการทางร่างกายและสติปัญญา เป็นต้น

ข้อมูลจากการประเมินจึงเป็นหัวใจของสถานศึกษาในการดำเนินการช่วยเหลือผู้เรียนได้
ทันทั่วทั้งที่ ปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาและประสบความสำเร็จในการเรียน

สถานศึกษาในฐานะผู้รับผิดชอบจัดการศึกษา จะต้องจัดทำระเบียบ
ว่าด้วยการวัดและประเมินผลการเรียนของสถานศึกษาให้สอดคล้องและเป็นไปตามหลักเกณฑ์
และแนวปฏิบัติที่เป็นข้อกำหนดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้บุคลากรที่
เกี่ยวข้องทุกฝ่ายถือปฏิบัติร่วมกัน

1.4.16 เกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียน

1. การตัดสิน การให้ระดับและการรายงานผลการเรียน

1) การตัดสินผลการเรียน

ในการตัดสินผลการเรียนของกลุ่มสาระการเรียนรู้ การอ่าน คิด
วิเคราะห์และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนนั้น ผู้สอนต้อง
คำนึงถึงการพัฒนาผู้เรียนแต่ละคนเป็นหลัก และต้องเก็บข้อมูลของผู้เรียนทุกด้านอย่างสม่ำเสมอ
และต่อเนื่องในแต่ละภาคเรียน รวมทั้งสอนซ่อมเสริมผู้เรียนให้พัฒนาจนเต็มตามศักยภาพ

ระดับประถมศึกษา

- (1) ผู้เรียนต้องมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียน
ทั้งหมด
- (2) ผู้เรียนต้องได้รับการประเมินทุกตัวชี้วัด และผ่านตามเกณฑ์ที่
สถานศึกษากำหนด
- (3) ผู้เรียนต้องได้รับการตัดสินผลการเรียนทุกรายวิชา
- (4) ผู้เรียนต้องได้รับการประเมิน และมีผลการประเมินผ่านตาม
เกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด ในการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และ
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ระดับมัธยมศึกษา

- (1) ตัดสินผลการเรียนเป็นรายวิชา ผู้เรียนต้องมีเวลาเรียนตลอด
ภาคเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมดในรายวิชานั้น ๆ
- (2) ผู้เรียนต้องได้รับการประเมินทุกตัวชี้วัด และผ่านตามเกณฑ์ที่
สถานศึกษากำหนด
- (3) ผู้เรียนต้องได้รับการตัดสินผลการเรียนทุกรายวิชา

(4) ผู้เรียนต้องได้รับการประเมิน และมีผลการประเมินผ่านตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด ในการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

การพิจารณาเลื่อนชั้นทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ถ้าผู้เรียนมีข้อบกพร่องเพียงเล็กน้อย และสถานศึกษาพิจารณาเห็นว่าสามารถพัฒนาและสอนซ่อมเสริมได้ ให้อยู่ในดุลพินิจของสถานศึกษาที่จะผ่อนผันให้เลื่อนชั้นได้ แต่หากผู้เรียนไม่ผ่านรายวิชาจำนวนมาก และมีแนวโน้มว่าจะเป็นปัญหาต่อการเรียนในระดับชั้นที่สูงขึ้น สถานศึกษาอาจตั้งคณะกรรมการพิจารณาให้เรียนซ้ำชั้นได้ ทั้งนี้ให้คำนึงถึงวุฒิภาวะและความรู้ความสามารถของผู้เรียนเป็นสำคัญ

2) การให้ระดับผลการเรียน

ระดับประถมศึกษา ในการตัดสินเพื่อให้ระดับผลการเรียนรายวิชา สถานศึกษาสามารถให้ระดับผลการเรียนหรือระดับคุณภาพการปฏิบัติของผู้เรียน เป็นระบบ ตัวเลข ระบบตัวอักษร ระบบร้อยละ และระบบที่ใช้คำสำคัญสะท้อนมาตรฐาน

การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์นั้น ให้ระดับผลการประเมินเป็น ดีเยี่ยม ดี และผ่าน

การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จะต้องพิจารณาทั้งเวลาการเข้าร่วมกิจกรรม การปฏิบัติกิจกรรมและผลงานของผู้เรียนตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด และให้ผลการเข้าร่วมกิจกรรมเป็นผ่าน และไม่ผ่าน

ระดับมัธยมศึกษา ในการตัดสินเพื่อให้ระดับผลการเรียนรายวิชา ให้ใช้ตัวเลขแสดงระดับผลการเรียนเป็น 8 ระดับ

การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์นั้น ให้ระดับผลการประเมินเป็น ดีเยี่ยม ดี และผ่าน

การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จะต้องพิจารณาทั้งเวลาการเข้าร่วมกิจกรรม การปฏิบัติกิจกรรมและผลงานของผู้เรียน ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด และให้ผลการเข้าร่วมกิจกรรมเป็นผ่าน และไม่ผ่าน

3) การรายงานผลการเรียน

การรายงานผลการเรียนเป็นการสื่อสารให้ผู้ปกครองและผู้เรียนทราบความก้าวหน้า ในการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งสถานศึกษาต้องสรุปผลการประเมินและจัดทำเอกสารรายงานให้ผู้ปกครองทราบเป็นระยะ ๆ หรืออย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

การรายงานผลการเรียนสามารถรายงานเป็นระดับคุณภาพการปฏิบัติของผู้เรียนที่สะท้อนมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้

2. เกณฑ์การจบการศึกษา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดเกณฑ์กลางสำหรับการจบการศึกษาเป็น 3 ระดับ คือ ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

1) เกณฑ์การจบระดับประถมศึกษา

1.1) ผู้เรียนเรียนรายวิชาพื้นฐาน และรายวิชา/กิจกรรมเพิ่มเติมตามโครงสร้างเวลาเรียน ที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

1.2) ผู้เรียนต้องมีผลการประเมินรายวิชาพื้นฐาน ผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

1.3) ผู้เรียนมีผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนในระดับผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

1.4) ผู้เรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในระดับผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

1.5) ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

2) เกณฑ์การจบระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

2.1) ผู้เรียนเรียนรายวิชาพื้นฐานและเพิ่มเติมไม่เกิน 81 หน่วยกิต โดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน 63 หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติมตามที่สถานศึกษากำหนด

2.2) ผู้เรียนต้องได้หน่วยกิตตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 77 หน่วยกิต โดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน 63 หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติมไม่น้อยกว่า 14 หน่วยกิต

2.3) ผู้เรียนมีผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนในระดับผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

2.4) ผู้เรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในระดับผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

2.5) ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

3) เกณฑ์การจบระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

3.1) ผู้เรียนเรียนรายวิชาพื้นฐานและเพิ่มเติมไม่น้อยกว่า 81 หน่วยกิต โดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน 39 หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติมตามที่สถานศึกษากำหนด

3.2) ผู้เรียนต้องได้หน่วยกิตตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 77 หน่วยกิต โดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน 39 หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติม ไม่น้อยกว่า 38 หน่วยกิต

3.3) ผู้เรียนมีผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนในระดับผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

3.4) ผู้เรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในระดับผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

3.5) ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

สำหรับการจบการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ เช่น การศึกษาเฉพาะทาง การศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ การศึกษาทางเลือก การศึกษาสำหรับผู้ด้อยโอกาส การศึกษาตามอัธยาศัย ให้คณะกรรมการของสถานศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักเกณฑ์ในแนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับกลุ่มเป้าหมาย

1.4.17 เอกสารหลักฐานการศึกษา

เอกสารหลักฐานการศึกษา เป็นเอกสารสำคัญที่บันทึกผลการเรียน ข้อมูลและสารสนเทศ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. เอกสารหลักฐานการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

1) ระเบียบแสดงผลการเรียนรู้ เป็นเอกสารแสดงผลการเรียนรู้และรับรองผลการเรียนของผู้เรียนตามรายวิชา ผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษา และผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาจะต้องบันทึกข้อมูลและออกเอกสารนี้ให้ผู้เรียนเป็นรายบุคคล เมื่อผู้เรียนจบการศึกษาระดับประถมศึกษา (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6) จบการศึกษามัธยมศึกษา (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3) จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6) หรือเมื่อลาออกจากสถานศึกษาในทุกกรณี

2) ประกาศนียบัตร เป็นเอกสารแสดงวุฒิการศึกษาเพื่อรับรองศักดิ์และสิทธิ์ของผู้จบการศึกษา ที่สถานศึกษาให้ไว้แก่ผู้จบการศึกษามัธยมศึกษา และผู้จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3) แบบรายงานผู้สำเร็จการศึกษา เป็นเอกสารอนุมัติการจบหลักสูตร โดยบันทึกรายชื่อและข้อมูลของผู้จบการศึกษาระดับประถมศึกษา (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6) ผู้จบการศึกษามัธยมศึกษา (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3) และผู้จบการศึกษาระดับพื้นฐาน (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6)

2. เอกสารหลักฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนด

เป็นเอกสารที่สถานศึกษาจัดทำขึ้นเพื่อบันทึกพัฒนาการ ผลการเรียนรู้ และข้อมูลสำคัญ เกี่ยวกับผู้เรียน เช่น แบบรายงานประจำตัวนักเรียน แบบบันทึกผลการเรียน ประจำรายวิชา ระเบียนสะสม ใบรับรองผลการเรียนและเอกสารอื่นๆตามวัตถุประสงค์ของการ นำเอกสารไปใช้

1.4.18 การเทียบโอนผลการเรียน

สถานศึกษาสามารถเทียบโอนผลการเรียนของผู้เรียนในกรณีต่างๆได้แก่ การย้ายสถานศึกษา การเปลี่ยนรูปแบบการศึกษา การย้ายหลักสูตร การออกกลางคันและขอกลับเข้ารับการศึกษาต่อ การศึกษาจากต่างประเทศและขอเข้าศึกษาต่อในประเทศ นอกจากนี้ ยังสามารถเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์จากแหล่งการเรียนรู้อื่นๆ เช่น สถานประกอบการ สถาบันศาสนา สถาบันการฝึกอบรมอาชีพ การจัดการศึกษาโดยครอบครัว

การเทียบโอนผลการเรียนควรดำเนินการในช่วงก่อนเปิดภาคเรียนแรก หรือต้นภาคเรียนแรก ที่สถานศึกษารับผู้ขอเทียบโอนเป็นผู้เรียน ทั้งนี้ ผู้เรียนที่ได้รับการเทียบโอนผลการเรียนต้องศึกษาต่อเนื่องในสถานศึกษาที่รับเทียบโอนอย่างน้อย 1 ภาคเรียน โดยสถานศึกษาที่รับผู้เรียนจากการเทียบโอนควรกำหนดรายวิชา/จำนวนหน่วยกิตที่จะรับเทียบโอนตามความเหมาะสมการพิจารณาการเทียบโอน สามารถดำเนินการได้ ดังนี้

1. พิจารณาจากหลักฐานการศึกษา และเอกสารอื่นๆที่ให้ข้อมูลแสดงความรู้ ความสามารถของผู้เรียน
2. พิจารณาจากความรู้ ความสามารถของผู้เรียนโดยการทดสอบด้วยวิธีการต่าง ๆ ทั้งภาคความรู้และภาคปฏิบัติ
3. พิจารณาจากความสามารถและการปฏิบัติในสภาพจริง การเทียบโอนผลการเรียนให้เป็นไปตาม ประกาศ หรือ แนวปฏิบัติ ของกระทรวงศึกษาธิการ

1.4.19 การบริหารจัดการหลักสูตร

ในระบบการศึกษาที่มีการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นและสถานศึกษามีบทบาทในการพัฒนาหลักสูตรนั้น หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในแต่ละระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ

ระดับท้องถิ่น จนถึงระดับสถานศึกษา มีบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในการพัฒนา สนับสนุน ส่งเสริม การใช้และพัฒนาหลักสูตรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้การ ดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษามี ประสิทธิภาพสูงสุด อันจะส่งผลให้การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่ กำหนดไว้ในระดับชาติ

ระดับท้องถิ่น ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงานต้นสังกัดอื่น ๆ เป็นหน่วยงานที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนคุณภาพการจัดการศึกษา เป็นตัวกลางที่จะ เชื่อมโยงหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กำหนดในระดับชาติให้สอดคล้องกับสภาพ และความต้องการของท้องถิ่น เพื่อนำไปสู่การจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษา ส่งเสริมการใช้ และพัฒนาหลักสูตรในระดับสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ โดยมีภารกิจสำคัญ คือ กำหนดเป้าหมายและจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในระดับท้องถิ่นโดยพิจารณาให้ สอดคล้องกับสิ่งที่มีความต้องการในระดับชาติ พัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ประเมิน คุณภาพการศึกษาในระดับท้องถิ่น รวมทั้งเพิ่มพูนคุณภาพการใช้หลักสูตรด้วยการวิจัยและ พัฒนา การพัฒนาบุคลากร สนับสนุน ส่งเสริม ติดตามผล ประเมินผล วิเคราะห์ และรายงานผล คุณภาพของผู้เรียน

สถานศึกษามีหน้าที่สำคัญในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การ วางแผนและดำเนินการใช้หลักสูตรการเพิ่มพูนคุณภาพการใช้หลักสูตรด้วยการวิจัยและพัฒนา การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร จัดทำระเบียบการวัดและประเมินผล ในการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาต้องพิจารณาให้สอดคล้อง กับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ รายละเอียดที่เขตพื้นที่การศึกษา หรือหน่วยงานต้นสังกัดอื่นๆในระดับท้องถิ่นได้จัดทำเพิ่มเติม รวมทั้ง สถานศึกษาสามารถเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิ ปัญญาท้องถิ่น และความต้องการของผู้เรียน โดยทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา

1.5 หลักสูตรสถานศึกษา

สถานศึกษาเป็นหน่วยงานที่จัดการศึกษา เป็นแหล่งรวมความรู้ จึงต้องมีหลักสูตร เป็นของตนเอง คือ หลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งครอบคลุมภาระงานการจัดการศึกษาทุกด้าน สถานศึกษาทุกแห่งต้องวางแผนเพื่อการพัฒนาผู้เรียน ซึ่งเกิดจากการมีส่วนร่วมของบุคลากร และผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา หลักสูตรสถานศึกษาจึงมีจุดเด่นโดยการนำ เอกลักษณ์ของชุมชน สังคม วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อ

การเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ มากำหนดเป็นสาระมาตรฐานการเรียนรู้หรือรายวิชาให้ตรงกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียน โดยความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทั้งผู้บริหาร ครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและกรรมการสถานศึกษา ในการกำหนดวิสัยทัศน์และแผนพัฒนาคุณภาพ เพื่อนำไปสู่การออกแบบหลักสูตรของสถานศึกษาให้มีคุณภาพ

1.5.1 จุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษา

สถานศึกษาต้องทำงานร่วมกับครอบครัวและชุมชน ทั้งภาครัฐและเอกชนในท้องถิ่นเพื่อให้เกิดผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่งสถานศึกษาต้องพัฒนาหลักสูตรภายในบริบทและแนวทาง ดังนี้

1. หลักสูตรสถานศึกษา ควรพัฒนาให้เกื้อกิดความสนุกและเพลิดเพลินในการเรียนรู้ สร้างกำลังใจ สร้างสิ่ง สร้างความแข็งแกร่ง ความสนใจและประสบการณ์ให้ผู้เรียน เกิดการพัฒนาความมั่นใจ ทำงานอย่างเป็นอิสระ มีทักษะเรียนรู้ในการอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น รวมทั้งเรียนรู้ข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีที่ทันสมัย มีกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล

2. หลักสูตรสถานศึกษาควรส่งเสริมการพัฒนาด้านจิตวิญญาณ จริยธรรม สังคมและวัฒนธรรม โดยเฉพาะพัฒนาหลักการในการจำแนกแหว่งถูกและผิด เข้าใจและศรัทธาในความเชื่อของตนเอง ความเชื่อและวัฒนธรรมที่แตกต่างว่ามีอิทธิพลต่อบุคคลและสังคม หลักสูตรสถานศึกษาต้องพัฒนาหลักคุณธรรมและความอิสระของผู้เรียนและช่วยให้เป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ สามารถช่วยพัฒนาสังคมให้เป็นธรรมมากขึ้น มีความเสมอภาค ความตระหนัก เข้าใจ และยอมรับสภาพแวดล้อมที่ตนดำรงชีวิตอยู่ ยึดมั่นในข้อตกลงร่วมกัน ต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ทั้งในระดับส่วนตน ระดับท้องถิ่น ระดับชาติและระดับโลก หลักสูตรสถานศึกษาควรสร้างให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการเป็นผู้บริโภคที่ตัดสินใจแบบมีข้อมูล เป็นอิสระ และเข้าใจในความรับผิดชอบ

1.5.2 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของฝ่ายต่างๆ อาทิ ฝ่ายบริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง ชุมชนโดยทั่วไปมีการดำเนินการอยู่ 2 ส่วนคือ

1. การดำเนินการระดับสถานศึกษา ดำเนินการโดยองค์คณะบุคคลในระดับสถานศึกษาได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ เพื่อพิจารณาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา รวมทั้งแนวปฏิบัติต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ระเบียบการ

วัดประเมินผลการเรียน รวมทั้งพิจารณาเกี่ยวกับเอกสารบันทึกและรายงานผลการเรียน ซึ่งต้องใช้ร่วมกันในสถานศึกษานั้นๆ ซึ่งขั้นตอนในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาระดับสถานศึกษามีดังนี้

1) แต่งตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงาน คณะกรรมการบริหารหลักสูตร และงานวิชาการของสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน

2) วิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งต่างๆ มีแหล่งข้อมูลสำคัญมากมายที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา อาทิ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กรอบหลักสูตรท้องถิ่น ข้อมูลจากการวิเคราะห์ สภาพปัญหา จุดเน้น ความต้องการของชุมชนและสถานศึกษาแต่ละแห่ง ตลอดจนความต้องการของผู้เรียน

3) จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา พิจารณาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญได้แก่ วิสัยทัศน์ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา คำอธิบายรายวิชา และเกณฑ์การจบ

2. การดำเนินการระดับชั้นเรียน โดยครูผู้สอนแต่ละคนดำเนินการออกแบบหน่วยการเรียนรู้และจัดการเรียนการสอน เพื่อให้สอดคล้องและเหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละกลุ่ม ซึ่งอาจมีความแตกต่างกัน ดังนั้นจึงมีความเป็นไปได้ที่ครูผู้สอนรายวิชาเดียวกัน ระดับชั้นเดียวกันอาจพิจารณาออกแบบหน่วยการเรียนรู้ที่แตกต่างกันได้ เพราะผู้เรียนที่ครูแต่ละคนรับผิดชอบนั้นอาจมีความต้องการและความสามารถแตกต่างกัน ดังนั้น กิจกรรมการเรียนรู้ งานที่มอบหมายให้ผู้เรียนปฏิบัติ สื่อการเรียนการสอน หรือแม้แต่วิธีการวัดประเมินผล อาจต้องปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละกลุ่ม

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้พัฒนามาจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2544 เพื่อให้หลักสูตรมีความเหมาะสมชัดเจนยิ่งขึ้นทั้งเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และกระบวนการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา โดยได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด โครงสร้างเวลาเรียนของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ในแต่ละชั้นปี ตลอดจนเกณฑ์การวัดประเมินผล ให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และมีความชัดเจนต่อการนำไปปฏิบัติเพื่อใช้เป็นทิศทางในการจัดทำหลักสูตร การเรียนการสอนในแต่ละระดับ โดยเปิดโอกาสให้สถานศึกษาเพิ่มเติมได้ตามความพร้อมและจุดเน้น

2. ขอบข่ายของการบริหารหลักสูตร

การบริหารหลักสูตร หรือนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนของผู้บริหารและครูผู้สอนตามแนวคิดของ สก๊อต อูทรานันท์ (2532 : 267 - 271) ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า การนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียน มีงานหลักอยู่ 3 ลักษณะดังนี้

1. งานบริหารและบริการหลักสูตร เกี่ยวกับงานเตรียมบุคลากร การจัดครูเข้าทำการสอนตามหลักสูตร การบริหารและบริการวัสดุหลักสูตร การบริการหลักสูตรภายในโรงเรียน
2. งานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร ประกอบด้วย การปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น การจัดทำแผนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
3. งานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร ประกอบด้วย การนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร และการตั้งศูนย์บริการเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

สุนีย์ ภูพันธ์ (2546 : 230-235) ได้กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปใช้เป็นการแปลงหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ การใช้หลักสูตรจะมีงานหลัก 3 ลักษณะ คือ

1. การบริหารและบริการหลักสูตร หน่วยงานการบริหารหลักสูตรส่วนกลางของคณะพัฒนาหลักสูตรจะมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการเตรียมบุคลากรเพื่อให้หลักสูตร ส่วนในระดับโรงเรียน จะเกี่ยวกับการจัดบุคลากรเข้าสอนตามความถนัดและความเหมาะสม
2. การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร ประกอบไปด้วยกิจกรรมต่างๆ เช่น การดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพและบริบทของโรงเรียนและท้องถิ่น การจัดทำแผนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รวมถึงการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน
3. การสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร ประกอบด้วยการจัดงบประมาณ การใช้อาคารสถานที่ การอบรมเพิ่มเติมระหว่างการใช้หลักสูตร การจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

ฉันท ชาติทอง (2550 : 67-68) กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปใช้เป็นขั้นตอนที่นำไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งมีงานหรือกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรนั้น จัดเป็นงานใหญ่ๆ ได้ 2 งานคือ งานบริหารหลักสูตร และงานสอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. งานบริหารหลักสูตร เป็นการบริหารหรือจัดปัจจัยต่างๆ ที่เอื้อต่อการสอนของครู โดยมีผู้บริหารเป็นแกนนำ
2. งานจัดการเรียนการสอน เป็นการนำหลักสูตรที่วางแผนไว้ไปสู่การเรียนการสอน ซึ่งเป็นหน้าที่โดยตรงของครูผู้สอนที่จะให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมตามที่ระบุไว้ในหลักสูตร

กระทรวงศึกษาธิการ(2551 : 35-66) ได้กำหนดแนวทางในการบริหารจัดการหลักสูตรระดับสถานศึกษาไว้ ดังนี้

1. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เป็นการดำเนินการเกี่ยวกับการกำหนดขั้นตอนในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา องค์ประกอบสำคัญของหลักสูตรสถานศึกษา การกำหนดวิสัยทัศน์ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การกำหนดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา กำหนดรายวิชา รหัสวิชา เวลาเรียน จัดทำคำอธิบายรายวิชา รวมถึงเกณฑ์การจบหลักสูตรและเอกสารวัดประเมินผล

2. การดำเนินการระดับชั้นเรียน การจัดทำโครงสร้างรายวิชา ออกแบบหน่วยการเรียนรู้ จัดทำแผนการสอนและดำเนินการตามแผนการสอน

3. การส่งเสริมสนับสนุนระดับสถานศึกษา ประกอบด้วย การพัฒนาบุคลากร สนับสนุนงบประมาณ ทรัพยากร การดำเนินงานแบบมีส่วนร่วม และการส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการ

4. การกำกับ ดูแลคุณภาพระดับสถานศึกษา ประกอบด้วย การนิเทศติดตามการใช้หลักสูตร การประกันคุณภาพภายใน การวิจัยติดตามผลการใช้หลักสูตร

จากที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การบริหารหลักสูตรเป็นขั้นตอนที่บ่งบอกถึงความสำเร็จของการใช้หลักสูตรในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเป็นผู้นำการใช้หลักสูตรที่สำคัญในการดำเนินการใช้หลักสูตรให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทำให้หลักสูตรบรรลุจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา

ตารางที่ 2 การสังเคราะห์เปรียบเทียบขอบข่ายงานบริหารหลักสูตร

นักวิชาการ	กระทรวงศึกษาธิการ	ผลการสังเคราะห์ของผู้ ค้นคว้าอิสระ
สจ๊วต อุทรานันท์	1.การจัดทำหลักสูตร	1.งานบริหารและบริการ
1.งานบริหารและบริการหลักสูตร	สถานศึกษา	หลักสูตร
1.1 งานเตรียมบุคลากร	1.1 องค์ประกอบสำคัญของหลักสูตรสถานศึกษา	1.1 งานเตรียมบุคลากร
1.2 การจัดผู้สอนเข้าสอน ตามหลักสูตร	1.2 การกำหนดสอนตามหลักสูตร	1.2 การจัดผู้สอนเข้าสอนตามหลักสูตร
1.3 การบริหารและบริการหลักสูตร	วิสัยทัศน์ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและ	1.3 การบริหารและบริการหลักสูตร
1.4 การบริหารหลักสูตรภายในสถานศึกษา	คุณลักษณะอันพึงประสงค์	1.4 การบริหารหลักสูตรภายในสถานศึกษา
2.งานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร	1.3 การกำหนดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา	
2.1 การปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น	1.4 กำหนดรายวิชา	
2.2 การจัดทำแผนการสอน	1.5 กำหนดรหัสวิชา	
2.3 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	1.6 กำหนดเวลาเรียน	
2.4 การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน	1.7 จัดทำคำอธิบายรายวิชา	
3.งานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร	1.8 จัดทำเกณฑ์การจบหลักสูตรและเอกสารวัดประเมินผล	
3.1 การนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร		
3.2 การจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร		

ตารางที่ 2 (ต่อ)

นักวิชาการ	กระทรวงศึกษาธิการ	ผลการสังเคราะห์ของผู้ ค้นคว้าอิสระ
ศูนย์ ภูพาน	2.การดำเนินการระดับชั้น	2.งานดำเนินการจัด
1.การบริหารและบริการหลักสูตร	เรียน	กิจกรรมการเรียนรู้
1.1 จัดครูเข้าสอนตามหลักสูตร	2.1 การจัดทำโครงสร้าง	2.1 การจัดทำ
1.2 การบริหารวัสดุหลักสูตร	รายวิชา	โครงสร้างรายวิชา
1.3 การบริหารหลักสูตรภายใน	2.2 ออกแบบหน่วยการ	2.2 ออกแบบหน่วย
โรงเรียน	เรียนรู้	การเรียนรู้
2.การดำเนินการเรียนการสอนตาม	2.3 จัดทำแผนการสอน	2.3 การจัดทำแผนการ
หลักสูตร	2.4 ดำเนินการตาม	จัดการเรียนรู้
2.1 การปรับปรุงหลักสูตรให้	แผนการสอน	2.4 การจัดกิจกรรม
สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น		การเรียนรู้
2.2 การจัดทำแผนการสอน		2.5 การวัดและ
2.3 การจัดกิจกรรมการเรียนการ		ประเมินผลการจัดการ
สอน		เรียนรู้
2.4 การวัดและประเมินผลการ		
เรียนการสอน		
3.การสนับสนุนและส่งเสริมการ	3.การส่งเสริมสนับสนุน	3.การนิเทศ ติดตาม และ
ใช้หลักสูตร	ระดับสถานศึกษา	ประเมินผลการใช้
3.1 การจัดงบประมาณ	3.1 การพัฒนาบุคลากร	หลักสูตร
3.2 การใช้อาคารสถานที่	3.2 การสนับสนุน	3.1 การนิเทศ ติดตาม
3.3 การอบรมเพิ่มเติม	งบประมาณทรัพยากร	ผลการใช้หลักสูตร
3.4 การจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อ	3.3 การดำเนินงานแบบมี	3.2 การประเมินผล
สนับสนุนและส่งเสริมการใช้	ส่วนร่วม	การใช้หลักสูตร
หลักสูตร	3.4 การส่งเสริม	
	สนับสนุนทาง วิชาการ	

ตารางที่ 2 (ต่อ)

นักวิชาการ	กระทรวงศึกษาธิการ	ผลการสังเคราะห์ของผู้ ค้นคว้าอิสระ
นนท์ ชาติทอง	4.การกำกับ ดูแลคุณภาพ	
1.งานบริหารหลักสูตร	ระดับสถานศึกษา	
1.1 การเตรียมบุคลากรใน โรงเรียน	4.1 การนิเทศติดตามการ ใช้หลักสูตร	
1.2 การจัดครูเข้าสอน	4.2 การประกันคุณภาพ	
1.3 การจัดตารางสอน	ภายใน	
1.4 การจัดการบริหารวัสดุหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอน	4.3 การวิจัยติดตามผลการ ใช้หลักสูตร	
1.5 การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก ต่างๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร		
1.6 การ นิเทศ ติดตาม และ ประเมินผลการใช้หลักสูตร		
1.7 การ ประชา สัม พันธ์ หลักสูตรแก่ผู้ปกครอง และชุมชน		
2. งานจัดการเรียนการสอน		
2.1 การวางแผนการสอน		
2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการ สอน		
2.3 การจัดสื่อการเรียนการสอน		
2.4 การวัด ประเมินผลการเรียน		

จากแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการการบริหารหลักสูตรของนักวิชาการข้างต้น ผู้ค้นคว้าอิสระได้ใช้เป็นแนวทางในการสร้างกรอบความคิดในการค้นคว้าอิสระ ซึ่งเป็นกระบวนการที่สำคัญในการดำเนินการบริหารหลักให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล การบริหารหลักสูตรประกอบด้วย งานหลัก 3 ด้าน คือ

- 2.1 ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร
- 2.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร

2.3 ด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตร

2.1 การบริหารและบริหารหลักสูตร

การบริหารจัดการหลักสูตรได้มีนักวิชาการหลายท่านให้คำจำกัดความแตกต่างกัน สันต์ ธรรมบำรุง(อ้างถึงใน ประสาท เนืองเฉลิม, 2553 : 59)ได้สรุปว่า การบริหารจัดการหลักสูตร เป็นการบริหารทางด้านวิชาการในโรงเรียน การปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพมากที่สุด การบริหารจัดการหลักสูตรนั้นเป็นระบบของหลักสูตร จะต้องบริหารอย่างเป็นระบบระเบียบ ระบบการบริหารหลักสูตรต้องมียอดประกอบ 3 ส่วน คือ การวางแผนหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ และการประเมินหลักสูตร

ฉันท ชาติทอง (2550 : 67-68) กล่าวว่า งานบริหารหลักสูตรเป็นการบริหารหรือจัดปัจจัยสภาพต่างๆ ที่เอื้อต่อการสอนของครูและการเรียนของนักเรียน ผู้บริหารจะเป็นแกนนำใน โดยมีผู้ช่วยฝ่ายต่างๆ หัวหน้าหมวดวิชา ครูวิชาการของโรงเรียน ครูผู้สอน และหน่วยงานอื่นๆ ที่เสริมการบริหารหลักสูตรเช่น กรรมการบริหารโรงเรียน กรรมการบริหารวิชาการ เป็นต้น งานบริหารหลักสูตรมีกิจกรรมที่สำคัญดังนี้

1. การเตรียมบุคลากรในโรงเรียน
2. การจัดครูเข้าสอน
3. การจัดตารางสอน
4. การจัดการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน
5. การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆแก่ผู้ใช้หลักสูตร
6. การนิเทศ ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร
7. การประชาสัมพันธ์หลักสูตรแก่ผู้ปกครองและชุมชน

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2544: 42-43) กล่าวว่า การบริหารหมายถึง การทำงานของคณะบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ที่จะทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยการใช้กระบวนการทางการบริหาร ได้แก่ การวางแผนอำนาจการ การประสานงาน การติดต่อ การประเมินผล การปฏิบัติงาน เป็นต้น ด้วยเหตุนี้หน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีการจัดวางนโยบาย การวางแผนและการจัดตั้งวัตถุประสงค์หน้าที่ที่ถนัดไป ได้แก่ การมอบหมายความรับผิดชอบให้กับหน่วยงาน การประสานติดต่อ การจัดสรรทรัพยากรรวมทั้งการติดตาม ประเมินผล

การบริหารหลักสูตร หมายถึง กระบวนการบริหารงานการใช้หลักสูตร มี 3 ขั้นตอน คือ

1. **ขั้นเตรียมการ** เป็นการวางแผนการใช้หลักสูตร โดยต้องเตรียมการล่วงหน้า ก่อนเปิดหลักสูตร การวางแผนการใช้หลักสูตรอย่างเป็นระบบ และนำนวัตกรรมทางการศึกษา มาช่วยเป็นสิ่งจำเป็น การเตรียมการเกี่ยวกับหลักสูตรมีดังนี้

1.1 การตรวจสอบหลักสูตรแม่บทก่อนนำไปใช้ โดยตรวจสอบตั้งแต่ วัตถุประสงค์ทั่วไป วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม รูปแบบ โครงสร้าง เนื้อหาวิชา วิธีการจัดการ เรียนการสอน สื่อการสอน

1.2 การประชาสัมพันธ์หลักสูตร การประชาสัมพันธ์หลักสูตรก่อนนำ หลักสูตรไปใช้เป็นสิ่งจำเป็น ทั้งนี้เพราะการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร จะมีผลกระทบต่อการ บริหารหลักสูตร ผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรจะต้องได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง

1.3 การเตรียมความพร้อม ในการเตรียมความพร้อมของสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง กับการบริหารหลักสูตรเป็นสิ่งจำเป็น การเตรียมความพร้อมมีหลายๆ เรื่อง เช่น ด้านบุคลากร ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ วัสดุฝึก สื่อการสอน ห้องสมุด อาคารสถานที่ งบประมาณ สถานที่ฝึกงาน รวมทั้งการจัดทำคู่มือเกี่ยวกับหลักสูตร

2. **ขั้นดำเนินการเกี่ยวกับหลักสูตร** เป็นการนำหลักสูตรไปใช้ ซึ่งจะมีทั้งฝ่าย ปฏิบัติหลักสูตรและฝ่ายสนับสนุน ตลอดจนฝ่ายควบคุมการใช้หลักสูตร การดำเนินการ เกี่ยวกับการบริหารหลักสูตร มีดังนี้

2.1 การประชุมครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร เช่น ความจำเป็นที่ จะต้องมีการประชุมอย่างสม่ำเสมอ เพื่อประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร เพื่อเป็น แนวทางในการเปลี่ยนแปลงและเข้าใจหลักสูตร

2.2 การปฐมนิเทศนักเรียน เป็นการชี้แจงเกี่ยวกับการเรียนการสอน ซึ่งควร จะได้ชี้แจงให้นักศึกษาทราบถึงวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ลักษณะเนื้อหาวิชา โครงสร้าง จำนวนหน่วยกิต วิชาเลือก วิชาบังคับตลอดจนวิธีการลงทะเบียน เพื่อให้ผู้เรียนได้มีความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักสูตรและสามารถปรับตัวเกี่ยวกับการศึกษา

2.3 การจัดทำคู่มือครู เพื่อจะเป็นการให้ครูได้มีคู่มือในการศึกษาเกี่ยวกับ หลักสูตรและการเรียนการสอน การจัดทำคู่มือครูอาจจัดทำได้โดยกรมการ คณะกรรมการเฉพาะกิจจากครูในแผนกต่างๆก็ได้

2.4 การจัดตารางสอน ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดตารางสอน จะต้องศึกษา องค์ประกอบในการจัดตารางสอน คือ รายวิชาในหลักสูตร ห้องเรียน เวลาเรียน ผู้เรียนและ ผู้สอน

2.5 การจัดครูเข้าสอน การจัดครูเข้าสอนตามความรู้และลักษณะงาน โดยคำนึงถึงการแบ่งชั่วโมงที่เหมาะสม ตลอดจนภาระหน้าที่อื่นของครู

2.6 การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ เครื่องมืออุปกรณ์การสอน สื่อการสอน วัสดุฝึก อาคารสถานที่ รวมถึงความสะอาดสบายทางกายภาพ

2.7 การฝึกงาน เป็นการฝึกภาคปฏิบัติเพื่อให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ในวิชาชีพ การฝึกงานมี 2 ลักษณะคือ การฝึกงานภายในสถานศึกษา และนอกสถานศึกษา ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

งานบริหารและบริการหลักสูตรตามแนวคิดของ สจัด อุทรานันท์ (2532: 264-265) ประกอบด้วยกิจกรรมดังนี้

1. งานเตรียมบุคลากร เป็นงานที่มีความสำคัญมาก ก่อนที่จะนำหลักสูตรใดไปใช้ควรจะมีการให้ความรู้หรือชี้แจงให้ผู้ที่จะใช้หลักสูตรมีความเข้าใจถึงจุดมุ่งหมายหลักการ โครงสร้าง แนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผลตามหลักสูตรที่ได้จัดทำขึ้น

2. การจัดครูเข้าสอนตามหลักสูตร โดยทั่วไปจะเป็นงานของหัวหน้าสถานศึกษาในแต่ละแห่ง การจัดครูเข้าสอนจำเป็นต้องคำนึงถึงความรู้ความสามารถ ตลอดจนความสนใจของครูแต่ละคนด้วย ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ใช้หลักสูตรแต่ละคนมีโอกาสดำเนินการศึกษภาพของตนให้เป็นประโยชน์ต่อการใช้หลักสูตรให้มากที่สุด

3. การบริหารและบริการวัสดุหลักสูตร วัสดุหลักสูตรที่กล่าวถึงในที่นี้ได้แก่ เอกสารหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนทุกชนิดที่จัดทำขึ้นเพื่อให้ความสะดวกและช่วยเหลือครูให้สามารถใช้หลักสูตรได้อย่างถูกต้อง

4. การบริการหลักสูตรภายในโรงเรียน การจัดบริการหลักสูตรภายในโรงเรียนได้แก่ การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ให้แก่ผู้ใช้หลักสูตร เช่น การบริการห้องสอนวิชาเฉพาะ บริการเกี่ยวกับห้องสมุด สื่อการเรียนการสอน บริการเกี่ยวกับเครื่องมือในการวัดและประเมินผลและการบริการแนะแนว เป็นต้น

งานบริหารและบริการหลักสูตร จึงเป็นการนำกระบวนการบริหารมาใช้ในการนำหลักสูตรไปใช้ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร โดยอาศัยบุคลากรที่เกี่ยวข้องร่วมมือกันปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งการบริหารจัดการหลักสูตรใดๆให้มีประสิทธิภาพนั้น ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรจะมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับตัวหลักสูตรนั้นและนำหลักสูตรไปใช้

2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร

การจัดการเรียนรู้ หมายถึง การดำเนินงานเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตามหลักสูตรที่ถูกกำหนดเป็นแบบแผนการเรียนรู้ ได้แก่ การจัดทำตารางสอน การจัดครูเข้าสอน การแบ่งกลุ่มนักเรียน ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกอันเกี่ยวกับการเรียนการสอน โดยเฉพาะสถานศึกษาอาชีวศึกษา ภาครัฐยังต้องจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ สื่อที่ใช้เกี่ยวกับการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ เช่นเดียวกับ ชีวรุติ ประทุมพรรัตน์ (2529 : 110 อ้างถึงใน สุธรรม เชนนกรินทร์, 2544 : 30) เชื่อว่าการจัดทำตารางสอนจำเป็นต้องคำนึงถึงห้องเรียนที่มีอยู่อย่างจำกัด โดยเฉพาะห้องเรียนเฉพาะ เช่น ห้องวิทยาศาสตร์ ห้องเรียนทฤษฎี แผนกวิชาต่างๆ จะต้องคำนึงถึงธรรมชาติของผู้เรียนในตอนเช้าและตอนบ่าย ทั้งต้องคำนึงถึงชั่วโมงทำการสอนของครูที่สอนติดต่อกันหลายๆ ชั่วโมง เป็นการทำงานหนักน่าเบื่อหน่ายอีกด้วย

เอกรินทร์ สิมหาศาล (2545 : 362) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้และการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำเป็นต้องอาศัยวิธีการสอนและวิธีการเรียนรู้หลายวิธี ผสมผสานเข้าด้วยกัน โดยคำนึงถึงสภาพผู้เรียน ความถนัด ความสนใจ สิ่งแวดล้อมและความต้องการเป็นหลัก ซึ่งเป็นกระบวนการต้นในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ โดยใช้ทักษะการจัดการของผู้สอนและผู้เรียนที่เกื้อกูลกัน ผู้สอนต้องวิเคราะห์สาระสำคัญของการเรียนรู้ เลือกวิธีการสอนที่เหมาะสม และให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจนเกิดผลการเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์ สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติจึงกำหนดไว้ว่า การเรียนรู้จะต้องเน้นให้เกิดความสมดุลทั้ง 4 ด้าน คือ 1. ด้านคุณธรรม 2. ด้านความรู้ 3. ด้านกระบวนการเรียนรู้ และ 4. ด้านการบูรณาการ

สังค อุทรานันท์ (2532 : 267-269) กล่าวถึงกิจกรรมของงานดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรไว้ดังนี้

1. การปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น เนื่องจากหลักสูตรที่ยกร่างขึ้นมาก็เพื่อใช้กับประชากรโดยส่วนรวม ในพื้นที่กว้างขวางทั่วประเทศนั้น มักจะไม่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ดังนั้น เพื่อให้หลักสูตรมีความสอดคล้องกับสภาพสังคมในท้องถิ่นและสามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ควรจะได้มีการปรับหลักสูตรแกนกลางให้มีความเหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่นที่ใช้หลักสูตรนั้นๆ การปรับหลักสูตรเพื่อใช้ในท้องถิ่น อาจดำเนินการได้ในหลายลักษณะซึ่งบางลักษณะอาจจะทำการปรับหลักสูตรอย่างไม่เป็นระบบและมีกฎเกณฑ์ซึ่งทำโดยคณะกรรมการหรือผู้สอนแต่ละคนก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสนใจและขีดความสามารถของผู้ใช้หลักสูตรนั้น

2. การจัดทำแผนการสอน การจัดทำแผนการสอนเป็นการขยายรายละเอียดของหลักสูตรให้ไปสู่ภาคปฏิบัติโดยการกำหนดกิจกรรมและเวลาไว้อย่างชัดเจน สามารถนำไปปฏิบัติได้ แผนการสอนควรจะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ แผนการสอนระยะยาว จัดทำเป็นรายภาคหรือรายปี และแผนการสอนระยะสั้น นำแผนการสอนระยะยาวมาขยายเป็นรายละเอียดสำหรับการสอนในแต่ละครั้ง

3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีนักปราชญ์ทางด้านหลักสูตรหลายคนได้ให้ความหมายของหลักสูตรว่า เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนชนิดต่างๆ ที่จัดโดยโรงเรียน ดังนั้นจึงถือว่า กิจกรรมการเรียนการสอนซึ่งจัดขึ้นโดยครูเพื่อสนองเจตนารมณ์ของหลักสูตร จึงเป็นส่วนของการนำหลักสูตรไปสู่ภาคปฏิบัติโดยแท้จริง

4. การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ในการนำหลักสูตรไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น มีขั้นตอนหนึ่งที่จะขาดเสียมิได้ คือการวัดและประเมินผล เพราะการวัดและประเมินผลจะได้ข้อมูลย้อนกลับที่สะท้อนให้เห็นถึงพัฒนาการและความก้าวหน้าในการเรียนรู้ว่าบรรลุตามจุดประสงค์ของการสอนและความมุ่งหมายของหลักสูตรหรือไม่ การวัดและประเมินผลการศึกษาเป็นเครื่องมืออันหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาคุณภาพของการศึกษาในระดับการศึกษาต่างๆ เพราะผลจากการวัดจะเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจของครูและศึกษาเพื่อใช้ปรับปรุงการสอน การแนะแนว การประเมินผลหลักสูตรแบบเรียน การใช้อุปกรณ์การสอน ตลอดจนการจัดระบบบริหารทั่วไปของโรงเรียน และนอกจากนี้ยังใช้ช่วยปรับปรุงการเรียนของนักเรียนให้เรียนถูกวิธียิ่งขึ้น

สุนีย์ ภูพันธ์ (2546 : 231-232) กล่าวถึงกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร มีดังนี้

1. การปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น
2. การจัดทำแผนการสอน
3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
4. การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า งานดำเนินการจัดการเรียนรู้ จะประกอบไปด้วยกิจกรรมที่สำคัญๆ 4 ประการด้วยกัน คือการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น การจัดทำแผนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ซึ่งผู้บริหาร ครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องทั้งหมดจะต้องให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรม ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วในงานดำเนินการจัดการเรียนการสอนจะเป็นงานหรือกิจกรรมที่ครูผู้สอนจะเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ

2.3 การนิเทศ ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร

2.3.1 ความหมายของการนิเทศและติดตามผล

การนิเทศและติดตามผล เป็นกิจกรรมหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับงานด้านวิชาการ ซึ่งหมายรวมถึงการใช้หลักสูตรด้วย ในการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรจะช่วยให้หลักสูตรบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ นักวิชาการศึกษาได้ให้ความหมายการนิเทศและติดตามผลไว้หลากหลายทัศนะ ดังนี้

สันติ บุญภิรมย์ (2552 : 204) ได้สรุปความหมายของการนิเทศการศึกษาไว้ว่า หมายถึงกิจกรรมหนึ่งในหลายๆกิจกรรมของการบริหารการศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงเงื่อนไขการเรียนรู้และความเจริญงอกงามของผู้เรียน โดยมุ่งให้ผู้สอนได้ปรับปรุงวิธีการสอนและจัดกิจกรรมอื่นควบคู่ไปด้วย

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2551 : 205) ได้กล่าวสรุปว่า การนิเทศ หมายถึง กระบวนการในการจัดกิจกรรมอันนำไปสู่จุดหมายปลายทางที่พึงประสงค์ และเป็นการแสดงถึงกิจกรรม การนิเทศที่เป็นไปในทางให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ ปรับปรุงการเรียนการสอนเพื่อให้ได้มาตรฐานที่กำหนดในการประกันคุณภาพและการนิเทศภายในสถานศึกษาจึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารโดยตรงที่จะต้องรับผิดชอบดูแลการปฏิบัติงานภายในสถานศึกษา ดังนั้นบทบาทของผู้นิเทศจึงเป็นการช่วยเหลือผู้สอนให้ประสบความสำเร็จดังนี้

1. ความเจริญงอกงามด้านวิชาชีพ มีการวางแผนการสอน พัฒนาระบวนการเรียนการสอน
2. พัฒนาผู้เรียน ทำให้ผู้สอนตื่นตัว กระตือรือร้นอยู่เสมอ มีความรอบรู้ในวิทยาการใหม่ๆ และเพิ่มความรู้อยู่เสมอ
3. ปรับปรุงและเลือกวัสดุประสงค์ให้สอดคล้องกับการสอน เป็นการช่วยเหลือผู้สอนให้กำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับผู้เรียน
4. พัฒนาเลือกเนื้อหาที่สอน ผู้นิเทศร่วมกับครูผู้สอนเลือกเนื้อหาให้สอดคล้องกับเวลาและวัยของผู้เรียน
5. การเลือกวิธีสอน ควรจัดวิธีสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน บรรยากาศสิ่งแวดล้อม ผู้บริหารควรช่วยเหลือแนะนำวางแผนการสอนว่าใช้วิธีใด
6. การประเมินผลการสอน ผู้บริหารและครูร่วมกันกำหนดรูปแบบและวิธีการประเมินผลมาปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนทำให้ผู้สอนเข้าใจผู้เรียน

สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543 : 89 - 92) ระบุว่าผู้ที่ทำหน้าที่นิเทศภายในสถานศึกษาอาจจะเป็นผู้บริหารสถานศึกษา หรือผู้สอนบางท่านร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษา หรือคณะผู้สอนทั้งหมดร่วมกันนิเทศกันเอง ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นผู้นำในการกระตุ้นและจัดระบบการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

ส่วนสังค อุทรานันท์ (2532 : 270) ได้กล่าวถึงการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรว่า เป็นหน้าที่ของส่วนกลางที่จะจัดส่งเจ้าหน้าที่ เพื่อติดตามผลการใช้หลักสูตรโดยตรงและในส่วนท้องถิ่นก็อาจจะดำเนินการให้คำแนะนำ และช่วยเหลือแก่ผู้สอนในการใช้หลักสูตร เพื่อให้ผู้สอนดำเนินการใช้หลักสูตรได้อย่างถูกต้อง การนิเทศการใช้หลักสูตร หรือการนิเทศการจัดการเรียนการสอน หรือการนิเทศการปฏิบัติงาน ต้องคำนึงถึงหลักสำคัญของนิเทศ คือ เป็นการแนะนำช่วยเหลือ ไม่ใช่เป็นการตรวจสอบเพื่อจับผิด ผู้นิเทศจำเป็นต้องสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ การนิเทศต้องดำเนินไปด้วยบรรยากาศแห่งความเป็นประชาธิปไตยและร่วมมือกัน

สรุปได้ว่า การนิเทศและติดตามการใช้หลักสูตร เป็นกิจกรรมที่ผู้บริหารต้องดำเนินการเพื่อปรับปรุงส่งเสริมคุณภาพการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น และเป็นไปตามวัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

2.3.2 ความมุ่งหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา มีดังนี้

1. เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา
2. เพื่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
3. เพื่อสำรวจ วิเคราะห์ วิจัยและประเมินผลเพื่อปรับปรุงคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา
4. เพื่อพัฒนาหลักการ สื่อการเรียนการสอนและเอกสารทางวิชาการให้ได้มาตรฐานและมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับความต้องการ ความจำเป็นของสถานศึกษาและผู้สอน
5. เพื่อพัฒนานุเคราะห์ โดยเฉพาะผู้สอนให้มีความรู้ ทักษะและประสบการณ์อันจำเป็นที่จะนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการจัดการศึกษาให้สามารถแก้ปัญหาต่างๆ

แฮริส (Harris, 1985 ; อ้างถึงในอุไรวรรณ พวงสมบัติ, 2545 : 64) ได้แบ่งลักษณะงานนิเทศเป็น 10 งาน คือ

1. งานนิเทศเกี่ยวกับหลักสูตร เป็นงานที่เกี่ยวกับการออกแบบปรับปรุง พัฒนาด้านการเรียนการสอน งานหลักสูตรอาชีวศึกษา ควรได้รับการพิจารณาถึงความต้องการของตลาดแรงงาน ความต้องการของอุตสาหกรรม ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและความต้องการของผู้เรียนประกอบด้วย

2. การนิเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ การจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ การแปลความหมายของหลักสูตรเป็นพฤติกรรมการเรียนการสอน การแนะนำการใช้หลักสูตรอย่างถูกต้องเหมาะสม

3. การนิเทศเกี่ยวกับการเลือกสรรบุคลากร เป็นการทำให้มีคณะบุคคลเพื่อรับผิดชอบในกิจกรรมต่างๆ ของการทากิจกรรมการเรียนการสอน รวมทั้งการคัดเลือก การบรรจุ การทดสอบและการพัฒนาบุคลากร

4. การนิเทศเกี่ยวกับการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ การจัดให้มีวัสดุและสื่อการเรียนการสอนให้พอเพียงตามความจำเป็นต่อการใช้ในการเรียนรู้ เพื่อให้การสอนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

5. การนิเทศเกี่ยวกับการจัดทำวัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ การจัดซื้อและจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสมในการเรียนการสอน

6. การจัดอบรมบุคลากรประจำการ จัดฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความก้าวหน้า และก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี

7. การปฐมนิเทศ จัดให้มีความรู้เบื้องต้นแก่ผู้สอนใหม่ เพื่อให้สามารถเข้าใจและปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน

8. งานนิเทศการบริการพิเศษ เป็นการจัดบริการอื่นๆ เพื่อสนับสนุนการสอน รวมทั้งงานที่เกี่ยวกับการพัฒนาหลักการ นโยบาย แนวปฏิบัติในการทำงานให้เหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ ในสถานศึกษา

9. งานนิเทศเกี่ยวกับความสัมพันธ์กับชุมชน เป็นการเชื่อมความสัมพันธ์กับชุมชนให้มีความเข้าใจ รวมทั้งการดำเนินการด้านบริการการศึกษาให้ชุมชน

10. งานประเมินผล เป็นการประเมินผลการสอนทั้งก่อน ระหว่าง และหลังเรียน เพื่อนำมาปรับปรุงการสอนให้ดีขึ้น

สรุปได้ว่า งานนิเทศการปฏิบัติงานภายในสถานศึกษาจะมุ่งเน้นในด้านวิชาการ ด้านการปรับปรุงการเรียนการสอนเป็นสำคัญ

2.3.3 หลักการนิเทศภายในสถานศึกษา มีดังนี้

1. การนิเทศควรมีการบริหารงานเป็นระบบ และมีการวางแผนการดำเนินงานเป็นโครงการ
 2. การนิเทศต้องถือหลักการมีส่วนร่วมในการทำงาน คือ มีความเป็นประชาธิปไตย เคารพในความคิดเห็นของผู้อื่น เห็นความแตกต่างระหว่างบุคคล เน้นความร่วมมือร่วมใจกันในการดำเนินการและใช้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานเพื่อให้งานนั้นไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ
 3. การนิเทศเป็นงานสร้างสรรค์ เป็นการแสวงหาความสามารถพิเศษของแต่ละบุคคลให้แต่ละบุคคลได้แสดงออก และพัฒนาความสามารถเหล่านั้นได้อย่างเต็มที่
 4. การนิเทศเป็นการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเรียนการสอนโดยให้ผู้สอนได้เรียนรู้ว่าปัญหาของตนเองเป็นอย่างไร จะมีวิธีแก้ปัญหานั้นได้อย่างไร
 5. การนิเทศเป็นการสร้างสภาพแวดล้อมในการทำงานให้ดีขึ้น สร้างความเข้าใจระหว่างกัน สร้างมนุษยสัมพันธ์มีวิธีการทำงานที่ดี และความสามารถที่จะอยู่ร่วมกันได้
 6. การนิเทศเป็นการสร้างความผูกพัน และความมั่นคงต่องานอาชีพ รวมทั้งความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง เกิดความพึงพอใจในการทำงาน
 7. การนิเทศเป็นการพัฒนาและส่งเสริมวิชาชีพผู้สอนให้มีความรู้ลึก ภาควิชาในอาชีพ ผู้สอนต้องใช้วิชาความรู้และความสามารถ และสามารถที่จะพัฒนาได้
- สำหรับชุมศักดิ์ อินทร์รัช (2551 : 218 - 223) ได้กล่าวว่า การบริหารและการนิเทศภายในสถานศึกษาในปัจจุบันเป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละแห่งที่ร่วมมือกับคณะผู้สอนดำเนินการในขอบข่ายงานแล้วปรับปรุงงานให้บรรลุเป้าหมายตามนโยบายของการจัดการศึกษาและเน้นความเป็นประชาธิปไตยมากกว่าการใช้อำนาจหรือเผด็จการ และมีหลักการต่างๆ ดังนี้

1. การบริหารและการนิเทศภายในสถานศึกษาต้องเป็นประชาธิปไตย หมายถึง ผู้บริหารและผู้นิเทศเป็นผู้นำประชาธิปไตย คำนึงถึงศักยภาพของบุคลากรทุกคน ไม่ยับยั้งความคิดสร้างสรรค์
2. การบริหารและการนิเทศภายในสถานศึกษาต้องอาศัยพฤติกรรมหรือนิสัยการร่วมมือประสาน หมายถึง การประสานความคิดโดยกระบวนการกลุ่มร่วมมือหาทางแก้ปัญหา
3. การบริหารและการนิเทศภายในสถานศึกษาจะต้องเป็นวิทยาศาสตร์ หมายถึง การแก้ปัญหาโดยใช้หลักเหตุผล ความจริง การศึกษาค้นคว้า วิจัย เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริง

4. การบริหารและการนิเทศภายในสถานศึกษา ต้องอาศัยหลักปรัชญาการศึกษา หมายถึง การยึดแนวคิด ทฤษฎีเป็นหลักในการดำเนินงาน

5. การบริหารและการนิเทศภายในสถานศึกษาต้องสร้างสรรค์ หมายถึง การส่งเสริมให้มีความคิด รู้จักคิดค้นสิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ นำนวัตกรรมมาใช้ในการเรียนการสอน

6. การบริหารและการนิเทศภายในสถานศึกษาต้องอาศัยหลักการประเมินให้ทราบผลที่ชัดเจน หมายถึง การประเมินเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอน

7. ความรับผิดชอบและการควบคุมของการบริหารและการนิเทศภายในสถานศึกษาต้องควบคู่ไปกับระบบ หมายถึง การมอบหมายความรับผิดชอบแก่บุคลากรนั้นเป็นไปตามระบบ

8. การบริหารและการนิเทศภายในสถานศึกษาต้องยึดความเจริญเติบโตและการพัฒนาของผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง จุดมุ่งหมายสำคัญ คือ ส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียน

9. การบริหารและการนิเทศภายในสถานศึกษาต้องมีความยืดหยุ่นพอที่จะปรับให้สอดคล้องกับความต้องการของการจัดการเรียนการสอน ทั้งด้านอาคาร หลักสูตร การสอน อุปกรณ์ และการกำหนดมาตรฐาน ต้องปรับให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า หลักการนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นแนวปฏิบัติที่ผู้นิเทศต้องนำไปปฏิบัติขณะทำการนิเทศ มีการบริหารงานอย่างเป็นระบบ ยึดหลัก การมีส่วนร่วมในการทำงาน เป็นการพัฒนาและส่งเสริมวิชาชีพผู้สอนและที่สำคัญคือ ส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียน

2.3.4 ผู้นิเทศในสถานศึกษา

การนิเทศในสถานศึกษามีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้สอนในสถานศึกษา การนิเทศเป็นงานที่สร้างกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน โดยการแนะนำ เสนอแนะ และให้บริการด้านวัสดุ อุปกรณ์ ตลอดจนเทคนิคและวิธีการปฏิบัติงาน การนิเทศควรทำอย่างมีระบบและก่อให้เกิดขวัญกำลังใจแก่ผู้รับการนิเทศ เพื่อให้การศึกษาเกิดผลสัมฤทธิ์ตามความหวังของการศึกษา

ดังนั้น ผู้นิเทศการศึกษาจึงเป็นบุคคลใดก็ได้ที่สามารถปฏิบัติตามจุดมุ่งหมายนี้ได้ตามข้อเท็จจริงแล้ว ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา เพราะเป็นหน้าที่โดยตรงของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจึงทำหน้าที่ทั้งบริหาร และนิเทศ จึงถือว่าได้ปฏิบัติหน้าที่โดยสมบูรณ์ในฐานะนักบริหาร

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2551 : 238) กล่าวถึงผู้ที่มีหน้าที่ในการบริหารและนิเทศภายในสถานศึกษา มีดังนี้

1. ผู้อำนวยการโรงเรียน
2. รองผู้อำนวยการโรงเรียน
3. หัวหน้ากลุ่มสาระวิชา
4. ผู้สอนในสถานศึกษา

ผู้นิเทศภายในสถานศึกษา จะเป็นผู้บริหารสถานศึกษาเอง หรือผู้ที่ผู้บริหารสถานศึกษามอบหมายให้ทำหน้าที่นิเทศ ซึ่งสามารถทำหน้าที่นิเทศในวิชาที่สอนแก่เพื่อนร่วมงานตามลักษณะงานและมีความรับผิดชอบสูง สามารถร่วมงานกับผู้อื่นได้

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การนิเทศและติดตามผล เป็นกระบวนการจัดกิจกรรม แนะนำและช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาเพื่อให้เกิดการจัดการเรียนการสอนบรรลุตามมาตรฐานที่กำหนด อันจะนำไปสู่จุดหมายปลายทางที่พึงประสงค์ โดยใช้หลักการและเทคนิควิธี และเป็นการติดตามการปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่รับผิดชอบและได้รับมอบหมาย

2.3.5 การประเมินผลการใช้หลักสูตร

การประเมินหลักสูตรมีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหาความดีเด่นของหลักสูตร หรือข้อบกพร่องของการนำหลักสูตรไปใช้ เมื่อพบข้อบกพร่องจะได้ปรับปรุงแก้ไขได้อย่างรวดเร็วและเป็นประโยชน์แก่ผู้เรียนมากที่สุด โดยทั่วไปการประเมินหลักสูตรจะแบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 การประเมินหลักสูตรก่อนการนำหลักสูตรไปใช้อาจจะกระทำได้ 2 ประการคือ ประการแรก การประเมินโดยวิธีการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรฉบับร่างในส่วนที่เกี่ยวกับองค์ประกอบต่างๆ ของหลักสูตร โดยผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่างๆ และประการที่สอง การประเมินโดยการนำหลักสูตรไปทดลองใช้ เมื่อนำหลักสูตรไปทดลองใช้แล้วอาจจะพบปัญหาในส่วนใดส่วนหนึ่งของแต่ละองค์ประกอบ ก็จะได้ปรับปรุงแก้ไขต่อไป

ระยะที่ 2 การประเมินหลักสูตรระหว่างการดำเนินการใช้หลักสูตรในระหว่างที่มีการใช้หลักสูตรในการเรียนการสอน ก็ควรจะมีการประเมินตรวจสอบการใช้หลักสูตรว่าดีหรือไม่เพียงใด อย่างไร ในทุกองค์ประกอบ พร้อมทั้งกระบวนการใช้หลักสูตรในทุกชั้นตอน

ระยะที่ 3 การประเมินหลักสูตรหลังการใช้หลักสูตร การบริหารจัดการเกี่ยวกับหลักสูตร หากหลักสูตรที่สร้างขึ้นมาแล้วนำไปใช้ทุกชั้นปี เมื่อครบจำนวนปีแล้วก็จัด

ให้มีการประเมินหลักสูตรรวมยอดทั้งระยะที่ 1 และระยะที่ 2 มารวมกัน พร้อมทั้งประเมินปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอีกด้วย สำหรับกิจกรรมนี้เรียกว่า การวิเคราะห์และประเมินคุณค่าของหลักสูตร (สุนีย์ ภูพันธ์, 2546 อ้างถึงใน สันติ บุญภิรมย์, 2552 : 51-52)

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า การประเมินการใช้หลักสูตรเป็นปัจจัยหนึ่งในการบ่งบอกถึงลักษณะของหลักสูตรที่ดี เนื่องจากช่วยให้ผู้ใช้สามารถเห็นช่องโหว่ของหลักสูตรได้อย่างรวดเร็วหากพบว่าหลังจากที่ใช้หลักสูตรไปแล้ว พฤติกรรมบางอย่างของผู้เรียนที่แสดงออกมายังไม่ใช่พฤติกรรมที่พึงประสงค์ ก็จะต้องรีบปรับปรุงแก้ไข

3. การจัดการศึกษาเอกชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้

3.1 สภาพการจัดการศึกษาเอกชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้

จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่ประกอบด้วยจังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส สตูล และจังหวัดสงขลานั้น เป็นพื้นที่ที่มีความแตกต่างจากที่อื่นของประเทศ ไม่ว่าจะเป็นความแตกต่างทางภูมิศาสตร์ ความแตกต่างของประชากรที่มีลักษณะเฉพาะทางภาษา ศาสนา และขนบธรรมเนียมประเพณี ดังนั้นการจัดการศึกษาในพื้นที่แห่งนี้จึงมีความแตกต่างจากที่อื่นไปด้วย กล่าวคือนอกจากการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาระดับอุดมศึกษา และการศึกษาในสาขาอื่น ๆ ที่มีลักษณะเดียวกันทั่วประเทศแล้ว จากสาเหตุพื้นที่แห่งนี้ประกอบด้วยประชากรที่นับถือทั้งศาสนาอิสลาม กว่าร้อยละ 80 ของประชากรในพื้นที่ทั้งหมด การจัดการศึกษาในพื้นที่จึงต้องเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาทางศาสนาด้วย โดยสภาพการจัดการศึกษาในด้านอิสลามศึกษานั้น แบ่งเป็น 4 แบบ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552: 9-12) ดังนี้

1. ศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด(ตาดีกา) เป็นสถานที่อบรมเด็กเล็กคู่กับมัสยิด คำว่าตาดีกามาจากภาษามลายูว่า Taman Didikkan Kanak Kanak:TADIKa ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้มีตาดีกาที่จดทะเบียนแล้วกว่า 2,000 แห่ง มีนักเรียนกว่า 200,000 คน เปิดสอนวันเสาร์-อาทิตย์ หรือช่วงเย็นของวันธรรมดา (ยกเว้นวันศุกร์)

2. สถาบันศึกษาปอเนาะ เป็นสถาบันสังคมของชุมชนอิสลามสำหรับเสริมสร้างการเรียนรู้ทางศาสนาอิสลามและวัฒนธรรมอิสลามให้สมาชิกในชุมชนมีความรู้และความประพฤติที่ดีงาม ปัจจุบันปอเนาะจำแนกออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

- 2.1 ปอเนาะแบบดั้งเดิมที่จัดการศึกษาด้านศาสนาตามวิถีชีวิตชุมชนมุสลิม
- 2.2 ปอเนาะที่แปรสภาพเป็นโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามอย่างเดียว
- 2.3 ปอเนาะที่แปรสภาพเป็นโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามควบคู่วิชาสามัญ

สามัญ

3. โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม คือปอเนาะแบบดั้งเดิมที่แปรสภาพเป็นโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม มี 2 แบบคือสอนศาสนาอิสลามควบคู่สามัญ ซึ่งมีอยู่เป็นส่วนใหญ่ และ แบบที่สอนศาสนาเพียงอย่างเดียว ซึ่งรายละเอียดจะได้กล่าวในหัวข้อต่อไป

4. สถาบันอุดมศึกษาอิสลาม เป็นสถาบันการศึกษาพิเศษและหลักสูตรการศึกษาพิเศษที่เกี่ยวข้องกับศาสนาอิสลามในระดับอุดมศึกษา ปัจจุบันมี 3 แห่งคือ มหาวิทยาลัยอิสลามยะลา วิทยาลัยอิสลามศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี และมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า การจัดการศึกษาในจังหวัดปัตตานี ยะลา สงขลา สตูล และสงขลาบางส่วน จะมีการจัดสภาพการศึกษาแบบอิสลาม ใน 4 รูปแบบ คือ ศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด(ตาดีกา) สถาบันศึกษาปอเนาะ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม และ สถาบันอุดมศึกษาอิสลาม ทั้งนี้เนื่องมาจาก กว่าร้อยละ 80 ของประชากรในพื้นที่นับถือศาสนาอิสลาม

3.2 โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

สำนักผู้ตรวจราชการประจำเขตตรวจราชการที่ 12 ยะลา (2545 : 59) ได้อธิบายความหมายของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามว่า มาจากปอเนาะ แปรสภาพเป็นโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลาม ตามมาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ.2497 ต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็นโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525 ส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

3.2.1 โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม มาตรา 15(2) การจัดการเรียนการสอนศาสนาอย่างเดียวย ตามหลักสูตรอิสลามศึกษา พุทธศักราช 2546 และหรือสอนศาสนาควบคู่วิชาสามัญ แบ่งได้ 2 ประเภท คือ

1. โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม มาตรา 15 (2) การจัดการเรียนการสอนศาสนาอย่างเดียวไม่ได้รับการอุดหนุนจากกระทรวงศึกษาธิการ

2. โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม มาตรา 15 (2) การจัดการเรียนการสอนวิชาศาสนาควบคู่วิชาสามัญ และหรือวิชาชีพแต่ยังไม่ได้มาตรฐานได้รับการอุดหนุนจากกระทรวงศึกษาธิการ 40 %

3.2.2 โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม มาตรา 15 (1) เป็นโรงเรียนที่ผ่านการประเมินมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525 ให้เปลี่ยน สภาพจากโรงเรียนเอกชน มาตรา 15 (1) มีการจัดการ

เรียนการสอนศาสนาควบคู่กับวิชาสามัญ และหรือวิชาชีพ วิชาศาสนาใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา พุทธศักราช 2546 และวิชาสามัญใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้รับการอุดหนุนจากกระทรวงศึกษาธิการเป็นรายหัวนักเรียน แบ่งได้ 2 ประเภท คือ

1. โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม มาตรา 15 (1) สอนศาสนาควบคู่กับวิชาสามัญและหรือวิชาชีพ แต่ไม่เป็นผู้ได้รับการอุดหนุนจากกระทรวงศึกษาธิการ 60 %
2. โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม มาตรา 15 (1) สอนศาสนาควบคู่กับวิชาสามัญและหรือวิชาชีพเป็นของมูลนิธิได้รับการอุดหนุนจากกระทรวงศึกษาธิการ 100 %

หลังจากที่มีการตราพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2551 ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525 และกำหนดประเภทโรงเรียนเอกชนใหม่เป็นโรงเรียนในระบบและโรงเรียนนอกระบบ (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน, 2551 : 2) และได้ออกประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เรื่อง กำหนดประเภทและระดับของโรงเรียนเอกชนในระบบ โรงเรียนเอกชนนอกระบบ ดังนั้นโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่เปิดสอนวิชาศาสนาควบคู่วิชาสามัญ จัดอยู่ในประเภทโรงเรียนในระบบ ประเภทสามัญศึกษา เพราะเป็นโรงเรียนที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา ส่วนโรงเรียนเอกชนที่สอนศาสนาเพียงอย่างเดียว ให้ถือเป็นโรงเรียนนอกระบบประเภทสอนศาสนา (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน, 2553:127-132)

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเป็นโรงเรียนเอกชนในระบบที่แปรสภาพมาจาก ปอเนาะ แบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม มาตรา 15(2) และโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม มาตรา 15 (1) ซึ่งทั้งสองประเภทจะมีการจัดการเรียนการสอนแบบอิสลาม และรัฐบาลจะให้การสนับสนุนในด้านงบประมาณที่แตกต่างกันไปตามลักษณะและประเภทของโรงเรียน

3.3 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเอกชน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดแนวในการบริหารและการจัดการศึกษาของเอกชน ตั้งแต่มาตรา 43 – 46 โดยสรุป (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2544 : 47-50) ดังนี้ คือ

1. การบริหารและการจัดการศึกษาของเอกชนให้มีความเป็นอิสระ โดยมีการกำกับ ติดตาม การประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาจากรัฐ

2. ให้สถานศึกษาเอกชนเป็นนิติบุคคลและมีคณะกรรมการบริหาร ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ผู้รับใบอนุญาต ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนครู ผู้แทนศิษย์เก่า และผู้ทรงคุณวุฒิ

3. ให้สถานศึกษาเอกชนจัดการศึกษาได้ทุกระดับและทุกประเภทการศึกษา ตามที่กฎหมายกำหนด โดยรัฐต้องกำหนดนโยบายการศึกษาที่ชัดเจนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของเอกชนในด้านการศึกษา

4. รัฐต้องให้การสนับสนุนด้านเงินอุดหนุน การลดหย่อนหรือการยกเว้นภาษี และสิทธิประโยชน์อื่นที่เป็นประโยชน์ในทางการศึกษาแก่สถานศึกษาเอกชนตามความเหมาะสม รวมทั้งส่งเสริม สนับสนุน ด้านวิชาการให้สถานศึกษาเอกชนมีมาตรฐาน

จากแนวทางตามพระราชบัญญัติดังกล่าว รัฐบาลจึงกำหนดให้หน่วยงานภายใต้สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ คือสำนักงานบริหารงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ทำหน้าที่ส่งเสริมและประสานงานการศึกษาเอกชน และดำเนินการให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวกับการศึกษาเอกชน รวมทั้งเสนอแนะนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาการศึกษาเอกชน กำหนดกฎระเบียบและเกณฑ์มาตรฐานกลางในการจัดการศึกษาเอกชน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2551 : 34)

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามดำเนินการบริหารและจัดเรียนการสอนอย่างเป็นอิสระ โดยมีหน่วยงานของรัฐที่อยู่ภายใต้สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้ให้การสนับสนุนในด้านต่างๆ รวมทั้งกำกับ ติดตาม และประเมินคุณภาพการศึกษา

3.4 การพัฒนาการศึกษาเอกชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้

นับตั้งแต่ต้นปี 2547 เป็นต้นมา สถานการณ์ความรุนแรงในสามจังหวัดชายแดนมีเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครอง และโดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการได้มีการจัดทำยุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษาและแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้ขึ้น โดยยึดหลักการจัดการศึกษาเชิงบูรณาการกับวิถีชีวิต อัตลักษณ์ ความหลากหลายทางวัฒนธรรม ความต้องการของท้องถิ่น และประชาชนที่มีลักษณะเฉพาะ บนพื้นฐานของหลักศาสนาที่เชื่อมโยงหลักการทางศาสนาเข้ากับวิชาสามัญและวิชาชีพ

จากการประเมินมาตรฐานสถานศึกษาในเขตพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ปี 2548 ของสมศ. ด้านผู้เรียนพบว่าผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีมาตรฐานต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของ

ประเทศในทุกระดับ โดยเฉพาะด้านความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ความรู้และทักษะตามหลักสูตร และการรู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง สถานศึกษาถึงร้อยละ 80 ต่ำกว่ามาตรฐาน(สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2551 : 28)

เมื่อมาพิจารณาสัดส่วนนักเรียนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา สัดส่วนของนักเรียนในโรงเรียนของรัฐและเอกชนในแต่ละระดับมีความแตกต่างกัน โดยนักเรียนในระดับก่อนประถมศึกษาและประถมศึกษา นักเรียนส่วนใหญ่เข้าเรียนในโรงเรียนของรัฐ โดยมีสัดส่วนระหว่างนักเรียนประถมศึกษาของรัฐต่อเอกชนเป็น 70 ต่อ 30 และด้วยวิถีชีวิตของชาวมุสลิมเชื้อสายมลายูในโรงเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่จะไปเรียนศาสนาช่วงเย็นที่ตาดีกา เมื่อขึ้นชั้นมัธยมศึกษา นักเรียนส่วนใหญ่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้จะอยู่ในระบบโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามมากกว่าในระบบมัธยมศึกษาของรัฐ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552 : 6) ดังนั้นจึงเห็นว่าสถานศึกษาเอกชนมีบทบาทมาต่อการจัดการศึกษาในพื้นที่นี้

เนื่องจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนที่ดูแลรับผิดชอบโรงเรียนเอกชน ไม่มีหน่วยงานในส่วนภูมิภาคที่ดูแลรับผิดชอบโรงเรียนเอกชนโดยตรง แม้ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ จะได้กำหนดให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ดูแลและบูรณาการการศึกษาทั้งรัฐและเอกชนในพื้นที่ แต่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีภารกิจหลายด้าน โดยเฉพาะการดูแล ส่งเสริม สนับสนุนโรงเรียนในสังกัด สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งมีจำนวนมากอยู่แล้ว จึงไม่สามารถดูแลการศึกษาเอกชนได้อย่างทั่วถึง

กรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษา ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 - 2554) ที่สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2545-2559) ได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ จะต้องให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ และสอดคล้องกับอัตลักษณ์ สังคม ศาสนา และวัฒนธรรมที่หลากหลายของท้องถิ่น ประชาชนทุกคนจะต้องได้รับการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ได้รับการพัฒนาอาชีพ คุณภาพชีวิต และมีการดำรงอยู่ด้วยกันอย่างสมานฉันท์ สันติวิธี ตลอดจนสร้างขวัญและกำลังใจบุคลากรให้มีความมั่นคง ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ส่งเสริมและพัฒนาสถานศึกษาให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ รวมทั้งพัฒนาโครงสร้างด้านการบริหารจัดการให้มีเอกภาพ สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของท้องถิ่น(สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2551 : 51)

ด้วยเหตุนี้ คณะรัฐมนตรี มีมติเมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน 2551 รับทราบรายงานผลการประชุมของคณะกรรมการเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ (กพต.) ในเรื่องการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีมติให้จัดตั้งสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดและสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอ มีอำนาจหน้าที่ (สำนักบริหารงานส่งเสริมการศึกษาเอกชน, 2553 : 272-273) ดังนี้

1. ประสาน จัดทำแผนพัฒนา และแผนปฏิบัติการการศึกษาเอกชนในจังหวัด/อำเภอ ให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐ นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และนโยบายการเสริมสร้างสันติสุขในจังหวัดชายแดนภาคใต้
2. ส่งเสริม สนับสนุน กำกับ เร่งรัด นิเทศและติดตาม การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเอกชน สถาบันศึกษาปอเนาะและศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา)
3. จัดทำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการศึกษาของโรงเรียนเอกชนทุกประเภท สถาบันศึกษาปอเนาะและศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา)
4. ปฏิบัติงานร่วมหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือตามที่ได้รับมอบหมาย

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า การพัฒนาการศึกษาเอกชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้เปลี่ยนแปลงไปตามสภาวะการณ์ จากเดิมอยู่ภายใต้การดูแลของเขตพื้นที่การศึกษา เปลี่ยนมาอยู่ภายใต้การดูแลของสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอ หลังจากคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้จัดตั้งสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดและสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอให้มีหน้าที่ประสาน จัดทำแผนพัฒนาการศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน นิเทศติดตาม จัดทำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับโรงเรียนเอกชนพร้อมทั้งปฏิบัติงานร่วมหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐ นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และนโยบายการเสริมสร้างสันติสุขในจังหวัดชายแดนภาคใต้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

มะลิ ศรีฐ และธีระยุทธ รัชชะ (2547 : 1) ได้ศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลการวิจัยพบว่า ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า ด้านการบริหารและการบริการหลักสูตร ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร และด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้จำแนกตามจังหวัดที่ตั้งของโรงเรียนมีปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ในภาพรวมทุกด้าน พบว่า จังหวัดยะลา มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ส่วนจังหวัดปัตตานีและจังหวัดนราธิวาส มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารและการบริการหลักสูตร ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร ทั้ง 3 จังหวัด มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร จังหวัดยะลา มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ส่วนจังหวัดปัตตานีและจังหวัดนราธิวาส มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

กิริดา โชติช่วง (2553 : ง) ศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนต้นแบบในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 พบว่า ปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านมีปัญหาอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีปัญหามากที่สุด คือ ด้านการเตรียมและพัฒนาบุคลากรเพื่อการใช้หลักสูตร ด้านการบริการแหล่งวิทยาการ และด้านการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร การเปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ ตำแหน่งหน้าที่ และขนาดโรงเรียน พบว่า มีปัญหาการใช้หลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)

นิรวรรณ ยาชะรัต (2553 : 3) ได้ศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของครูในโรงเรียนต้นแบบ จังหวัดปัตตานี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของครูในโรงเรียนต้นแบบจังหวัดปัตตานี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ครูผู้สอนในโรงเรียนต้นแบบที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ครูผู้สอนในโรงเรียนต้นแบบที่มีวิทยฐานะและสอนในระดับต่างกัน มีปัญหาการใช้สถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม ด้านการนิเทศและติดตามผล และด้านการวัดผลและประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการใช้สถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของครูในโรงเรียน

ต้นแบบ คือ ควรจัดอบรมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ชุมชน มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาปรับปรุงตรวจสอบ เสนอแนะหลักสูตรสถานศึกษา จัดครูเข้าสอนตรงตามความรู้ความสามารถ ความถนัดและเพียงพอกับผู้เรียน ผู้บริหาร ครู นักเรียน ชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อให้เกิดการเรียนรู้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรมีการติดตามและควบคุมการดำเนินการใช้หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอและควรให้การอบรมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ครูเกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือในการวัดผลและประเมินผล

สมพร ทองคุดคำ (2550 : 3) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัญหาการบริหารหลักสูตรของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามทัศนะของครูวิชาการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 2 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏว่า ทุกด้านมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน โดยที่ระดับปัญหา ด้านการวางแผนหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด และด้านนำหลักสูตรไปมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีทัศนะต่อระดับปัญหาการบริหารหลักสูตรไม่แตกต่างกัน ครูวิชาการที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีทัศนะต่อระดับปัญหาการบริหารหลักสูตรไม่แตกต่างกัน สำหรับข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการบริหารหลักสูตร ด้านการวางแผน ควรมีการประชุมเพื่อให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ควรมีการอบรมการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ด้านการประเมินหลักสูตร โรงเรียนควรสร้างเครื่องมือในการประเมินผลหลักสูตรให้มีมาตรฐานเพื่อเกิดประสิทธิผลต่อผู้เรียนเป็นสำคัญ

มนพัทธ์ ทองนวม (2554 : ง) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางพัฒนาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกตามสถานภาพ โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจำแนกตามประเภทของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนประถมศึกษามีปัญหามากกว่าโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาและโรงเรียนมัธยมศึกษา

น้ำค้าง โตจินดา (2549 : ง) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัญหาและแนวทางพัฒนาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โรงเรียนกลุ่มพานทอง 1 สังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูมีปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยผู้บริหารมีปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะผู้บริหารมีความรู้ในเรื่องการใช้หลักสูตรน้อยและมีภารกิจทางด้านอื่นนอกเหนือจากการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่วนครูมีปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เพราะครูมีความรู้ทั้งการจัดทำหลักสูตรและการใช้หลักสูตรดีกว่าผู้บริหาร เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียนพบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยโรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานมากกว่าโรงเรียนที่มีขนาดกลางและขนาดใหญ่ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนขนาดใหญ่มีทรัพยากรการบริหารมาก มีงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ บุคลากรตลอดจนวัสดุอุปกรณ์และอาคารสถานที่มากกว่าโรงเรียนที่มีขนาดกลางและขนาดเล็ก

วรรณภา พูนแก้ว (2546 : ง) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนนาร่องและเครือข่าย สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นต่อสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาภาพรวมและรายด้านเห็นว่าเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านสื่อการเรียนรู้ ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นต่อปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา จำแนกตามวุฒิการศึกษาภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านการจัดการเรียนรู้

พรพินิจ เสืออ่วม (2545 : ง) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัญหาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนนาร่องการใช้หลักสูตร ในสังกัดสำนักงานการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เขตพื้นที่นาร่องปฏิรูปการศึกษาชลบุรี พบว่า ปัญหาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนนาร่องการใช้หลักสูตรในสังกัดสำนักงานการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เขตพื้นที่นาร่องปฏิรูปการศึกษาชลบุรีอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับดังนี้ ด้านการออกแบบการเรียนรู้ ด้านการจัดทำสาระของหลักสูตร ด้านการออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา และด้านกำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจเป้าหมายเมื่อเปรียบเทียบปัญหาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนนาร่องการใช้หลักสูตร ในสังกัดสำนักงานการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เขตพื้นที่นาร่องปฏิรูปการศึกษาชลบุรี พบว่า ด้านกำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจ เป้าหมายของโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็ก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

2. งานวิจัยต่างประเทศ

ยูเนสโก (UNESCO, 1978 : 66 ; อ้างถึงในวิวัฒน์ สัมฤทธิ์รัชฌาลัย, 2534 : 27) สรุปปัญหาการใช้หลักสูตรของบางประเทศในทวีปเอเชีย ซึ่งได้แก่ ประเทศอัฟกานิสถาน บังคลาเทศ อินเดีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และศรีลังกา ว่า ปัญหาการใช้หลักสูตรเป็นปัญหาเกี่ยวกับการขาดการประสานงานที่ดีระหว่างหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ ผู้บริหารระดับต่างๆ ไม่ให้ความสนใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร และขาดการติดตามผลการใช้หลักสูตรของครู และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการอบรมครูเกี่ยวกับหลักสูตรขาดประสิทธิภาพ ขาดแคลนเอกสารหลักสูตร ตำราเรียนไม่ทันสมัย ขาดแคลนหนังสืออ่านประกอบ และศูนย์พัฒนาหลักสูตรขาดการวางแผนที่ดีในการนำหลักสูตรไปใช้

Cantrell (1988 : 2231-A ; อ้างถึงในกิตติ ชาติช่วง, 2553 : 56-57) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการวิเคราะห์การติดตามการใช้หลักสูตรจากโครงการ WILD in One Midwestern State จากมหาวิทยาลัย โอไฮโอสเตท เป็นการติดตามการใช้หลักสูตรระดับประเทศที่นำมาใช้ในชั้นเรียนของครูในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา โครงการ WILD คือการจัดการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับระเบียบวินัยผนวกกับการจัดการศึกษาสิ่งแวดล้อมที่เน้นเกี่ยวกับชีวิตในธรรมชาติ งานวิจัยดังกล่าวใช้เทคนิคการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยทำการติดตามการใช้หลักสูตร 4 ระดับ ได้แก่ ระดับชาติ ระดับรัฐ ระดับท้องถิ่นและระดับนักรับการศึกษา การรวบรวมข้อมูลจะใช้ในการสัมภาษณ์ 52 ครั้ง การสังเกตตามโครงการ WILD กับห้องเรียน 2 ห้อง และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการจดบันทึกหลังจากที่ได้ทำการรวบรวมข้อมูลดังกล่าว ผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นผลของการติดตามการใช้หลักสูตรตามโครงการดังกล่าวออกมาเป็น 7 ลักษณะ ได้แก่ 1) การติดตามการใช้หลักสูตรทุกระดับมีความเกี่ยวพันและเอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกัน 2) ธรรมชาติของโครงการ WILD ทำให้การติดตามการใช้หลักสูตรดำเนินไปด้วยดี 3) การปฏิบัติงานเพื่อที่จะใช้หลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญของการติดตาม 4) มีการเน้นกระบวนการติดตามการใช้หลักสูตรที่ซับซ้อนไปสู่การทำงานและวิธีการต่างๆ 5) ครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการติดตามการใช้หลักสูตร 6) ความเกี่ยวข้องระหว่างการจัดทรัพยากร และการจัดการศึกษามีบทบาทสำคัญ 7) การติดตามการใช้หลักสูตรดังกล่าว แสดงให้เห็นถึงคุณลักษณะในด้านต่างๆ ของมนุษย์

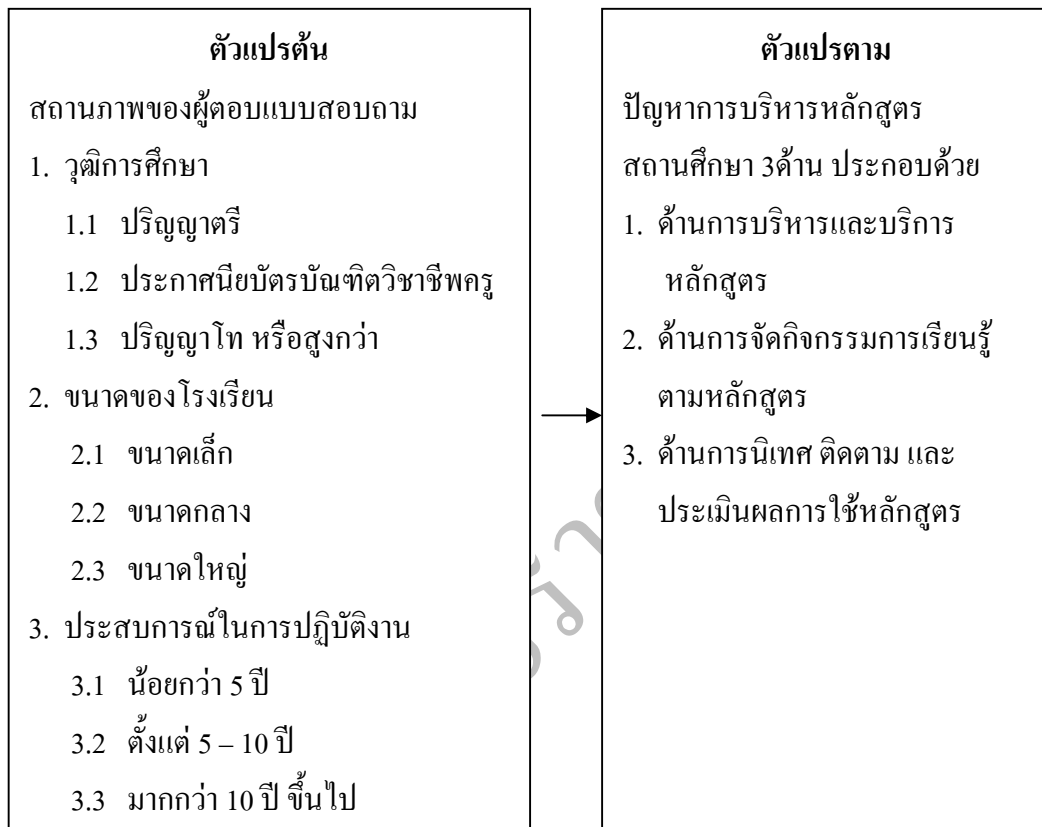
Binda (1989 : 1492-A ; อ้างถึงใน แทนใจ ศรีนอก, 2550 : 39) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องหลักการของโรงเรียนประถมศึกษาและกระบวนการของการติดตามหลักสูตรประถมศึกษาจากมหาวิทยาลัยมินนิโซตา ในประเทศแคนาดา โดยมีจุดประสงค์เพื่อศึกษาหลักการของโรงเรียนประถมศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการติดตามการใช้หลักสูตรใหม่ในโรงเรียนประถมผลการวิจัยพบว่า

หลักสูตรใหม่มีปัญหาในการนำไปใช้ในโรงเรียน ซึ่งเป็นปัญหาเกี่ยวกับข้อจำกัดทางกายภาพ ในด้านการสอนของครู อย่างไรก็ตามบรรยากาศในการสอนของครูก็ยังคงเป็นบรรยากาศที่มีความคิดสร้างสรรค์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อสังเกตนักเรียนพบว่านักเรียนมีการอ่านที่ดี มีการเขียนที่ดีขึ้น ศึกษาด้วยตัวเองมากขึ้น พัฒนาการคิดของตนเองได้ดีขึ้น และมีความเชื่อมั่นในการเรียนมากขึ้น จากการศึกษาคือ ประการแรกแนวทางในการทำวิจัยมีการปรับปรุงในเรื่องของความละเอียดให้มากยิ่งขึ้น ประการที่สอง ต้องมีการศึกษาข้อมูลในการติดตามมากขึ้น และ ประการที่สาม ควรหาแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรโดยการติดตามการใช้หลักสูตรเดิม

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำให้พิจารณาได้ว่า การใช้หลักสูตรในสถานศึกษา ทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา มีปัญหาการใช้หลักสูตรในลักษณะเดียวกัน แต่ในบางด้านอาจมีปัญหาแตกต่างกันบ้างทั้งนี้ขึ้นอยู่กับบริบทของโรงเรียนนั้นๆ ปัญหาการใช้หลักสูตรส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบในด้านต่างๆ ทั้งในด้านที่เกี่ยวกับตัวบุคคล เช่น ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนและในด้านที่เกี่ยวข้องกับระบบการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ ด้านหลักสูตร การเตรียมทรัพยากร ด้านสื่อการจัดการเรียนรู้ ด้านการดำเนินการจัดการเรียนรู้ ด้านการวัดผลและประเมินผล อีกทั้งยังรวมถึงการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ในโรงเรียนอีกด้วย

กรอบแนวคิดการค้นคว้าอิสระ

ปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา มีกรอบแนวคิดการค้นคว้าอิสระดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการค้นคว้าอิสระ

สมมติฐานการค้นคว้าอิสระ

1. ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีทัศนะต่อปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกัน
2. ครูที่สอนในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีทัศนะต่อปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกัน
3. ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีทัศนะต่อปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการค้นคว้าอิสระ

ผู้ค้นคว้าอิสระได้กำหนดวิธีดำเนินการค้นคว้าอิสระไว้เป็นลำดับขั้น ดังนี้ ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และแผนปฏิบัติการค้นคว้าอิสระ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือ ครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอเมืองจังหวัดยะลา จำนวน 13 โรงเรียน ปีการศึกษา 2554 จำนวน 1,127 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอเมืองจังหวัดยะลา จำนวน 13 โรงเรียน ปีการศึกษา 2554 ได้มาดังนี้

2.1 โดยการคำนวณจากสูตรยามานะ (Yamane, 1973 : 888) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดย	N	แทน	ขนาดของประชากร
	n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	e	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้

(0.05)

แทนค่าจะได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างดังนี้

$$n = \frac{1,127}{1 + 1,127(0.05)^2}$$
$$= 295.22$$

สำหรับการค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ ใช้กลุ่มตัวอย่าง 296 คน

2.2 จากนั้นทำการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) จำแนกตามโรงเรียน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม โรงเรียน

โรงเรียน	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
ธรรมวิทยามูลนิธิ	367	96
พัฒนาวิทยา	159	42
สตรีอิสลามวิทยามูลนิธิ	96	25
อาสาสุตดินวิทยา	77	20
คารุลอุโลมนิบงบารู	40	11
อิสลามประสานวิทย์	26	7
อิสลาฮียะห์	77	20
อิสลาสุตดินวิทยา	24	6
อุดมศาสน์วิทยา	63	17
ตาร์เบียตุลวาตันมูลนิธิ	45	12
มุสลิมศึกษา	23	6
พัฒนาอิสลามวิทยา	75	20
ประทีปวิทยา	55	14
รวม	1,127	296

2.3 ดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการจับสลาก
สุ่มแบบ ไม่คืนกลับ (Without Replacement)

เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ

1. ลักษณะเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ผู้ค้นคว้าอิสระสร้างขึ้น ซึ่งแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดยะลา จำนวน 52 ข้อ จำแนกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร	จำนวน 21 ข้อ
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	จำนวน 21 ข้อ
3. ด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตร	จำนวน 10 ข้อ

แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert's Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ซึ่งมีความหมายดังนี้

- 5 หมายถึง มีปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแก้ปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา ตามปัญหาการใช้หลักสูตร 3 ด้าน คือ ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการนิเทศ ติดตามผล และ ประเมินผล

2. วิธีการสร้างเครื่องมือ

2.1 ศึกษาค้นคว้ารายละเอียดเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษา จากหนังสือ เอกสาร ตำรา สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และงานวิจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำแนวคิดที่ได้มาใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถาม

2.2 ศึกษารูปแบบและวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.3 สร้างแบบสอบถาม ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามถึงปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่ง ครอบคลุมใน 3 ด้าน คือ ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการนิเทศ ติดตาม วัดและ ประเมินผล

2.4 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและสำนวนภาษาที่ใช้ในแบบสอบถามแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ความถูกต้อง ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ครอบคลุมของเนื้อหา และให้คำแนะนำในสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นหลักของเนื้อหาที่ต้องการศึกษาตามวิธีการวิเคราะห์ของโรวินELLI และ แฮมเบิลตัน (Rovinelli and Hambleton, อ้างถึงใน ผ่องศรี วาณิชยศกุลวงศ์, 2546 : 140)

2.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงของเนื้อหาและได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอบ้านนา 3 โรง คือ โรงเรียนอาลาวิยะห์วิทยา โรงเรียนดำรงวิทยา และโรงเรียนอิสลามบาเจาะวิทยา จำนวนโรงเรียนละ 10 คน รวมทั้งสิ้น 30 คน

2.7 นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีการของ ครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient, อ้างถึงในพวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540 : 125)

2.8 นำแบบสอบถามที่ปรับแก้ไขแล้ว ไปดำเนินการจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ค้นคว้าอิสระได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ดังนี้

1. ขอนหนังสือแนะนำตัวผู้ค้นคว้าอิสระและขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากสำนักงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาส่งถึงผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา รวม 13 โรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการค้นคว้าอิสระ

2. จัดส่งแบบสอบถาม จำนวน 296 ชุด ถึงผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา รวม 13 โรงเรียน โดยผู้ค้นคว้าส่งแบบสอบถามด้วยตัวเอง และขอความร่วมมือส่งแบบสอบถามคืนผู้ค้นคว้าภายใน 2 สัปดาห์นับตั้งแต่ได้รับแบบสอบถาม

3. รับแบบสอบถามคืนด้วยตนเองภายในเวลาที่กำหนด ปรากฏว่าส่งไปจำนวน 296 ฉบับ และได้รับคืนครบ จำนวน 296 ฉบับ

4. ผู้ค้นคว้านำแบบสอบถามที่รับมาตรวจสอบความสมบูรณ์ พบว่ามีความสมบูรณ์ทุกฉบับ จากนั้นจึงนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ค้นคว้าดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเมื่อได้รับข้อมูลครบถ้วนแล้ว โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อประมวลผลและหาค่าทางสถิติ โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1.1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย วุฒิการศึกษา ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

1.2 ระดับปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา วิเคราะห์โดยวิธีการหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นรายด้านและรายข้อ แล้วนำไปแปลผลโดยใช้เกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute criteria) ตามแนวคิดของบุญชม ศรีสะอาด(2545:103) ซึ่งแบ่งคะแนนเป็นช่วงๆ และมีความหมายดังนี้

4.51-5.00 หมายความว่า มีปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายความว่า มีปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

2.51-3.50 หมายความว่า มีปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายความว่า มีปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายความว่า มีปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

1.3 ทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา จำแนกตาม วุฒิการศึกษา ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยการวิเคราะห์หาค่าเอฟ (F-test) ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) หากพบว่ามีความแตกต่างทางสถิติจะทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Test) แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางพร้อมคำบรรยาย

1.4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ (Frequency)

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่

2.1.1 การหาค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรของโรวินลลี และแฮมเบิลตัน (Rovinelli and Hambleton, อ้างถึงใน ผ่องศรี วาณิชยกุลวงศ์ 2546 : 140)

2.1.2 สถิติที่ใช้หาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) ของแบบสอบถาม ใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีการของครอนบัค (Cronbach's Alpha Coefficient, อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540 : 125)

2.2 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

2.2.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

2.2.2 มัชฌิมเลขคณิต (Arithmetic Mean)

2.2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2.2.5 การทดสอบค่าเอฟ (F-test) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มีมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA)

2.2.6 การเปรียบเทียบพหุคูณ เมื่อพบว่าค่าเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Test)

บทที่ 4

ผลการค้นคว้าอิสระ

การวิเคราะห์ข้อมูลการค้นคว้าอิสระ เรื่องปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครู โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา ผู้ค้นคว้าอิสระนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ค้นคว้าอิสระได้กำหนดสัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
SD.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานการวิจัย F-test
Sig	แทน	ค่าความน่าจะเป็นที่ได้ค่าสถิติทดสอบนั้น

ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สถานภาพของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา จำแนกตามวุฒิการศึกษา ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานของการค้นคว้าอิสระ ดังนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์ระดับปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา ภาพรวม รายด้าน และรายข้อ โดยการหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

2.2 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดยะลา จำแนกตามวุฒิการศึกษา ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยการวิเคราะห์ค่าเอฟ (F-test) ด้วยทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

หากพบว่ามีค่าแตกต่างทางสถิติ จะทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้(Scheffe's Test)

ตอนที่ 3 รวบรวมข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมืองจังหวัดยะลา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สถานภาพของครูผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวุฒิการศึกษา ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ปรากฏผล ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวุฒิการศึกษา ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติ

ที่	สถานภาพ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1	วุฒิการศึกษา		
	(1) ปริญญาตรี	233	78.70
	(2) ประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู	56	18.90
	(3) ปริญญาโท หรือสูงกว่า	7	2.40
	รวม	296	100.00
2	ขนาดของโรงเรียน		
	(1) ขนาดเล็ก	13	4.40
	(2) ขนาดกลาง	77	26.00
	(3) ขนาดใหญ่	206	69.60
	รวม	296	100.00
3	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน		
	(1) ต่ำกว่า 5 ปี	158	53.4
	(2) 5 – 10 ปี	54	18.2
	(3) มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป	84	28.4
	รวม	296	100.00

จากตารางที่ 5 ครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 78.7 ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่คิดเป็นร้อยละ 69.6 และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 53.4

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานของการค้นคว้าอิสระ

2.1 ผลการวิเคราะห์ระดับปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ภาพรวมและรายด้าน

การวิเคราะห์เพื่อหาระดับปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ภาพรวม และรายด้าน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร และด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตร โดยการหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และนำเสนอเป็นตาราง ภาพรวมและแยกเป็นรายด้านและรายข้อ ปรากฏผล ดังตารางที่ 6 – ตารางที่ 9

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ปัญหาการบริหารหลักสูตร

ที่	ปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	$\bar{X}$	SD.	ระดับ ปัญหา	อันดับ ที่
1	ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร	3.28	0.53	ปานกลาง	2
2	ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร	3.18	0.58	ปานกลาง	3
3	ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการใช้ หลักสูตร	3.55	0.38	มาก	1
รวม		3.32	0.44	ปานกลาง	

จากตารางที่ 6 ปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดยะลาพบว่าภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.32$) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากจำนวน 1 ด้านคือด้านการนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร ($\bar{X}=3.55$) และอยู่ในระดับปานกลางจำนวน 2

ด้านโดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปอย่างน้อยสุดดังนี้ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร ($\bar{x}=3.28$)และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร ($\bar{x}=3.18$)

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา จำแนกตามด้านการบริหารและบริการหลักสูตร

ที่	ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร	$\bar{X}$	SD.	ระดับ ปัญหา	อันดับ ที่
1	การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของชุมชน ท้องถิ่นเพื่อใช้ประกอบในการเตรียมและพัฒนาบุคลากรเพื่อการใช้หลักสูตร	3.63	0.67	มาก	1
2	การจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความตระหนักถึงความสำคัญและจำเป็นในการใช้หลักสูตรแก่ครูและบุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้อง	3.58	0.70	มาก	2
3	มีการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อฝึกทักษะที่จำเป็นในการใช้หลักสูตรเช่น การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้การผลิตสื่อ	3.50	0.73	ปานกลาง	4
4	การส่งเสริมให้ครูและผู้เกี่ยวข้องเข้ารับการอบรมเรื่องหลักสูตรสถานศึกษา	3.35	0.72	ปานกลาง	8
5	การจัดเวลาให้ครูไปศึกษาดูงานการใช้หลักสูตรสถานศึกษาแห่งอื่น	3.11	1.10	ปานกลาง	18
6	การมีส่วนร่วมของคณะครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง ชุมชน ในการกำหนดนโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.18	0.94	ปานกลาง	14
7	การจัดหาบุคลากรในชุมชนมาเป็นวิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น	3.29	0.83	ปานกลาง	9
8	ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้	3.40	0.77	ปานกลาง	7
9	การมอบหมายให้ครูมีหน้าที่รับผิดชอบตามแผนงาน/โครงการ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้	3.20	0.91	ปานกลาง	13

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ที่	ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร	$\bar{X}$	SD.	ระดับ ปัญหา	อันดับ ที่
10	การจัดระบบการติดตามและรายงานผลการสอน ของครูผู้สอน	3.28	0.95	ปานกลาง	10
11	การจัดครูเข้าสอน โดยพิจารณาจากความรู้ ความสามารถ(ตามสาขาวิชาที่จบ)	3.04	1.21	ปานกลาง	19
12	การจัดครูเข้าสอน โดยพิจารณาจากความสนใจ และความถนัด	2.97	1.03	ปานกลาง	20
13	การจัดหาเอกสารหลักสูตรสำหรับครูให้เพียงพอ กับความต้องการ	3.13	0.92	ปานกลาง	16
14	การจัดสื่อการจัดการเรียนรู้สำหรับครู ที่สะดวก แก่การนำไปใช้	3.17	0.90	ปานกลาง	15
15	การส่งเสริมให้ครูจัดหาและผลิตสื่อการจัดการ เรียนรู้และวัสดุอุปกรณ์ประกอบ	3.25	1.92	ปานกลาง	11
16	การจัดสรรงบประมาณสนับสนุนเพื่อใช้ในการ บริการสื่อการจัดการเรียนรู้และวัสดุอุปกรณ์ ประกอบหลักสูตร	3.51	0.90	มาก	3
17	การเตรียมการด้านอาคารสถานที่ เพื่อรองรับการ จัดการศึกษาตามหลักสูตร	3.48	0.81	ปานกลาง	5
18	การจัดแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอก สถานศึกษาให้หลากหลายและเหมาะสม	3.21	0.99	ปานกลาง	12
19	การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับ ความมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	3.46	0.70	ปานกลาง	6
20	การจัดทำโครงสร้างหลักสูตรให้สอดคล้องกับ เกณฑ์ที่กำหนด	3.11	0.96	ปานกลาง	17

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ที่	ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร	$\bar{X}$	SD.	ระดับ ปัญหา	อันดับ ที่
21	การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข่าวสารเกี่ยวกับ การใช้หลักสูตรสถานศึกษา	3.10	0.95	ปานกลาง	18
รวม		3.28	0.53	ปานกลาง	

จากตารางที่ 7 ปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.28$) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากจำนวน 3 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลางจำนวน 19 ข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากไปยังน้อยสุด ดังนี้ การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของชุมชนท้องถิ่นเพื่อใช้ประกอบในการเตรียมและพัฒนาบุคลากรเพื่อการใช้หลักสูตร ($\bar{x}=3.63$) รองลงมา ได้แก่ การจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความตระหนักถึงความสำคัญและจำเป็นในการใช้หลักสูตรแก่ครูและบุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้อง ($\bar{x}=3.58$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การจัดครูเข้าสอนโดยพิจารณาจากความสนใจและความถนัด ($\bar{x}=2.97$)

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ปัญหาการบริหารหลักสูตร
สถานศึกษา จำแนกตามด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร

ที่	ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร	$\bar{X}$	SD.	ระดับ ปัญหา	อันดับ ที่
1	การศึกษาเอกสารหลักสูตรก่อนวางแผนจัดการเรียนรู้	3.27	0.91	ปานกลาง	4
2	การจัดทำคำอธิบายรายวิชา มีการกำหนดสาระการเรียนรู้สอดคล้องกับตัวชี้วัดของหลักสูตร	3.59	0.93	มาก	1
3	การกำหนดเนื้อหาสาระในแผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับคำอธิบายรายวิชา	3.26	0.89	ปานกลาง	5
4	การจัดสัดส่วนเวลาเรียนของแต่ละระดับชั้นตามโครงสร้างของหลักสูตร	3.19	0.85	ปานกลาง	7
5	การจัดทำรายวิชาเพิ่มเติมสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน	3.04	0.86	ปานกลาง	14
6	การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีความหลากหลายสอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียน	3.08	0.82	ปานกลาง	12
7	การจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตร	3.10	0.89	ปานกลาง	11
8	การวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อดำเนินการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้	3.22	0.83	ปานกลาง	6
9	การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น	3.07	0.96	ปานกลาง	13
10	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.17	1.03	ปานกลาง	9
11	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล	3.10	0.91	ปานกลาง	11
12	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสภาพความพร้อมของผู้เรียน	3.11	0.97	ปานกลาง	10

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ที่	ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร	$\bar{X}$	SD.	ระดับ ปัญหา	อันดับ ที่
13	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีการสอดแทรก คุณธรรม จริยธรรมอย่างสม่ำเสมอ	3.02	1.01	ปานกลาง	16
14	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นกระบวนการคิด และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	3.19	0.96	ปานกลาง	7
15	การเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ นวัตกรรมและ เทคโนโลยีทางการศึกษา เหมาะสมกับเนื้อหา สาระที่สอน	3.29	0.84	ปานกลาง	3
16	สื่อการเรียนรู้มีจำนวนเพียงพอกับผู้เรียน	3.19	1.05	ปานกลาง	7
17	สื่อการเรียนรู้ที่มีอยู่ มีความทันสมัยตามสภาพ ของสังคมปัจจุบัน	3.18	0.99	ปานกลาง	8
18	ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้จากแหล่ง การเรียนรู้ที่หลากหลาย	3.03	0.88	ปานกลาง	15
19	การเลือกใช้วิธีการวัดผลและประเมินผล สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	3.10	0.90	ปานกลาง	11
20	การนำผลที่ได้การประเมินการจัดการเรียนรู้มา วิเคราะห์และปรับปรุงการจัดการเรียนรู้อย่าง สม่ำเสมอ	3.36	0.82	ปานกลาง	2
21	การนำบันทึกหลังการสอนมาปรับปรุงและ พัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้	3.22	0.80	ปานกลาง	6
รวม		3.18	0.58	ปานกลาง	

จากตารางที่ 8 ปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.18$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากจำนวน 1 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลางจำนวน 20 ข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากไปยังน้อยสุด ดังนี้ คือ การจัดทำคำอธิบายรายวิชา มีการกำหนดสาระการเรียนรู้สอดคล้องกับตัวชี้วัดของหลักสูตร ($\bar{x}=3.59$) รองลงมาได้แก่ การนำผลที่ได้

การประเมินการจัดการเรียนรู้มาวิเคราะห์และปรับปรุงการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ ($\bar{x}$ = 3.36) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{x}$ = 3.02)

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ปัญหาการบริหารหลักสูตร สถานศึกษา จำแนกตามด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตร

ที่	ด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตร	$\bar{X}$	SD.	ระดับ ปัญหา	อันดับ ที่
1	การจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานในการนิเทศ และ ติดตามผลการใช้หลักสูตร	3.93	0.86	มาก	3
2	การติดตามและควบคุมการดำเนินการใช้ หลักสูตรสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ	3.45	0.96	ปานกลาง	7
3	การจัดระบบและกระบวนการนิเทศและ ติดตามการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง	4.03	0.85	มาก	1
4	การดำเนินการนิเทศงานวิชาการและการ จัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย	3.11	0.87	ปานกลาง	9
5	การจัดหาสื่อ เทคโนโลยีใหม่ๆ ในการนิเทศแก่ ครู เช่น โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป	3.37	0.96	ปานกลาง	8
6	การเปิดโอกาสให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการ ประเมินด้านจัดการเรียนรู้	3.47	0.83	ปานกลาง	6
7	การสรุปผลการดำเนินงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่เกี่ยวกับการใช้หลักสูตร	3.09	0.79	ปานกลาง	10
8	การประเมินคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบ โดยมีการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้และมีการ บริหารหลักสูตรโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน	3.56	0.87	มาก	4
9	การรายงานผลการดำเนินการบริหารหลักสูตร สถานศึกษาต่อผู้ที่เกี่ยวข้องและชุมชนเป็น ประจำ	3.50	0.91	ปานกลาง	5

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ที่	ด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตร	$\bar{X}$	SD.	ระดับ ปัญหา	อันดับ ที่
10	การนำผลการดำเนินงาน รวมทั้งปัญหา ข้อเสนอแนะต่างๆ มาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐาน ในการวางแผนปรับปรุง หรือพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา	4.00	0.82	มาก	2
รวม		3.55	0.38	มาก	

จากตารางที่ 9 ปัญหาการหลักบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา ด้านการนิเทศติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตร พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.21$) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากจำนวน 4 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลางจำนวน 6 ข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปย้งน้อยสุด ดังนี้ คือการจัดระบบและกระบวนการนิเทศ และติดตามการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ($\bar{x} = 4.03$) รองลงมาได้แก่ การนำผลการดำเนินงานรวมทั้งปัญหาข้อเสนอแนะต่างๆ มาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนปรับปรุงหรือพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.00$) ส่วนข้อที่มีค่าน้อยที่สุดคือ การสรุปผลการดำเนินงาน/โครงการ/กิจกรรมที่เกี่ยวกับการใช้หลักสูตร ($\bar{x} = 3.09$)

2.2 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดยะลา จำแนกตามวุฒิการศึกษา ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน นำมาใช้ในการวิเคราะห์ตามสมมติฐานการค้นคว้าอิสระข้อที่ 1-3 โดยการวิเคราะห์หาค่าเอฟ (F-test) ด้วยทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) หากพบว่ามีความแตกต่างทางสถิติ จะทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Test) และนำเสนอเป็นตารางภาพรวมและแยกเป็นรายด้านและรายข้อ ปรากฏผล ดังตารางที่ 10 – ตารางที่ 12

ตารางที่ 10 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครู
โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัด
ยะลา จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ที่	ปัญหาการใช้หลักสูตร	วุฒิการศึกษา						F	Sig.
		ปริญญาตรี		ป.บัณฑิต วิชาชีพครู		ปริญญาโท หรือสูงกว่า			
		$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.		
1	การบริหารและบริการ หลักสูตร	3.28	0.53	3.28	0.56	3.50	0.40	0.57	0.56
2	การจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ตามหลักสูตร	3.16	0.57	3.23	0.59	3.52	0.67	1.50	0.22
3	การนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการใช้ หลักสูตร	3.54	0.38	3.58	0.39	3.84	0.53	2.36	0.09
รวม		3.31	0.44	3.35	0.44	3.60	0.45	1.62	0.20

จากตารางที่ 10 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะ
ของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสังกัด สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัด
ยะลา จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่าภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่
ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 11 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดยะลา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ที่	ปัญหาการใช้หลักสูตร	ขนาดของโรงเรียน						F	Sig
		ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่			
		$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.		
1	การบริหารและบริการหลักสูตร	3.21	0.39	3.27	0.51	3.29	0.55	0.21	0.81
2	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร	3.13	0.48	3.19	0.54	3.18	0.60	0.06	0.95
3	การนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตร	3.65	0.28	3.57	0.42	3.54	0.38	0.63	0.53
รวม		3.29	0.38	3.33	0.43	3.12	0.45	0.038	0.96

จากตารางที่ 11 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า ภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 12 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมืองจังหวัดยะลา จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ที่	ปัญหาการใช้ หลักสูตร	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน						F	Sig.	คู่ที่ ต่าง กัน
		ต่ำกว่า 5 ปี		5 – 10 ปี		มากกว่า 10 ปีขึ้นไป (3)				
		(1)		(2)		(3)				
		$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.			
1	การบริหารและ บริการหลักสูตร	3.37	0.49	3.29	0.55	3.13	0.56	5.82	.003	(1,2) (1,3)
2	การจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ตามหลักสูตร	3.25	0.56	3.16	0.47	3.07	0.66	2.51	.083	
3	การนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการใช้ หลักสูตร	3.66	0.38	3.46	0.26	3.41	0.41	13.85	.000	(1,2) (1,3)
	รวม	3.42	0.41	3.20	0.40	3.20	0.48	9.71	.000	(1,2) (1,3)

จากตารางที่ 12 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า ภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Test) พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 5 ปีกับครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 5 – 10 ปี และมากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีทัศนคติต่อปัญหาการบริหารหลักสูตรแตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีทัศนคติต่อปัญหาการบริหารหลักสูตรด้านการบริหารและบริการหลักสูตร และด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Test) พบว่า ในสองด้านนี้ ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 5 ปี มีทัศนคติต่อปัญหาการบริหารหลักสูตรมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 5 – 10 ปี และมากกว่า 10 ปีขึ้นไป

**ตอนที่ 3 ผลการศึกษาข้อเสนอแนะต่อปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตาม
ทัศนะของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง
จังหวัดยะลา**

ผู้ค้นคว้าอิสระได้ศึกษาข้อเสนอแนะการแก้ปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมืองจังหวัดยะลา จากแบบสอบถามตอนที่ 3 จำนวน 296 ชุด มีผู้ตอบแบบสอบถามในข้อเสนอแนะจำนวน 57 ชุด คิดเป็นร้อยละ 19.3 ซึ่งได้รวบรวมข้อเสนอแนะการแก้ปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา จำแนกเป็นรายด้านทั้ง 3 ด้าน คือ การบริหารและบริการหลักสูตรการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร และการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตร ปรากฏผลดังตารางที่ 13 – ตารางที่ 15

ตารางที่ 13 ข้อเสนอแนะต่อปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครู โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร

ที่	ข้อเสนอแนะด้านการบริหารและบริการหลักสูตร	ความถี่
1	ควรพัฒนาบุคลากรด้านหลักสูตร	25
2	ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดอบรมให้ความรู้แก่ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญของหลักสูตร อย่างต่อเนื่องทุกปี	24
3	โรงเรียนต้องเตรียมเอกสารประกอบหลักสูตรให้พร้อม	15
4	ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดอบรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้แก่ครูตามกลุ่มสาระการเรียนรู้	12
5	ผู้จัดทำหลักสูตรควรศึกษาข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียนเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	7
6	ควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	3

จากตารางที่ 13 ข้อเสนอแนะต่อปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร โดยเรียงลำดับข้อที่มีการเสนอแนะมากที่สุด 3 ลำดับ ได้แก่ หน่วยงานที่รับผิดชอบควรเตรียมวิทยากรที่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรเป็นอย่างดี และสามารถเผยแพร่ อธิบายให้กับครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการ

จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ได้อย่างเป็นระบบ รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดอบรมให้ความรู้แก่ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญของหลักสูตรอย่างต่อเนื่องทุกปี และโรงเรียนต้องเตรียมเอกสารประกอบหลักสูตรให้พร้อม ตามลำดับ

ตารางที่ 14 ข้อเสนอแนะต่อปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมืองจังหวัดยะลา ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร

ที่	ข้อเสนอแนะด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร	ความถี่
1	ควรนำหลักสูตรที่จัดทำขึ้นนำไปปฏิบัติจริง	23
2	ควรมีแผนการใช้หลักสูตรที่ชัดเจน และปฏิบัติจริงตามแผนที่กำหนด	18
3	ควรศึกษาวิธีการใช้หลักสูตรให้เข้าใจ ก่อนนำไปปฏิบัติ และต้องยึดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นสำคัญ	14
4	แผนการจัดการเรียนรู้ต้องมีองค์ประกอบที่กำหนดไว้และต้องมีการประเมินก่อนนำไปใช้	11
5	ควรจัดหาสื่อ/นวัตกรรมที่มีความทันสมัยตามสภาพของสังคมปัจจุบัน พร้อมทั้งจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้	9
6	ควรจัดหน่วยการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้	4
7	ควรจัดชั่วโมงสอนของครูให้เหมาะสม เพื่อให้มีเวลาเตรียมสอน	3
8	ควรนำบันทึกผลหลังการสอนมาปรับปรุงและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้	1

จากตารางที่ 14 ข้อเสนอแนะต่อปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา ด้านจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร โดยเรียงลำดับข้อที่มีการเสนอแนะมากที่สุด 3 ลำดับ ได้แก่ ควรนำหลักสูตรที่จัดทำขึ้นนำไปปฏิบัติจริง รองลงมาคือ ควรมีแผนการใช้หลักสูตรที่ชัดเจนและปฏิบัติจริงตามแผนที่กำหนด และควรศึกษาวิธีการใช้หลักสูตรให้เข้าใจ ก่อนนำไปปฏิบัติและต้องยึดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นสำคัญ และ แผนการจัดการเรียนรู้ต้องมีองค์ประกอบที่กำหนดไว้และต้องมีการประเมินก่อนนำไปใช้ ตามลำดับ

ตารางที่ 15 ข้อเสนอแนะต่อปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียน
เอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา
ด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตร

ที่	ข้อเสนอแนะการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตร	ความถี่
1	ควรมีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ	23
2	ควรมีการปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง สม่าเสมอ	14
3	ควรมีคณะกรรมการการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างชัดเจน	10
4	ควรรนำผลการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตรมาสรุป ชี้แจง สัมมนาแก่ครูให้ทราบผลโดยทั่วกัน	7
5	ควรให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น ชุมชน สพม./สพฐ. มีส่วนร่วมในการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตร	6
6	ผู้นิเทศจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในหลักสูตรที่นิเทศเป็นอย่างดี	5
7	ควรมีแผน หรือแนวทางการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตร ที่ชัดเจนเป็นระบบ	3
8	ควรมีสื่อ เทคโนโลยีใหม่ๆ ในการนิเทศ	2
9	ควรจัดรูปแบบการประเมินภายในอย่างเป็นระบบ และประเมินจริง	2

จากตารางที่ 15 ข้อเสนอแนะต่อปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา ด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตร โดยเรียงลำดับข้อที่มีการเสนอแนะมากที่สุด 3 ลำดับ ได้แก่ ควรมีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ รองลงมาคือ ควรมีการปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง สม่าเสมอ และควรมีคณะกรรมการการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างชัดเจน ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลของการศึกษาค้นคว้าอิสระและข้อเสนอแนะเรื่องปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา ผู้ค้นคว้าอิสระ ได้สรุปผลการค้นคว้าอิสระ ส่วนรายละเอียดจะกล่าวตามลำดับดังนี้

วัตถุประสงค์ของการค้นคว้าอิสระ

การค้นคว้าอิสระเรื่อง ปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา จำแนกตามวุฒิการศึกษา ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน
3. เพื่อประมวลข้อเสนอแนะต่อปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา

วิธีดำเนินการค้นคว้าอิสระ

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระครั้งนี้ เป็นครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2554 จำนวน 296 คน โดยใช้สูตรยามานะ (Yamane ; อ้างถึงใน ผ่องศรี วาณิชยศกุลวงศ์, 2546 : 104) เพื่อกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างแล้วใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยการเทียบสัดส่วนประชากรตามจังหวัดที่ปฏิบัติงาน แล้วใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยที่ผู้ค้นคว้าอิสระสร้างขึ้นจากแนวคิดทั้งที่เป็นเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย วุฒิกการศึกษา ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา จำนวน 52 ข้อ จำแนกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

2.1 ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร	จำนวน 21 ข้อ
2.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร	จำนวน 21 ข้อ
2.3 ด้านการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตร	จำนวน 10 ข้อ

แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ต (Likert's Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ และได้ทำการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบัค (Cronbach ; อ้างถึงในพวงรัตน์ ทรัพย์รัตน์, 2540 : 125) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .94

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended Form) เพื่อประมวลข้อเสนอแนะต่อปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา ตามปัญหาการใช้หลักสูตร 3 ด้าน คือ การบริหารและบริการหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร และการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ค้นคว้าอิสระทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ผู้ค้นคว้าอิสระนำหนังสือแนะนำตัวผู้ค้นคว้าอิสระจากสำนักงานบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ส่งถึงผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา รวม 13 โรงเรียน เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้ค้นคว้าอิสระจัดส่งแบบสอบถาม จำนวน 296 ชุด ไปให้ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างและขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

3. ผู้ค้นคว้าอิสระนำแบบสอบถามที่ได้รับคืน มาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม แล้วนำผลไปจัดทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ค้นคว้าอิสระดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเมื่อได้รับข้อมูลครบถ้วนแล้ว โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อประมวลผลและหาค่าทางสถิติ โดยดำเนินการดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยวุฒิการศึกษา ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. ระดับปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา วิเคราะห์โดยวิธีการหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นรายด้านและรายข้อ แล้วนำไปแปลผลโดยใช้เกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute criteria) ตามแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 103) ซึ่งแบ่งคะแนนเป็นช่วง ๆ และมีความหมายดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51-5.00 หมายความว่า มีปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51-4.50 หมายความว่า มีปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51-3.50 หมายความว่า มีปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51-2.50 หมายความว่า มีปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.50 หมายความว่า มีปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. ทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา จำแนกตามวุฒิการศึกษา ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยการวิเคราะห์ค่าเอฟ (F-test) ด้วยทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) หากพบว่ามีความแตกต่างทางสถิติจะทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Test) แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางพร้อมคำบรรยาย

4. ข้อเสนอแนะต่อปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ (Frequency)

สรุปผลการค้นคว้าอิสระ

ผลการค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ สามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวน 233 คน คิดเป็นร้อยละ 78.0 ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 69.6 และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 5 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53.4

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการค้นคว้าอิสระสรุปได้ดังนี้

2.1 ปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา โดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากจำนวน 1 ด้านคือ ด้านการนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร และอยู่ในระดับปานกลางจำนวน 2 ด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปยังน้อยสุดดังนี้ ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร

2.2 ปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากจำนวน 3 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลางจำนวน 19 ข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากไปยังน้อยสุด ดังนี้ การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของชุมชน ท้องถิ่นเพื่อใช้ประกอบในการเตรียมและพัฒนาบุคลากรเพื่อการใช้หลักสูตร รองลงมา ได้แก่ การจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความตระหนักถึงความสำคัญและจำเป็นในการใช้หลักสูตรแก่ครูและบุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้อง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การจัดครูเข้าสอนโดยพิจารณาจากความสนใจและความถนัด

2.3 ปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากจำนวน 1 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลางจำนวน 20 ข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มี

ค่าเฉลี่ยมากไปอย่างน้อยสุด ดังนี้ คือ การจัดทำคำอธิบายรายวิชา มีการกำหนดสาระการเรียนรู้ สอดคล้องกับตัวชี้วัดของหลักสูตร รองลงมาได้แก่ การนำผลที่ได้จากการประเมินการจัดการเรียนรู้มาวิเคราะห์และปรับปรุงการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมอย่างสม่ำเสมอ

2.4 ปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ด้านการนิเทศ ติดตาม และ ประเมินผลการใช้หลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ใน ระดับมากจำนวน 4 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลางจำนวน 6 ข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ย มากไปอย่างน้อยสุด ดังนี้ คือการจัดระบบและกระบวนการนิเทศและติดตามการใช้หลักสูตรอย่าง ต่อเนื่อง รองลงมาได้แก่ การนำผลการดำเนินงาน รวมทั้งปัญหาข้อเสนอแนะต่างๆ มาใช้เป็น ข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนปรับปรุงหรือพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อย ที่สุดคือ การสรุปผลการดำเนินงาน/โครงการ/กิจกรรมที่เกี่ยวกับการใช้หลักสูตร

2.5 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครู โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.6 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครู โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.7 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครู โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดยะลา จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Test) พบว่า ครูที่มี ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 5 ปี กับครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 5 – 10 ปี และ มากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีทัศนะต่อปัญหาการบริหารหลักสูตรแตกต่างกัน เมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีทัศนะต่อปัญหาการบริหาร หลักสูตรด้านการบริหารและบริการหลักสูตร และด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการใช้ หลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ด้วยวิธีการ ของเชฟเฟ (Scheffe's Test) พบว่า ในสองด้านนี้ ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อย กว่า 5 ปี มีปัญหาการบริหารหลักสูตรมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 5 – 10ปี และ มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

3. ผลการประมวลข้อเสนอแนะต่อปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ในแต่ละด้าน สรุปได้ดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะต่อปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร โดยเรียงลำดับข้อที่มีการเสนอแนะมากที่สุด 3 ลำดับ ได้แก่ หน่วยงานที่รับผิดชอบควรเตรียมวิทยากรที่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรเป็นอย่างดี และสามารถเผยแพร่ อธิบายให้กับครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ได้อย่างเป็นระบบ รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดอบรมให้ความรู้แก่ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญของหลักสูตร อย่างต่อเนื่องทุกปี และโรงเรียนต้องเตรียมเอกสารประกอบหลักสูตรให้พร้อม ตามลำดับ

3.2 ข้อเสนอแนะต่อปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร โดยเรียงลำดับข้อที่มีการเสนอแนะมากที่สุด 3 ลำดับ ได้แก่ ควรนำหลักสูตรที่จัดทำขึ้นนำไปปฏิบัติจริง รองลงมาคือ ควรมีแผนการใช้หลักสูตรที่ชัดเจนและปฏิบัติจริงตามแผนที่กำหนด และควรศึกษาวิธีการใช้หลักสูตรให้เข้าใจ ก่อนนำไปปฏิบัติและต้องยึดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นสำคัญ และ แผนการจัดการเรียนรู้ต้องมีความสอดคล้องกับที่กำหนดไว้และต้องมีการประเมินก่อนนำไปใช้ ตามลำดับ

3.3 ข้อเสนอแนะต่อปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา ด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตร โดยเรียงลำดับข้อที่มีการเสนอแนะมากที่สุด 3 ลำดับ ได้แก่ ควรมีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ รองลงมาคือ ควรมีการปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ และควรมีคณะกรรมการการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างชัดเจน ตามลำดับ

อภิปรายผล

ผลการค้นคว้าอิสระปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดยะลา นำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์และสมมติฐาน ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาระดับปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะ ของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ในด้านต่าง ๆ 3 ด้าน คือ ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร และด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตร ผลการค้นคว้าอิสระพบว่า ปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดยะลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตรและอยู่ในระดับปานกลางจำนวน 2 ด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปยังน้อยที่สุดดังนี้ ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร

ผลการค้นคว้าอิสระดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ มะลิ ศรีชู และธีรยุทธ รัชชะ (2547 : 1) ได้ศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลการวิจัยพบว่า ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพร ทองคุดคำ (2550 : 3) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัญหาการบริหารหลักสูตรของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามทัศนะของครูวิชาการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 1 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏว่า ทุกด้านมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเช่นกันทั้งนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของทรงวุฒิ ช่วยเมือง (2552 : ง) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยด้านการเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตรมีระดับค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นมากกว่าด้านอื่น และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิรวรรณ ยาชะรัต (2553 : 3) ได้ศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของครูในโรงเรียนต้นแบบ จังหวัดปัตตานี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของครูในโรงเรียนต้นแบบจังหวัดปัตตานี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มนพัทธ์ ทองนวม (2554 : 3) ที่ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางพัฒนาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษากาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี โดยรวมและรายด้าน อยู่ใน ระดับปานกลาง

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลาได้รับการอบรม ประชุมและสัมมนา เกี่ยวกับหลักสูตรในเชิงทฤษฎีมากกว่าในเชิงปฏิบัติ จึงทำให้ครูไม่สามารถนำความรู้ไปสู่การ ปฏิบัติจริงได้ ส่งผลให้ครูมีทักษะต่อปัญหาการบริหารหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่ง สุนีย์ ภูพันธ์ (2546 : 227-230) ได้กล่าวว่า การประชุมเชิงปฏิบัติการจะทำให้ครูเข้าใจหลักสูตรจน สามารถปฏิบัติการสอนได้ การลงมือฝึกปฏิบัติจริงจะทำให้ครูเห็นภาพรวมและเกิดความมั่นใจ ในการสอน หรือโรงเรียนบางแห่ง ยังไม่ได้พัฒนาครูหรือบุคลากรให้เกิดความรู้ ความเข้าใจใน เรื่องหลักสูตรอย่างทั่วถึงทำให้ครูหรือบุคลากรไม่เข้าใจ หรือไม่ชัดเจนในบางเรื่องทำให้ปัญหา การใช้หลักสูตรในด้านการจัดทำหลักสูตรและด้านการใช้หลักสูตรมีปัญหามากกว่าด้านอื่น ๆ ซึ่ง ชำรง บัวศรี (2542 : 305-311) ได้กล่าวว่า ครูนับได้ว่าเป็นบุคคลสำคัญที่สุดที่จะทำให้เกิดการ เปลี่ยนแปลงหลักสูตรประสบผลสำเร็จหรือล้มเหลว ดังนั้นก่อนที่จะนำหลักสูตรไปใช้ ผู้ที่ รับผิดชอบจะต้องเตรียมครูให้พร้อมทั้งในด้านความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร ทักษะใน การใช้หลักสูตร และ เจตคติอันพึงมีต่อหลักสูตร การเตรียมครูผู้สอนอาจทำได้หลายวิธี เช่น การจัดประชุมสัมมนาเพื่อสร้างความเข้าใจในเรื่องนโยบาย จุดมุ่งหมายของการศึกษา จุดหมาย ของหลักสูตร โครงสร้าง รูปแบบ และข้อกำหนดต่าง ๆ ของหลักสูตร การอบรมเพื่อให้เกิด ความรู้ความเข้าใจเฉพาะเรื่อง การประชุมปฏิบัติการเพื่อฝึกทักษะที่จำเป็น เช่น การจัดทำหน่วย การเรียนการสอน วิธีสอน การใช้สื่อการเรียนการสอนและการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ เป็นต้น

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทั้ง 3 ด้าน ผลการค้นคว้าอิสระพบว่า

1.1 ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อ พิจารณารายข้อพบว่า การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของชุมชน ท้องถิ่นเพื่อ ใช้ประกอบในการเตรียมและพัฒนาบุคลากรเพื่อการใช้หลักสูตรมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ การจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความตระหนักถึงความสำคัญและจำเป็นในการใช้หลักสูตรแก่ ครูและบุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้องส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การจัดครูเข้าสอนโดยพิจารณา จากความสนใจและความถนัด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรรณจิต บิลโอะ (2550 : 3) ที่ได้ ศึกษาปัญหาการบริหารหลักสูตรเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้สองภาษา (ไทย – มลายู) ในระดับปฐมวัย

ตามทัศนะของผู้บริหารและครูโรงเรียนนำร่องสามจังหวัดชายแดนใต้ พบว่า ระดับปัญหาการบริหารหลักสูตรเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้สองภาษา (ไทย – มลายู) ในระดับปฐมวัยตามทัศนะของผู้บริหารและครูโรงเรียนนำร่องสามจังหวัดชายแดนใต้ ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง รวมถึง ผลการวิจัยของ สันทัด น้อมกลาง (2551 : ง) ได้ศึกษาปัญหาในการดำเนินงานบริหารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครราชสีมา เขต 7 พบว่า ในภาพรวมมีปัญหายุ่งยากอยู่ในระดับปานกลางและสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิรวรรณา ยาชะรัต (2552 : 122) ที่ได้ศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของครูในโรงเรียนต้นแบบ จังหวัดปัตตานี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง อีกทั้งยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วาริ พงษ์ราศรี (2554 : ง) ที่ได้ศึกษาปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 พบว่า ระดับปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 โดยภาพรวมมีปัญหายุ่งยากอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการค้นคว้าอิสระเป็นเช่นนี้ ผู้ค้นคว้าอิสระเห็นว่าอาจเป็นเพราะบุคลากรในโรงเรียนและชุมชนไม่ได้ร่วมมือกันอย่างจริงจังในการศึกษาปัญหาและความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรไม่มากเท่าที่ควร อีกทั้งอาจยังไม่ตระหนักถึงความสำคัญของหลักสูตร หรือมีเจตคติที่ไม่ดีต่อหลักสูตร จึงทำให้ปัญหาด้านนี้อยู่ในระดับปานกลาง ดังที่ ชำรง บัวศรี (2542 : 305-311) ได้กล่าวว่า ก่อนที่จะนำหลักสูตรไปใช้ ผู้ที่รับผิดชอบจะต้องเตรียมครูให้พร้อม จะต้องทำความเข้าใจให้ผู้สอนมีเจตคติที่ดีต่อหลักสูตร เห็นว่าเป็นหลักสูตรที่จะส่งเสริมความก้าวหน้าของการศึกษาและสามารถตอบสนองนโยบายการศึกษาได้ การมีเจตคติที่ดีต่อหลักสูตรจะเป็นแรงผลักดันให้ผู้สอนมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ของตน ซึ่ง สมนึก ธาตุทอง (2548 : 267) ได้กล่าวว่า การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา โดยการสร้างความตระหนักให้บุคลากร ซึ่งประกอบด้วย คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง ชุมชน นักเรียน เพื่อให้เห็นความสำคัญความจำเป็นที่ต้องร่วมมือกันบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา โดย 1) สำรวจสภาพปัจจุบันของบุคลากร ออกแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) จัดทำเอกสารประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน 3) ประชุมชี้แจง/ประชุมปฏิบัติการ เพื่อทำความเข้าใจการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ 4) ศึกษา คู่มือจากแหล่งความรู้ที่หลากหลาย สื่อ เอกสาร

1.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การจัดทำคำอธิบายรายวิชา มีการกำหนดสาระการเรียนรู้ สอดคล้องกับตัวชี้วัดของหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ การนำผลที่ได้การประเมิน การจัดการเรียนรู้มาวิเคราะห์และปรับปรุงการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ ส่วนข้อที่มีค่าน้อยที่สุดคือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมอย่างสม่ำเสมอ ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ มะลิ ชูศรี และธีรยุทธ รัชชะ (2547 : 90) ที่ได้ศึกษาปัญหาการใช้ หลักสูตรสถานศึกษาของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า ด้านการ ดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า รายการที่มีปัญหามากที่สุดคือ การจัดบรรยากาศในห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ สอดคล้องกับ วิมลรัตน์ ปาสาบุตร (2551 : 109) ที่ได้ศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 พบว่า ด้านการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับ งานวิจัยของปรีชา ยาชะ รัต (2552 : 117) ที่ได้ศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มของครูในโรงเรียนสอง ระบบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 2 พบว่า ระดับปัญหาการใช้หลักสูตร อิสลามศึกษาแบบเข้มด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อ พิจารณารายข้อพบว่า ครูมีปัญหาการใช้หลักสูตรอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยส่งเสริมให้ ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้มีปัญหามากกว่าข้ออื่นๆ อีกทั้งยัง สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัมดี บุญอ (2556 : ง) ได้ศึกษาสภาพปัญหาการบริหารหลักสูตรอิสลาม ศึกษาแบบเข้มในโรงเรียนสองระบบ ตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 พบว่า สภาพปัญหาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มใน โรงเรียนสองระบบตามทัศนะของครู ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาราย ด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

ผลการค้นคว้าอิสระเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจาก ครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ส่วนใหญ่จะเป็นครูที่เพิ่งสำเร็จ การศึกษา มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานไม่มากเท่าที่ควร ครูผู้สอนบางคนจึงมีความรู้ความ เข้าใจในหลักสูตรไม่ชัดเจน ทำให้การกำหนดสาระการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับตัวชี้วัด และยัง ขาดทักษะจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ไม่ปรับเปลี่ยนวิธีการสอนใหม่ให้สอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และนโยบายการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกองการศึกษา กรมวิชาการ (2546 : 4) ที่รายงานการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา พบว่า สภาพปัญหาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ครูมีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรไม่ชัดเจน มีภาระงานพิเศษมาก ขาดผู้เทศนิเทศที่มีความรู้ความชำนาญและประสบการณ์ในการนิเทศ ครูไม่เข้าใจสาระการเรียนรู้ การจัดแผนบูรณาการ การจัดกิจกรรมไม่หลากหลายและนักเรียนไม่ได้เลือกเรียนตามความสนใจ และสอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2552 : 25-26) ได้กล่าวว่า ครูต้องมีหลักการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ ตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยยึดหลักว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด เชื่อว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ยึดประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียน กระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง เน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้และคุณธรรม

1.3 ด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตร ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การจัดระบบและกระบวนการนิเทศและติดตามการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่องมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ การนำผลการดำเนินงาน รวมทั้งปัญหาข้อเสนอแนะต่างๆ มาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนปรับปรุงหรือพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การสรุปผลการดำเนินงาน/โครงการ/กิจกรรมที่เกี่ยวกับการใช้หลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วารี พงษ์ราศี (2554 : 60) ที่ได้ศึกษาปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 พบว่า ด้านการกำกับ ดูแลคุณภาพ ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีปัญหามากที่สุด คือ การดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการบริหารจัดการหลักสูตรอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง ครบวงจร รองลงมาได้แก่ การนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตร และงานวิชาการภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิรรรณ าชะรัต (2553 : 123) ที่ได้ศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของครูในโรงเรียนต้นแบบ จังหวัดปัตตานี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ด้านการนิเทศและติดตามผลมีปัญหาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ มนพัทธ ทองนวม (2554 : 86) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางพัฒนาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี ด้านการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งการนำผลนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตรในการวางแผนเพื่อปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษามีปัญหามากที่สุด และยังคงคล้องกับงานวิจัยของ อัสมะ สะแลแม (2555 : 117) ที่ได้ศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา 15 พบว่า ด้านการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่า ครูมีปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องมีปัญหามากกว่าข้ออื่นๆ

ผลการค้นคว้าอิสระเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจาก การนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตรเป็นการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างครู ผู้บริหารและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ในการที่จะพัฒนา แก้ไขหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ เห็นได้จากการดำเนินงานแต่งตั้ง คณะกรรมการการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการบริหารจัดการหลักสูตร ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพของผู้เรียน แต่ยังไม่ได้รับความร่วมมือหรือการประสานงานที่ดีจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเท่าที่ควร เนื่องด้วยภาระงานของทุกฝ่ายมีมาก โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษา ที่มักจะมีภารกิจอบรม ประชุม ศึกษาดูงานนอกสถานที่ รวมทั้งสถานศึกษาเองที่ต้องจัดกิจกรรมต่างๆที่ส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ กีฬา และกิจกรรมอื่นๆ ตามนโยบายหน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้ง ไม่สามารถดำเนินการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตรได้ตามกำหนดการ ส่งผลให้กระบวนการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตรไม่เป็นไปตามระบบ และต่อเนื่อง

ดังที่ สุนีย์ ภูพันธ์ (2546 : 234-238) ได้กล่าวถึง การนิเทศและติดตามการใช้หลักสูตรในโรงเรียนว่า การนิเทศมีความจำเป็นอย่างยิ่งในวงการศึกษ เพื่อเป็นการช่วยปรับปรุงการเรียนการสอน การนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรในระหว่างการใช้หลักสูตรนั้น หน่วยงานส่วนกลางในฐานะผู้พัฒนาหลักสูตรควรจัดส่งเสริมเจ้าหน้าที่ไปให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรเพิ่มเติม และติดตามผลการใช้หลักสูตรในโรงเรียนว่าได้ดำเนินการด้วยความถูกต้องหรือไม่ มีปัญหาใดเกิดขึ้นหรือไม่ หากมีปัญหาจะได้แก้ไขให้ลุล่วงไปสำหรับหน่วยงานในระดับท้องถิ่นอาจดำเนินการให้คำปรึกษาแนะนำและช่วยเหลือแก่ครูผู้ใช้หลักสูตรให้ดำเนินการใช้หลักสูตรอย่างถูกต้อง ทั้งยังขาดการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ (2553 : 68-70) ได้กล่าวว่า การ

นิเทศ ติดตามการใช้หลักสูตร เป็นกระบวนการสำคัญที่สถานศึกษาใช้ในการควบคุมคุณภาพ โดยใช้เทคนิควิธีการที่หลากหลาย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการติดตาม สถานศึกษาควร จัดให้มีแผนนิเทศ กำกับ ติดตาม การใช้หลักสูตรอย่างเป็นระบบ ดำเนินการให้กระบวนการ นิเทศเป็นวัฒนธรรมในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา บนพื้นฐานความรู้สึ กที่เป็นกัลยาณมิตร มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน โดยดำเนินการดังนี้ 1) ร่วมกันกำหนด ความต้องการในการรับการนิเทศ หรือกำกับ ติดตาม เพื่อเฝ้าระวังมิให้คุณภาพการจัดทำและใช้ หลักสูตรเกิดปัญหา อุปสรรคและส่งผลกระทบต่อคุณภาพผู้เรียน 2) สร้างความเข้าใจและ ทัศนคติเกี่ยวกับการนิเทศ ติดตามการใช้หลักสูตรในเชิงบวกแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา ว่า มิได้เป็นกระบวนการจับผิด แต่เป็นกระบวนการดูแล ช่วยเหลือ เพื่อให้การใช้หลักสูตรที่มี คุณภาพและประสิทธิภาพ 3) กำหนดข้อตกลงเพื่อการขับเคลื่อน การนิเทศติดตามร่วมกัน และ มีแผนการดำเนินการอย่างชัดเจน เป็นรูปธรรม และ 4) ผู้บริหารสถานศึกษาต้องดำเนินการให้ มีการนิเทศ ติดตาม อย่างเป็นระบบ ครบวงจร ทั้งในระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา อย่าง ต่อเนื่องและครอบคลุม

2. วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตาม ทัศนะของครู โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา จำแนกตาม วุฒิการศึกษา ขนาบของ โรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

2.1 สมมติฐานข้อที่ 1 ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีทัศนะต่อปัญหาในการบริหาร หลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกัน ผลการค้นคว้าอิสระพบว่า ปัญหาการบริหารหลักสูตร สถานศึกษาตามทัศนะของครู โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดยะลา จำแนกตาม วุฒิการศึกษา ภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่ สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพร ทองดูลำ (2550 : 3) ที่ ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัญหาการบริหารหลักสูตรของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามทัศนะของครูวิชาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมี ทัศนะต่อระดับปัญหาการบริหารหลักสูตรไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พ. เพ็ชรรัตน์ (2552: 98) ที่ได้ศึกษาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาของผู้บริหาร สถานศึกษา ตามทัศนะของครูสอนศาสนาอิสลามในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาปัตตานี เขต 2 พบว่า การบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาตาม ทัศนะของครูสอนศาสนาอิสลามในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 2 ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

ผลการค้นคว้าอิสระเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจาก ครูที่มีวุฒิการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นระดับปริญญาตรี ประกาศนียบัตรบัณฑิต หรือ ปริญญาโท ก่อนที่โรงเรียนจะนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ไปใช้ในโรงเรียนได้นั้น หน่วยงานต้นสังกัดจะต้องพัฒนาครูหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องโดยการจัดประชุม อบรม มอบหมายนโยบายหรือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับหลักสูตรให้กับครูหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องทราบ รับรู้โดยทั่วกัน

ดังที่ กระทรวงศึกษาธิการ (2553 : 65-67) กล่าวว่า การพัฒนาบุคลากรมีความสำคัญมากต่อการพัฒนาหลักสูตรและใช้หลักสูตร ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาและใช้หลักสูตรแบบอิงมาตรฐานให้ประสบความสำเร็จ สถานศึกษาจะต้องพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง เน้นการสร้างความรู้เข้าใจแก่ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้ปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ในการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ รวมทั้งการวัดประเมินผลโดยมีมาตรฐานและตัวชี้วัดเป็นเป้าหมาย โดยมีแนวทางในการพัฒนาบุคลากร คือ 1) มอบหมายให้มีคณะทำงานด้านการพัฒนาบุคลากร ซึ่งต้องดำเนินงานและมีบทบาทในเรื่องนี้อย่างจริงจัง และต่อเนื่อง 2) ประเมินความต้องการ ความจำเป็นในการพัฒนาบุคลากร และวางแผนการพัฒนาบุคลากรให้เป็นรูปธรรมทั้งแผนระยะสั้นและแผนระยะยาว 3) ดำเนินการพัฒนาบุคลากรตามแผน ซึ่งอาจดำเนินการได้ในหลายลักษณะ เช่น การประชุม สัมมนา การอบรมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน โดยเฉพาะเน้นการพัฒนาครูผู้สอน ซึ่งเป็นตัวจักรที่สำคัญที่สุดในการนำหลักสูตรไปใช้ ครูจะต้องสามารถจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตร และการเลือกวิธีการสอนที่เหมาะสม สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยสำคัญที่จะส่งผลให้การนำหลักสูตรไปใช้บรรลุเป้าหมาย 4) ส่งเสริม สนับสนุนให้มีมุมหรือศูนย์รวมความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้แบบอิงมาตรฐาน เพื่อการศึกษา ค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเอง และ 5) ส่งเสริมให้ครูได้มีโอกาสเข้าอบรม แลกเปลี่ยนความรู้อย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารจะต้องเป็นที่ปรึกษาของครูในกรณีที่มีปัญหาทางด้านวิชาการหรือบริหารจัดการ และควรจัดให้มีการประชุมเพื่อแก้ปัญหา ตลอดจนแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแสวงหาวิธีการใช้หลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ จากการดำเนินการดังกล่าวข้างต้น ส่งผลให้ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีปัญหาในการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ไม่แตกต่างกัน

2.2 สมมติฐานข้อที่ 3 ครูที่สอนในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีทัศนะต่อปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา แตกต่างกัน ผลการค้นคว้าอิสระพบว่า ปัญหาการบริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา จำแนกตาม ขนาดของโรงเรียน ภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่สอดคล้องกับงานวิจัยของ นวีวรรณ มุตะกร (2551 : ง) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 พบว่า ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก และขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนิน มานี (2552 : 66) ที่ได้วิจัยเรื่อง กระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 3 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก และขนาดใหญ่ โดยภาพรวมมีรายชั้นและมีกระบวนการบริหารหลักสูตรไม่มีความแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุดม มะชะรา (2548 : ง) ได้วิจัยเรื่อง การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 4 พบว่า สภาพการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภารัตน์ ชนะมาร (2550 : ง) ได้วิจัยเรื่อง สภาพ ปัญหาและผลสำเร็จในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 พบว่า การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาจำแนกตามขนาดของโรงเรียน มีสภาพปัญหา โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ผลการค้นคว้าอิสระเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากหลักสูตรสถานศึกษาเป็นหลักสูตรที่แต่ละโรงเรียนต้องจัดทำขึ้นเอง โดยต้องสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนและชุมชน หลักสูตรสถานศึกษาจึงมีความเหมาะสมเฉพาะแต่ละโรงเรียน จึงทำให้ทัศนคติต่อปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของครูจำแนกตามขนาดของโรงเรียนไม่แตกต่างกัน ดังที่รัชชัช ชัยจิรฉายากุล, ปราณี สังขตะวรรณ และประภาพรรณ เอี่ยมสุภายิต (2545 : 4-5) กล่าวว่า สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะต้องจัดทำสาระในรายละเอียดตามกรอบของหลักสูตรแกนกลางและจัดทำหลักสูตรอื่นบางส่วนเพิ่มเติม เพื่อสนองความต้องการของผู้เรียนและความต้องการของท้องถิ่นนั้น ๆ ดังนั้นบทบาทของสถานศึกษาโดยเฉพาะผู้บริหารและคณะครูจะต้องรับผิดชอบงานทางด้านการจัดทำรายละเอียดของหลักสูตรในทุกเนื้อหาสาระเพิ่มเติม เพื่อให้หลักสูตรตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนและท้องถิ่นให้มากที่สุด

2.3 สมมติฐานข้อที่ 3 ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีทัศนคติต่อปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา แตกต่างกัน ผลการค้นคว้าอิสระพบว่า ปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงาน

การศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา จำแนกตาม ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานการศึกษา ภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ รอชิดะ ดาโต๊ะ (2553 : 3) ที่ได้ศึกษาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของครูวิชาการในระดับ การศึกษาภาคบังคับ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 1 พบว่า ครูวิชาการที่มี ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาโดยภาพรวมและราย ด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และเมื่อนำไปทดสอบความแตกต่างเป็น รายคู่พบว่า ครูวิชาการที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 5 – 10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป มี การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาสูงกว่าครูวิชาการที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี ในทุก ด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิรดา โชติช่วง (2553 : 89) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาปัญหาการใช้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนต้นแบบในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 พบว่า ปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของ โรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จำแนกตาม ประสบการณ์ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)

ผลการค้นคว้าอิสระเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจาก การจะบริหารหลักสูตรให้เกิดผลดีได้ นั้น ผู้บริหารหลักสูตรต้องมีการเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตรด้านต่างๆ เช่น ด้านการ เตรียมความพร้อมด้านเอกสารประกอบหลักสูตร ดังที่ กรมวิชาการ (2545 : 6) ได้จัดทำเอกสาร ประกอบหลักสูตร 6 รายการให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารหลักสูตรได้ศึกษาและทำความเข้าใจ และด้านการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร ดังที่ สงัด อุทรานนท์ (2532 : 24) ได้กล่าวว่า การ เตรียมความพร้อมด้านบุคลากรเป็นงานที่สำคัญมาก ก่อนที่จะนำหลักสูตรไปใช้ควรจะได้ให้ ความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากรผู้ใช้หลักสูตรให้เข้าใจ จุดหมาย หลักการ โครงสร้าง แนว ทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดผล ประเมินผล ซึ่งการเตรียมความพร้อม บุคลากรควรประกอบด้วยการสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร และการที่จะให้การ เรียนการสอนบรรลุเป้าหมาย โรงเรียนควรจะมีการเตรียมครูด้วยวิธีการที่หลากหลาย อาทิเช่น การประชุมชี้แจง การจัดสัมมนาให้ความรู้ด้านวิชาการ การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ การสาธิต การสอน การทำกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้(Knowledge Management)การจัดอุปกรณ์และสื่อ การจัดการเรียนรู้ และการจัดให้มีการศึกษาดูงานโรงเรียนอื่นๆ เพื่อเปิดโอกาสให้ครูได้มี ประสบการณ์มากขึ้น ทำให้ครูที่มีอายุการทำงานมากกว่า จะมีโอกาสได้สั่งสมประสบการณ์ ทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจ มีทักษะและเทคนิคในการจัดการเรียนรู้และมีความชำนาญในการ ใช้หลักสูตรมากกว่าครูที่มีอายุการทำงานน้อยกว่า ส่งผลให้ครูที่มีประสบการณ์ในการ

ปฏิบัติงานต่างกัน มีปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 แตกต่างกัน

3. วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะต่อปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา ผลการค้นคว้าอิสระพบว่า

3.1 ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร ผู้บริหารสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดให้มีการอบรมและให้ความรู้แก่ครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร และเพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญของหลักสูตร แต่ยังคงขาดความต่อเนื่องและไม่ครอบคลุม รวมทั้งยังขาดความพร้อมในเรื่องการจัดเตรียมเอกสารประกอบหลักสูตร

3.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร ครูควรศึกษาวิธีการใช้หลักสูตรให้เข้าใจ ดำเนินการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้มีองค์ประกอบที่ครอบคลุมตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และต้องมีการประเมินก่อนนำไปใช้ ที่สำคัญที่สุดคือ ต้องนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จริง

3.3 ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร ผู้บริหารควรแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรให้ชัดเจน เพื่อให้ดำเนินการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ และควรมีการปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง สมำเสมอ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการค้นคว้าอิสระแก้ปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการค้นคว้าอิสระไปใช้

จากผลการค้นคว้าอิสระที่พบว่า ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความแตกต่างกันเป็นข้อค้นพบที่น่าจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหา ปรับปรุงและพัฒนาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ผู้ค้นคว้าอิสระมีข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาแต่ละด้านดังนี้

1.1 ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร : ควรศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น เพื่อใช้ประกอบในการเตรียมและพัฒนาบุคลากรเพื่อการใช้หลักสูตร จัดกิจกรรมที่เสริมสร้างให้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของการใช้หลักสูตร พร้อมทั้งจัดสรรงบประมาณสนับสนุนเพื่อใช้ในการบริการสื่อการจัดการเรียนรู้และวัสดุอุปกรณ์ประกอบหลักสูตร

1.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร : ควรส่งเสริม สนับสนุนให้ครูได้ศึกษา มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ให้เข้าใจก่อนจัดทำคำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องเหมาะสมกับผู้เรียน พร้อมทั้งนำผลที่ได้จากการประเมินผลการจัดการเรียนรู้มาวิเคราะห์และปรับปรุงการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ

1.3 ด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตร: ควรจัดให้มีการดำเนินการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างเป็นระบบ ครบวงจร ทั้งในระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา อย่างต่อเนื่องและครอบคลุม โดยกำหนดรูปแบบเพื่อการดำเนินการนิเทศ ติดตาม ร่วมกัน ส่งเสริมการนิเทศซึ่งกันและกัน มีแผนการดำเนินการอย่างชัดเจน เป็นรูปธรรม และนำผลการดำเนินงาน รวมทั้งปัญหา ข้อเสนอแนะต่าง ๆ มาใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนปรับปรุงหรือพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการค้นคว้าอิสระครั้งต่อไป

จากผลการศึกษาค้นคว้าอิสระ ปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา หากผู้สนใจจะทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว ผู้ค้นคว้าอิสระขอเสนอแนะดังนี้

2.1 ควรศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาการบริหาร หลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดยะลา

2.2 ควรวิจัยเชิงคุณภาพเรื่องปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อจะได้ทราบข้อมูลเชิงลึกและสามารถนำผลการวิจัยมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

บรรณานุกรม

- กมล ภูประเสริฐ. (2544). การบริหารงานวิชาการภายในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : มิตรสยาม.
- การศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา, สำนักงาน. (2552). สรุปผลการดำเนินงาน ประจำปี
งบประมาณ 2552. หจก.ยะลาการพิมพ์.
- กิดดา โชติช่วง. (2553). การศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนต้นแบบในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่จันทบุรี
เขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2543). การประเมินผลการจัดการเรียน
การสอนอิสลามศึกษาที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางและประเมินผลตามสภาพที่
แท้จริงในโรงเรียนนาร่อง 5 จังหวัดชายแดนใต้. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว สำนักงานนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา
- คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน, สำนักงาน. (2551). พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน
พุทธศักราช 2550. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ สกสค.ลาดพร้าว.
- คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน, สำนักบริหารงาน. (2553). รวบรวมระเบียบและประกาศ
ที่ออกตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พุทธศักราช 2550. กระทรวงศึกษาธิการ
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ สกสค.ลาดพร้าว.
- ฉันท ชาติทอง. (2550). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น. นครปฐม : เพชรเกษมการพิมพ์.
- ฉวีวรรณ มูลตะกร. (2551). การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน ในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- เฉลิมชัย พันธุ์เลิศ. (2551, กรกฎาคม – กันยายน). จากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2544 คู่มือหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.
วารสารวิชาการ. 11(3) : 64
- ชาร์รฟ์ สือนิ. (2545). สภาพปัจจุบัน ปัญหาและการพัฒนาการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน
เอกชนสอนศาสนาอิสลามใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษา. (2551). การบริหารงานวิชาการและการนิเทศภายในสถานศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. ปัตตานี : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

ทรงวุฒิ ช่วยเมือง. (2552). สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.

แทนใจ ศรีนอก. (2550). การศึกษาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครูโรงเรียนประถมศึกษา
กลุ่มลุ่มพินีสังกัดกรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาธุรกิจการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

รัชชัย ชัยจิรฉายากุล, ปราณี สังขตะวรรณ และประภาพรรณ เอี่ยมสุภชาติ. (2545).

หลักสูตรสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์.

ธำรง บัวศรี. (2542). ทฤษฎีหลักสูตร. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ธนรัชการพิมพ์.

ธีระ รุญเจริญ. (2550). ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา.
พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ข้าวฟ่าง.

น้ำค้าง โตจินดา. (2549). ปัญหาและแนวทางการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น
พื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี.
วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยบูรพา.

นิตยา เปลื้องนุช. (2554). การบริหารหลักสูตร. ขอนแก่น : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

นิรวรรณ ยาชะรัต. (2553). ปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลาง
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของครูในโรงเรียนต้นแบบ จังหวัดปัตตานี
สังกัด สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

บุญเลี้ยง ทุมทอง. (2553). การพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ : แอคทีฟ พริน.

ปฏิรูปการศึกษา,สำนักงาน. (2544). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542.
พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

ประสาธ เนืองเฉลิม. (2553). หลักสูตรการศึกษา. มหาสารคาม : สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม.

ปรีชา ยาชะรัต. (2552). ปัญหาการใช้หลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มของครูในโรงเรียนสองระบบสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2543). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

ผ่องศรี วาณิชย์สุภวงศ์. (2546). ระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. ปัตตานี :

ฝ่ายเทคโนโลยีการศึกษา สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

ผู้ตรวจราชการประจำเขตตรวจราชการที่ 12, สำนัก. (2545). คำที่ควรรู้สำหรับผู้ปฏิบัติงานในจังหวัดชายแดนภาคใต้. ยะลา. โรงพิมพ์ สตร.ที่ 12.

พ.เพียง เพ็ชรรัตน์. (2552). การบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูสอนศาสนาอิสลามในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 2. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัย สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

พนัส หันนาคินทร์. (2544). หลักการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.

พรพินิจ เลือ่อวม. (2545). ปัญหาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนนำร่องการใช้หลักสูตรในสังกัดสำนักงานการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เขตพื้นที่นำปฏิรูปการศึกษาชลบุรี. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก. (19 สิงหาคม 2542).

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร.

มนพัทธ์ ทองนม. (2554). ปัญหาและแนวทางพัฒนาการใช้หลักแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

มะลิ ศรีชู และ ชีรยุทธ รัชชะ. (2547). ปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดชายแดนใต้. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัย สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

- ยุวดี ศุภรัชดาพันธ์. (2548). ปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- รอชีตะ ดาโต๊ะ. (2553). การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของครูวิชาการในระดับการศึกษาภาคบังคับ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 1. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- เลขาธิการสภาการศึกษา,สำนักงาน. (2551). กรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษาในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 . พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ ; โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2552). ข้อเสนอและนโยบายการพัฒนาการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้. สำนักนโยบายและแผนการศึกษา.
- วรรณจิต บิลโอะ. (2550). ปัญหาการบริหารหลักสูตรเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้สองภาษา (ไทย – มลายู) ในระดับปฐมวัยตามทัศนะของผู้บริหารและครูโรงเรียนนาร่องสามจังหวัดชายแดนใต้. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- วรรณ พูนแก้ว. (2546). แนวทางการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนนาร่องและเครือข่ายสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- วารี พงษ์ราษฎร์. (2554). ปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5. สารนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สำนักงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- วิชาการ, กรม. (2546 : 4). รายงานการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- _____. (2545). การเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนนาร่องการใช้หลักสูตร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

วิชาการ, กรม. (2545). เอกสารประกอบ แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา.

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว

วิลรัตน์ ปาสาบุตร. (2551). ปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2544). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

_____. (2545). แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.

_____. (2550). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

_____. แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พุทธศักราช 2551. (2553). พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตร

แห่งประเทศไทย จำกัด.

ส่งเสริมการศึกษาเอกชน, สำนักบริหารงาน. (2553). รวมระเบียบและประกาศที่ออกตาม

พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2550. กระทรวงศึกษาธิการ. โรงพิมพ์สสส.

สังัด อุทรานันท์. (2532). พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร. พิมพ์ครั้งที่ 3.

กรุงเทพฯ : มิตรสยาม.

สมนึก ธาตุทอง. (2548). เทคนิคการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา. นครปฐม : เพชรเกษม

การพิมพ์.

สมพร ทองคุดคำ. (2550). ปัญหาการบริหารหลักสูตรของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามทัศนะ

ของครูวิชาการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 1. สารนิพนธ์

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

สันติ บุญภิรมย์. (2552). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : บัณฑิตพอชท์.

สันทัต น้อมกลาง. (2551). ปัญหาในการดำเนินงานบริหารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของ

โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 5. วิทยานิพนธ์

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.

สุธรรม เชนครินทร์. (2544). การบริหารอาชีวศึกษาภาครัฐ. สงขลา : ศูนย์นิเทศอาชีวศึกษา

ภาคใต้.

- สุदारัตน์ ชนะมาร. (2550). ปัญหาและผลสำเร็จในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาใน
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 2.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สุทิน มานี. (2552). กระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหาร
สถานศึกษาและครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
นราธิวาส เขต 3. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- สุนีย์ ภูพันธ์. (2546). แนวคิดพื้นฐานการสร้างและการพัฒนาหลักสูตร. เชียงใหม่ : แสงศิลป์.
- สุริรัตน์ คำฟอย. (2549). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความสามารถในการปฏิบัติงานตามกระบวนการ
บริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาจังหวัดนครนายก.
สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อับดุลชอเมะ โต๊ะอาลิม. (2550). ปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช
2455 ในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (อิสลามศึกษา) ของวิทยาการ
อิสลามศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- อัสมะ สะแลแม. (2555). ปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 15. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตปัตตานี.
- อุไรวรรณ พวงสมบัติ. (2546). การศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนนำ
ร่องการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สังกัดสำนักงานการ
ประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก ปีการศึกษา 2545. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏพิษณุ
สงคราม.
- อุดม มะชะรา. (2548). การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาขอนแก่น เขต 4. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

เอกรินทร์ สีมหาศาล. (2545). กระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา แนวคิดสู่ปฏิบัติ.

กรุงเทพฯ : บัณฑิตโพยท์.

อัมดี บุญอ. (2556). สภาพปัญหาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มข้นในโรงเรียนสองระบบตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3. คั่นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
สถิติที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ

สถิติที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ

การค้นคว้าอิสระครั้งนี้ ผู้ค้นคว้าอิสระได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการค้นคว้าอิสระ

1.1 ค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้สูตรของโรวินลลีและแฮมเบิลตัน (Rovinelli and Hambleton, 1978 : 34-37 ; อ้างถึงใน ผ่องศรี วาณิชยกุลวงศ์, 2546 : 140)

$$\text{โดยใช้สูตร } IC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะพฤติกรรม
R หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในแต่ละข้อคำถาม
N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.2 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา หรือ Alpha Coefficient (α -Coefficient) โดยใช้สูตรของครอนบัค (Cronbach, 1990 : 204 ; อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540 : 125)

$$\text{โดยใช้สูตร } \alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum Si^2}{S^2} \right]$$

เมื่อ k หมายถึง จำนวนข้อ
 Si^2 หมายถึง ผลรวมค่าความแปรปรวนของคะแนนข้อคำถามแต่ละข้อ
 S^2 หมายถึง ความแปรปรวนของคะแนนรวมทุกข้อ

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ค่าร้อยละ (Percentage) (Guilford, 1981 : 18 ; อ้างถึงในไอพี หะยีสาแม็ง, 2552 : 120)

โดยใช้สูตร $P = \frac{f}{n}$

เมื่อ P หมายถึง ค่าร้อยละ

f หมายถึง จำนวนหรือความถี่ที่ต้องการหาค่าร้อยละ

n หมายถึง จำนวนของข้อมูล

2.2 ค่ามัชฌิมเลขคณิต (Arithmetic Mean) บางทีเรียกสั้นๆว่า “Mean” หรือค่าเฉลี่ย แทนด้วยสัญลักษณ์ $\bar{X}$ สำหรับกลุ่มตัวอย่าง เขียนได้เป็นสูตรดังนี้ (ผ่องศรี วานิชย์สุภวงค์, 2546 : 156-157)

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{n}$$

เมื่อ $\sum fx$ หมายถึง ผลรวมของค่าตัวเลขหรือค่าคะแนนแต่ละตัวคูณด้วยความถี่

n หมายถึง จำนวนทั้งหมดในกลุ่มตัวอย่าง

2.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Deviation) เขียนได้เป็นสูตรดังนี้(ผ่องศรี วานิชย์สุภวงค์ , 2546 : 159-160)

$$SD. \text{ หรือ } S = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (X_i - \bar{X})^2}{n-1}}$$

เมื่อ $\bar{X}$ หมายถึง ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

n หมายถึง จำนวนทั้งหมดในกลุ่มตัวอย่าง

X_i หมายถึง ค่าตัวเลขหรือค่าคะแนนแต่ละข้อ

2.4 ทดสอบค่าเอฟ (F-test) เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป แบบทางเดียว (One – Way Analysis of Variance) ตัวแปรอิสระที่ใช้แบ่งกลุ่มข้อมูลมีเพียงตัวเดียว เรียกว่า การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA) เขียนได้เป็นสูตรดังนี้ (ผ่องศรี วานิชย์ศุภวงศ์, 2546 : 180)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ MS_b หมายถึง Mean Square ระหว่างกลุ่ม

MS_w หมายถึง Mean Square ภายในกลุ่ม

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้ค้นคว้าอิสระมีการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffe's Test) เขียนได้เป็นสูตรดังนี้ (ผ่องศรี วานิชย์ศุภวงศ์, 2546 : 182)

$$F = \frac{(\bar{X}_1 - \bar{X}_2)^2}{MS_w (1/n_1 + 1/n_2)(k-1)}$$

เมื่อ $\bar{X}_1, \bar{X}_2$ หมายถึง ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และ 2

MS_w หมายถึง ค่า Mean Square ภายในกลุ่ม

n_1, n_2 หมายถึง จำนวนในตัวอย่างที่ 1, 2

k หมายถึง จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ภาคผนวก ข

ค่า IOC ในการค้นคว้าอิสระ

ค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content validity) ของแบบสอบถาม

แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนเอกชน
สอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา

ข้อที่	คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม $\sum R$	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
2	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
3	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
4	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
5	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
6	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
7	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
8	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
9	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
10	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
11	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
12	+1	+1	+1	+1	0	+4	0.80
13	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
14	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
15	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
16	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
17	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
18	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
19	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
20	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
21	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
22	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00

แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนเอกชน
สอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา

ข้อที่	คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม ΣR	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
23	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
24	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
25	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
26	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
27	+1	0	+1	+1	+1	+4	0.80
28	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
29	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
30	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
31	0	+1	+1	+1	+1	+4	0.80
32	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
33	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
34	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
35	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
36	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
37	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
38	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
39	+1	+1	+1	+1	0	+4	0.80
40	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
41	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
42	0	+1	+1	+1	+1	+4	0.80
43	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
44	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
45	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
46	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00

แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนเอกชน
สอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา

ข้อที่	คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม $\sum R$	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
47	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
48	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
49	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
50	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
51	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00
52	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00

ค่า IOC ในการค้นคว้าอิสระ
ค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content validity) ของแบบสอบถาม
ผลการพิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างจากผู้เชี่ยวชาญ

ปัญหา การใช้ หลักสูตร	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม $\sum R$	IOC	ผลการ พิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร								
1	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
7	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
11	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
12	1	1	1	1	0	4	0.80	ใช้ได้
13	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
14	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
15	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
16	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
17	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
18	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
19	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
20	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
21	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

ค่า IOC ในการค้นคว้าอิสระ (ต่อ)

ปัญหาการใช้หลักสูตร	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม $\sum R$	IOC	ผลการพิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร								
22	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
23	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
24	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
25	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
26	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
27	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
28	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
29	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
30	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
31	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
32	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
33	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
34	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
35	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
36	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
37	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
38	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
39	1	1	1	1	0	4	0.80	ใช้ได้
40	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
41	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
42	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้

ค่า IOC ในการค้นคว้าอิสระ (ต่อ)

ปัญหาการใช้หลักสูตร	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม $\sum R$	IOC	ผลการพิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
ด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตร								
43	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
44	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
45	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
46	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
47	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
48	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
49	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
50	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
51	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
52	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

ภาคผนวก ค

เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ

แบบสอบถามเพื่อการค้นคว้าอิสระ

เรื่อง

ปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา

คำชี้แจง

เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ เป็นแบบสอบถามมี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสำรวจรายการเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมี 3 ข้อ ประกอบด้วย วุฒิ การศึกษา ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการ บริหารและบริหารหลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร และด้านการนิเทศ ติดตามและ ประเมินผลการใช้หลักสูตร

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตาม ทัศนะของครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา

ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อและชัดเจน โดยใช้เครื่องหมายเดียวในแต่ละข้อ เพื่อให้สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการวิเคราะห์ และสรุปผลการค้นคว้าอิสระได้อย่างชัดเจน

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามจะไม่กระทบต่อการปฏิบัติงานของท่านแต่อย่างใดและเก็บรักษาไว้เป็น ความลับ และจะนำผลมาใช้เพื่อค้นคว้าอิสระครั้งนี้เท่านั้น

ขอขอบคุณเป็นอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้ค้นคว้าอิสระ

นางสาวรอปีษัต มามู

นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

ตอนที่ 1

แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

.....

1. วุฒิการศึกษา

- ☐ ปริญญาตรี
- ☐ ประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู
- ☐ ปริญญาโทหรือสูงกว่า

2. ขนาดของโรงเรียน

- ☐ ขนาดเล็ก (นักเรียนไม่เกิน 500 คน)
- ☐ ขนาดกลาง (นักเรียนตั้งแต่ 501 – 1,000 คน)
- ☐ ขนาดใหญ่ (นักเรียนเกิน 1,000 คนขึ้นไป)

3. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

- ☐ น้อยกว่า 5 ปี
- ☐ ตั้งแต่ 5 - 10 ปี
- ☐ มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2

แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา

.....

คำชี้แจง โปรดพิจารณาว่า ปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับใด แล้วทำเครื่องหมาย (/) ลง
ในช่องการปฏิบัติ ซึ่งมีระดับการให้คะแนน ดังนี้

5	หมายถึง	มีปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	มีปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ประเด็นข้อคำถาม

ที่	ปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร						
1	การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของชุมชนท้องถิ่นเพื่อใช้ประกอบในการเตรียมและพัฒนาบุคลากรเพื่อการใช้หลักสูตร					
2	การจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความตระหนักถึงความสำคัญและจำเป็นในการใช้หลักสูตรแก่ครูและบุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้อง					
3	มีการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อฝึกทักษะที่จำเป็นในการใช้หลักสูตร เช่น การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การผลิตสื่อการสอน ฯลฯ					
4	การส่งเสริมให้ครูและผู้เกี่ยวข้องเข้ารับการอบรมเรื่องหลักสูตรสถานศึกษา					
5	การจัดเวลาให้ครูไปศึกษาดูงานการใช้หลักสูตรสถานศึกษาแห่งอื่น					
6	การมีส่วนร่วมของคณะครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง ชุมชน ในการกำหนดนโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
7	การจัดหาบุคลากรในชุมชนมาเป็นวิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น					
8	ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้					
9	การมอบหมายให้ครูมีหน้าที่รับผิดชอบตามแผนงาน/โครงการ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้					
10	การจัดระบบการติดตามและรายงานผลการสอนของครูผู้สอน					
11	การจัดครูเข้าสอนโดยพิจารณาจากความรู้ความสามารถ(ตามสาขาวิชาที่จบ)					
12	การจัดครูเข้าสอนโดยพิจารณาจากความสนใจและความถนัด					

ประเด็นข้อคำถาม (ต่อ)

ที่	ปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
13	การจัดหาเอกสารหลักสูตรสำหรับครูให้เพียงพอกับความต้องการ					
14	การจัดสื่อการจัดการเรียนรู้สำหรับครูที่สะดวกแก่การนำไปใช้					
15	การส่งเสริมให้ครูจัดหาและผลิตสื่อการจัดการเรียนรู้และวัสดุอุปกรณ์ประกอบหลักสูตร					
16	การจัดสรรงบประมาณสนับสนุนเพื่อใช้ในการบริการสื่อการจัดการเรียนรู้และวัสดุอุปกรณ์ประกอบหลักสูตร					
17	การเตรียมการด้านอาคารสถานที่ เพื่อรองรับการจัดการศึกษาตามหลักสูตร					
18	การจัดแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้หลากหลายและเหมาะสมกับการเรียนรู้					
19	การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551					
20	การจัดทำโครงสร้างหลักสูตรให้สอดคล้องกับเกณฑ์ที่กำหนด					
21	การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข่าวสารเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษา					
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร						
22	การศึกษาเอกสารหลักสูตรก่อนวางแผนจัดการเรียนรู้					
23	การจัดทำคำอธิบายรายวิชา มีการกำหนดสาระการเรียนรู้ สอดคล้องกับตัวชี้วัดของหลักสูตร					
24	การกำหนดเนื้อหาสาระในแผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับคำอธิบายรายวิชา					

ประเด็นข้อคำถาม (ต่อ)

ที่	ปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
25	การจัดสัดส่วนเวลาเรียนของแต่ละระดับชั้นตามโครงสร้างของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551					
26	การจัดทำรายวิชาเพิ่มเติมสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน					
27	การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีความหลากหลาย สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียน					
28	การจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตร					
29	การวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อกำหนดแผนการจัดการเรียนรู้					
30	การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น					
31	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
32	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล					
33	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสภาพความพร้อมของผู้เรียน					
34	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมอย่างสม่ำเสมอ					
35	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นกระบวนการคิดและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้					
36	การเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา เหมาะสมกับเนื้อหาสาระที่สอน					
37	สื่อการเรียนรู้มีจำนวนเพียงพอกับผู้เรียน					
38	สื่อการเรียนรู้ที่มีอยู่ มีความทันสมัยตามสภาพของสังคมปัจจุบัน					

ประเด็นข้อคำถาม (ต่อ)

ที่	ปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
39	ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย					
40	การเลือกใช้วิธีการวัดผลและประเมินผล สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ					
41	การนำผลที่ได้การประเมินการจัดการเรียนรู้มาวิเคราะห์และปรับปรุงการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ					
42	การนำบันทึกหลังการสอนมาปรับปรุงและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้					
ด้านการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตร						
43	การจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานในการนิเทศ และติดตามผลการใช้หลักสูตร					
44	การติดตามและควบคุมการดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ					
45	การจัดระบบและกระบวนการนิเทศและติดตามการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง					
46	การดำเนินการนิเทศงานวิชาการและการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย					
46	การจัดหาสื่อ เทคโนโลยีใหม่ๆ ในการนิเทศแก่ครู เช่น โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป					
48	การเปิดโอกาสให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการประเมินด้านจัดการเรียนรู้					
49	การสรุปผลการดำเนินงาน/โครงการ/กิจกรรมที่เกี่ยวกับการใช้หลักสูตร					
50	การประเมินคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบ โดยมีการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้และมีการบริหารหลักสูตร โดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน					

ประเด็นข้อคำถาม (ต่อ)

ที่	ปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
51	การรายงานผลการดำเนินการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาต่อผู้ที่เกี่ยวข้องและชุมชนเป็นประจำทุกปี					
52	การนำผลการดำเนินงาน รวมทั้งปัญหา ข้อเสนอแนะต่างๆ มาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนปรับปรุง หรือพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา					

ตอนที่ 3

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา

คำชี้แจง โปรดให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในแต่ละด้านตามที่ท่านเห็นว่าจำเป็นและมีประโยชน์ต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา

1. ข้อเสนอแนะด้านการบริหารและบริการหลักสูตร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ข้อเสนอแนะด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ข้อเสนอแนะด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ง

ค่าความเชื่อมั่น

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability)

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา มีดังนี้

ปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา	ค่าความเชื่อมั่น
1. ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร	.911
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร	.879
3. ด้านการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตร	.787
รวม	.943

ภาคผนวก จ

หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการค้นคว้าอิสระ

ภาคผนวก จ

รายชื่อหน่วยงานที่ให้ทดลองเครื่องมือ

รายชื่อหน่วยงานที่ให้ทดลองเครื่องมือ

ที่	ชื่อโรงเรียน	อำเภอ	จังหวัด	จำนวน (คน)
1	โรงเรียนอาลาวีชะห์วิทยา	บันนังสตา	ยะลา	4
2	โรงเรียนดำรงวิทยา	บันนังสตา	ยะลา	7
3	โรงเรียนอิสลามบาเจาะวิทยา	บันนังสตา	ยะลา	4
4	โรงเรียนสุขสวัสดิ์วิทยา	ยะหา	ยะลา	8
5	โรงเรียนสตรีศาสนูปถัมภ์	ยะหา	ยะลา	3
6	โรงเรียนมะอาหัดอิสลามียะห์	รามัน	ยะลา	4
รวม				30

ภาคผนวก ช

รายชื่อหน่วยงานที่ทำการค้นคว้าอิสระ

รายชื่อหน่วยงานที่ทำการค้นคว้าอิสระ

ที่	ชื่อโรงเรียน	อำเภอ	จังหวัด	จำนวน (คน)
1	โรงเรียนธรรมวิทยามูลนิธิ	เมือง	ยะลา	96
2	โรงเรียนพัฒนาวิทยา	เมือง	ยะลา	42
3	โรงเรียนสตรีอิสลามวิทยามูลนิธิ	เมือง	ยะลา	25
4	โรงเรียนอาสาสุคตินวิทยา	เมือง	ยะลา	20
5	โรงเรียนคารุลอุโลมบิงบารู	เมือง	ยะลา	11
6	โรงเรียนอิสลามประสานวิทย์	เมือง	ยะลา	7
7	โรงเรียนอิสลาฮีชะห์	เมือง	ยะลา	20
8	โรงเรียนอิสลาสุคตินวิทยา	เมือง	ยะลา	6
9	โรงเรียนอุดมศาสนวิทยา	เมือง	ยะลา	17
10	โรงเรียนตาร์เบียตุลวาตันมูลนิธิ	เมือง	ยะลา	12
11	โรงเรียนมุสลิมศึกษา	เมือง	ยะลา	6
12	โรงเรียนพัฒนาอิสลามวิทยา	เมือง	ยะลา	20
13	โรงเรียนประทีปวิทยา	เมือง	ยะลา	14
รวม				296

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วุฒิการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สมศักดิ์ ด้านเดชา
สาขาวิชา การบริหารการศึกษา
สถาบันที่สำเร็จการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้ช่วยศาสตราจารย์
หน่วยงาน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
2. นายพันเทพ สุวรรณ วุฒิการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
จันทร์
สาขาวิชา การบริหารการศึกษา
สถาบันที่สำเร็จการศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้อำนวยการ
หน่วยงาน สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง
จังหวัดยะลา
3. นายอับดุลฟัตตะห์ วุฒิการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
ดอมอล
สาขาวิชา การบริหารการศึกษา
สถาบันที่สำเร็จการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้อำนวยการ
หน่วยงาน สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอ
บันนังสตา จังหวัดยะลา
4. นางรอป๊ะ คงทอง วุฒิการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา การบริหารการศึกษา
สถาบันที่สำเร็จการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้อำนวยการ
หน่วยงาน โรงเรียนบ้านนิคมสร้างตนเองพัฒนา
ภาคใต้ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ (ต่อ)

5. นางสาวมาเรีนีบุญอ	วุฒิการศึกษา	การศึกษามหาบัณฑิต
	สาขาวิชา	วิจัยและประเมินผล
	สถาบันที่สำเร็จการศึกษา	มหาวิทยาลัยทักษิณ
	ตำแหน่งปัจจุบัน	ครู คศ.2 ชำนาญการ
	หน่วยงาน	โรงเรียนบ้านชะเมาสามต้น สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปัตตานี เขต 3

ประวัติผู้ทำการค้นคว้าอิสระ

ชื่อ - นามสกุล	นางสาวรอปีят มามู
วัน เดือน ปีเกิด	2 มิถุนายน 2519
ที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 80/2 หมู่ 3 ตำบลพร่อน อำเภอเมือง จังหวัดยะลา
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2531 สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาจากโรงเรียนบ้านพงชื้อไร อำเภอเมือง จังหวัดยะลา พ.ศ. 2534 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมต้นจากโรงเรียนอาสาศุดินวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดยะลา พ.ศ. 2538 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนคารุสศาลาม อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส พ.ศ. 2542 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาอังกฤษ จากสถาบันราชภัฏยะลา อำเภอเมือง จังหวัดยะลา
ประสบการณ์ในการทำงานในอดีต	พ.ศ. 2542 ตำแหน่ง อาจารย์ 1 ทดลองปฏิบัติการสอน โรงเรียนคอยรีชะห้วิทยา มูลนิธิ อำเภอเบตง จังหวัดยะลา พ.ศ. 2545 ตำแหน่งอาจารย์ 1 ระดับ 4 โรงเรียนดำรงวิทยา อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	ครู คศ.2 ชำนาญการ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนมุสลิมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดยะลา สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา